

2015-12-01

Tid 2015-12-14 , Kl 18:30

Plats Kommunhuset plan 2

Ärenden

Justering

- 1 Information från förvaltningen
- 2 Förslag på ändringar i vård- och omsorgsnämndens reglemente, omedelbar justering
- 3 Internbudget för vård- och omsorgsnämnden 2016
- 4 Svar på motion: Inrätta en kommunal äldreombudsman
- 5 Svar på revisionsrapport om bostadsanpassningsbidraget
- 6 Delegationsordning för vård- och omsorgsnämnden 2016
- 7 Demensstrategi
- 8 Förslag till ändrade riktlinjer för riksfärdtjänst
- 9 Rekrytering av finskspråkiga medarbetare

2015-12-01

10 Anmälningsärenden, december

11 Redovisning av delegationsärenden, december.

Tuva Lund (S)
Ordförande

Annita Olsson
Sekreterare

Gruppmöten:
(S), (V) och (MP) träffas för gruppmöte kl 17:30 i sammanträdesrummet övriga träffas på Helges restaurang samma tid.

1

Information från förvaltningen(von/2015:47)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Muntlig information:

-Hemtjänst

-Brukarundersökningen

2

Förslag på ändringar i vård- och omsorgsnämndens reglemente(von/2015:143)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens förslag till reviderat reglemente för vård- omsorgsnämnden.

Sammanfattning

Som en konsekvens av kommunledningsförvaltningens omorganisation och införandet av trygghetsboendekonceptet behöver vård- och omsorgsnämndens reglemente förändras. Följande två tillägg föreslås därför:

§ Nämnden ska kunskaps- och kompetensmässigt stödja kommunstyrelsen i den strategiska utvecklingen i kommunen.

§ Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för administration och ekonomi kring kommunens trygghetsboendekoncept.

Då vård- och omsorgsnämndens reglemente inte uppdaterats sedan 2007 föreslår förvaltningen även en förändring av nuvarande formulering under § 1 för att förtydliga nämndens uppdrag.

Se bilaga för förslag till reviderat reglemente för vård- och omsorgsnämnden.

2015-11-04

Dnr von/2015:143

Referens
Emma ÅbergMottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Förslag på ändringar i vård- och omsorgsnämndens reglemente

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens förslag till reviderat reglemente för vård- omsorgsnämnden.

Sammanfattning

Som en konsekvens av kommunledningsförvaltningens omorganisation och införandet av trygghetsboendekonceptet behöver vård- och omsorgsnämndens reglemente förändras. Följande två tillägg föreslås därför:

§ Nämnden ska kunskaps- och kompetensmässigt stödja kommunstyrelsen i den strategiska utvecklingen i kommunen.

§ Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för administration och ekonomi kring kommunens trygghetsboendekoncept.

Då vård- och omsorgsnämndens reglemente inte uppdaterats sedan 2007 föreslår förvaltningen även en förändring av nuvarande formulering under § 1 för att förtydliga nämndens uppdrag.

Se bilaga för förslag till reviderat reglemente för vård- och omsorgsnämnden.

Pia Bornevi
T.f. vård- och omsorgschef

Expedieras till
Kommunledningsförvaltningen

REGLEMENTE FÖR VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN

I anslutning till det som sägs i socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, andra författningar som reglerar socialtjänstverksamhet och bestämmelserna om en nämnd i kommunallagen gäller följande för vård- och omsorgsnämnden.

Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsområde

§ 1

Vård- och omsorgsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter avseende äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Vård- och omsorgsnämnden svarar för

- handläggning samt utförande av insatser enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, med undantag för vuxna personer med psykiska funktionshinder. Nämnden ansvarar dock inte för utförandet av insatsen daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade
- daglig verksamhet/sysselsättning för yngre personer med demenssjukdom
- ledningen av den kommunala hälso- och sjukvården
- handläggningen av bostadsanpassningsbidrag
- administration och ekonomi kring kommunens trygghetsboendekoncept

Vård- och omsorgsnämnden ska vidare

- avge yttrande i ärenden som hör till nämndens verksamhetsområde
- följa utvecklingen inom sitt verksamhetsområde och framföra sina synpunkter till berörda myndigheter om nämnden anser det påkallat,

- delta i utvecklingen av kommunens områdesarbete
- kunskaps- och kompetensmässigt stödja kommunstyrelsen i den strategiska utvecklingen i kommunen.

Nämnden ska dessutom i egenskap av personalmyndighet för vård- och omsorgsförvaltningen besluta i personalärenden inom ramen för lag och avtal samt av kommunstyrelsen angivna riktlinjer/policy. Undantag gäller för ärenden där beslutsrätten åvilar kommunstyrelsen. Vidaredelegation från nämnden till tjänsteman ska framgå av en delegationsförteckning. Nämnden ansvarar för att förteckningen hålls aktuell. Arbetsuppgifter inom arbetsmiljöområdet enligt arbetsmiljölag och tillämpliga föreskrifter delegeras till förvaltningschef.

Nämnden beslutar om förändring av sin förvaltningsorganisation.

Nämnden är registeransvarig för de personregister som nämnden för i sin verksamhet.

Nämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande författningar, de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt bestämmelserna i detta reglemente.

Delegering från kommunfullmäktige

§ 2

Vård- och omsorgsnämnden får fastställa avgifter inom sitt verksamhetsområde under förutsättning att frågan om avgiftsuttag är av mindre kommunal-ekonomisk betydelse och inte av principiell beskaffenhet.

Nämnden ska på det sätt som fullmäktige beslutar rapportera till fullmäktige hur fullmäktiges delegering utnyttjats.

Sammansättning

§ 3

Nämnden består av elva ledamöter och elva ersättare. Mandatperioden är fyra år räknat från den 1 januari året efter det år då val av kommunfullmäktige har ägt rum.

Kommunfullmäktige utser ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande som tjänstgör under den löpande mandatperioden.

Kallelse till sammanträdena

§ 4

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt en föredragningslista.

Kallelsen ska på ett lämpligt sätt tillställas varje ledamot och ersättare senast sju dagar före sammanträdesdagen.

Kallelsen bör åtföljas av förslag till beslut och handlingar som ger information om ärendena på föredragningslistan. Tillägg till föredragningslistan ska tillställas ledamöter och ersättare senast tre dagar före sammanträdet. Ett ärende som inte tagits med på föredragningslistan får tas upp till avgörande på sammanträde endast om alla ledamöter är överens om det.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordförande eller vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den till åldern äldste ledamoten göra det.

Förhinder att delta i ett sammanträde

§ 5

En ledamot som är hindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till nämndens sekreterare.

Ersättarnas tjänstgöring

§ 6

Om en ledamot inte kan delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som kommer under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra i den turordning som fullmäktige fastställer.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna skulle påverkas av detta får en ersättare som kommer under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare längre ner i turordningen. En ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna.

§ 7

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring p g a jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde p g a annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra bara om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

Ersättare för ordföranden

§ 8

Om varken ordföranden eller en vice ordförande kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde utser nämnden en annan ledamot att leda sammanträdet. Fram till dess fullgör den till åldern äldsta ledamoten ordförandens uppgifter.

Om ordföranden p g a sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

Justering av protokoll

§ 9

Protokollet justeras av ordföranden och minst en ledamot.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan nämnden justerar den.

Reservation - särskilt yttrande, protokollsanteckning

§ 10

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det i form av en skriftlig reservation. Reservationen ska lämnas till nämndens sekreterare före justeringen av protokollet.

En ledamot och en ersättare har rätt att lämna ett särskilt yttrande. Ledamoten/ersättaren ska innan sammanträdet avslutas anmäla att ett yttrande kommer att avges och yttrandet ska lämnas till sekreteraren före protokollsjusteringen. Dessutom har en ledamot och en ersättare rätt att i protokollet få intaget en kort meningsyttring (protokollsanteckning).

Ordförandens uppgifter

§ 11

Utöver det som föreskrivs i kommunallagen och i övriga delar av detta reglemente om ordförandens uppgifter ska nämndens ordförande

- 1 representera nämnden vid uppvaktningar hos myndigheter och vid andra liknande tillfällen,
- 2 ansvara för beredningen av de ärenden som nämnden ska behandla och lägga fram förslag till beslut,
- 3 vara tillgänglig för allmänheten i rimlig omfattning,
- 4 bevaka att nämndens uppgifter fullgörs.

Nämndens förvaltning

§ 12

Nämnden biträds av vård- och omsorgsförvaltningen som lyder under nämnden.

Särskilda bestämmelser

§ 13

Nämnden ska samarbeta med de kommunala nämnder och andra myndigheter som är berörda av nämndens verksamhet.

§ 14

Skrivelser från nämnden och andra handlingar som ska skrivas under av företrädare för nämnden undertecknas på det sätt som nämnden bestämmer.

Delgivning med nämnden sker med ordföranden eller med den eller de som nämnden utser.

_____

3**Internbudget för vård- och omsorgsnämnden
2016(von/2015:148)****Förslag till beslut**

Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens förslag till internbudget 2016.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsförvaltningen började sin internbudgetprocess i samband med att kommunstyrelsen och fullmäktige fattade beslut om förslag till kommunbudgeten. Processen har fungerat bra och förvaltningen har god överblick på internbudgetens styrkor och osäkerheter.

I kommunledningsförvaltningens förslag till Ettårsplan för 2016 uppgår vård- och omsorgsnämndens budgetram till 982,4 miljoner kronor. Budgeten är känd och förankrad i organisationen.

Med stöd av resurstilldelningsmodeller har budgetar tagits fram för samtliga enheter inom verksamheterna för hemtjänsten, vård- och omsorgsboenden, boenden för personer med funktionsnedsättning samt för mobila teamet inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Inför 2016 har även vissa förbättringar genomförts i modellerna.

Ekonomiska förutsättningar 2016

I kommunledningsförvaltningens förslag till Ettårsplan för 2016 uppgår vård- och omsorgsnämndens budgetram till 982,4 miljoner kronor. Det är en ökning med 42,6 miljoner jämfört med 2015.

Vård- och omsorgsnämnden godkände 2015-09-22 Ettårsplan 2016 och överlämnade den till kommunstyrelsen. Den tilldelade ramen var då netto 987,0 miljoner. I november 2015 fastställer kommunfullmäktige ramarna för 2016. I förhållande till flerårsplanen i juni har vård- och omsorgsnämndens budgetram sänkts med 4,6 miljon kronor och uppgår därefter

2015-12-01

Dnr von/2015:148

till netto 982,4 miljoner kronor. De förändringar som har tillkommit efter flerårsplanen framgår av den ekonomiska sammanställningen nedan och i texten som beskriver samtliga förändringar.

2015-11-17

Referens
Koray KahrumanMottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Internbudget 2016

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens förslag till internbudget 2016.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsförvaltningen började sin internbudgetprocess i samband med att kommunstyrelsen och fullmäktige fattade beslut om förslag till kommunbudgeten. Processen har fungerat bra och förvaltningen har god överblick på internbudgetens styrkor och osäkerheter.

I kommunledningsförvaltningens förslag till Ettårsplan för 2016 uppgår vård- och omsorgsnämndens budgetram till 982,4 miljoner kronor. Budgeten är känd och förankrad i organisationen.

Med stöd av resurstilldelningsmodeller har budgetar tagits fram för samtliga enheter inom verksamheterna för hemtjänsten, vård- och omsorgsboenden, boenden för personer med funktionsnedsättning samt för mobila teamet inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Inför 2016 har även vissa förbättringar genomförts i modellerna.

Ekonomiska förutsättningar 2016

I kommunledningsförvaltningens förslag till Ettårsplan för 2016 uppgår vård- och omsorgsnämndens budgetram till 982,4 miljoner kronor. Det är en ökning med 42,6 miljoner jämfört med 2015.

Vård- och omsorgsnämnden godkände 2015-09-22 Ettårsplan 2016 och överlämnade den till kommunstyrelsen. Den tilldelade ramen var då netto 987,0 miljoner. I november 2015 fastställer kommunfullmäktige ramarna för 2016. I förhållande till flerårsplanen i juni har vård- och omsorgsnämndens budgetram sänkts med 4,6 miljon kronor och uppgår därefter till netto 982,4 miljoner kronor. De förändringar som har tillkommit efter flerårsplanen framgår av den ekonomiska sammanställningen nedan och i texten som beskriver samtliga förändringar.

2015-11-17

Förändring driftram, Tusen kronor	Flerårsplan 2016	Förändringar	Ettårsplan 2016
Flerårsplan			
Volymförändring	23 100	-4 130	18 970
Pris- och löneuppräknig	26 600	-5 580	21 020
Hälso- och sjukvård i LSS boenden	3 300	900	4 200
Prisuppräkningsjustering	-1 600	0	-1 600
Effektiviseringskrav	-4 200	4 200	0
Omfördelning av ramar			
1,0 tjänst arbetsterapeut från AVUX		590	590
Servicetjänster		-200	-200
IT kostnader		-353	-353
Summa	47 200	-4 573	42 627

Volymförändringar

I flerårsplanen fick vård- och omsorgsnämnden 23,1 miljoner kronor för volymförändringar. Till ettårsplanen har en ny volymläsnig gjorts av kommunledningsförvaltningen med antagandet om en lägre befolkningsutveckling. Därför har vård- och omsorgsnämnden fått en minskad ram för volymförändringar med 4,1 miljoner kronor till 18,9 miljoner kronor.

Pris- och löneökningar

Kompensationen för pris- och löneökning uppgick till 26,6 miljoner kronor i flerårsplanen. Till ettårsplanen har antagandena om pris- och löneökning sänkts med 0,7 procentenheter till 21,0 miljoner kronor, vilket innebär en ramminskning med 5,6 miljoner kronor.

Från flerårsplanen finns dessutom en justerad prisuppräknig för 2015 som minskar nämndens ram med 1,6 miljoner.

Hälso- och sjukvård i LSS boenden

Från och med 2016 övergår ansvaret för hälso- och sjukvård i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS från Stockholms läns landsting till kommunerna. Finansiering sker genom en skatteväxling mellan landstinget och kommunerna vilket för Botkyrka kommun motsvarar 4,2 miljoner kronor.

2015-11-17

En ny skatteberäkning ger 0,9 miljoner kronor mer än vad som anges i flerårsplanen. Nämndens ram räknas upp motsvarande till 4,2 miljoner kronor.

Effektiviseringskrav

Det effektiviseringskrav på 4,2 miljoner kronor som nämnden tilldelades i flerårsplanen tas bort i ettårsplanen.

Omfördelning av ramar

I syfte att ge ett samlat paramedicinskt stöd inom LSS-verksamheten överförs en tjänst som arbetsterapeut från daglig verksamhet inom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden till bassjukvårdsorganisationen inom vård- och omsorgsnämnden. Detta innebär att vård- och omsorgsnämndens ram utökas med 0,6 miljoner kronor.

Vård- och omsorgsnämndens budgetram reduceras med 0,2 miljoner kronor för servicetjänster och 0,4 miljoner kronor för IT-tjänster. Detta med anledning av att vissa intäktsfinansierade tjänster blir anslagsfinansierade 2016.

Väsentliga områden

Kvalitet med brukarens fokus

Rätt kompetens bland medarbetarna är en förutsättning för att arbeta professionellt och för att kunna möta brukarnas önskemål och krav på bästa möjliga sätt. Detta är också viktigt för att leva upp till de nationella kraven på verksamheter inom vård och omsorg. Formella kompetenskrav ska alltid gälla vid rekrytering av nya medarbetare och chefer. Under planperioden måste vi därför fortsätta att utbilda medarbetarna så att alla anställda på sikt har rätt kompetens och utbildning för arbete inom våra verksamheter.

Nämndens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete behöver ytterligare utvecklas med bredare innehåll och ett systemstöd som gör det lätt att anpassa systemet till kontinuerlig utveckling. Ett förbättringsarbete har påbörjats med att se över hur kvalitetsarbetet organiseras i förvaltningen i syfte att underlätta en samsyn kring ledningssystemet. Bland annat tydliggörs roller och ansvar i den processkartläggning som genomförs. Det är ett omfattande arbete som beräknas vara klart under 2016.

Kommunledningsförvaltningen har tagit fram riktlinjer för kommunens styrdokument. Meningen är att alla styrdokument ska omfattas av riktlinjerna. Även inom vård- och omsorgsnämndens område behöver detta arbete göras.

2015-11-17

Värdighetsgarantiarbetet bygger på möten i teamet där man tillsammans reflekterar över situationer i vardagen. Att tillämpa värdighetsgarantier kräver ett ständigt utvecklingsarbete och uppföljning i enheterna.

Boendeplanen och volymerna

En av de största utmaningar under planperioden är de ökade volymerna inom samtliga verksamhetsområden. Befolkningsprognosen visar ett ökat antal äldre. Trenden är att även antalet personer med funktionsnedsättningar ökar.

Boendeplanering är en viktig del av kommunens strategiska planering som handlar om att analysera och bedöma behovet av förändringar i bostadsbeståndet till följd av förändrade behov och önskemål. Boendeplanen revideras och uppdateras årligen.

Vård- och omsorgsnämndens boendeplan är ett av de styrdokument som nämnden fastställer för att på bästa sätt kunna svara upp mot sitt politiska ansvar inför denna utveckling. Planens huvudsyfte är att säkerställa en trygg boendesituation för äldre och personer med funktionsnedsättning. Detta innebär att nämnden måste ha en väl fungerande strategi för att säkra behovet av bostäder med särskild service enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) och vård- och omsorgsboenden enligt SoL (socialtjänstlagen). Nämnden ska i utvecklingen av olika boendeformer medverka till flexibilitet och mångfald i syfte att tillgodose behovet av en trygg och säker boendesituation för hela målgruppen. En tydlig trend är att personer 65 år och äldre kommer att utgöra en allt större andel av kommunens befolkning. Andelen personer 80 år och äldre kommer mer än fördubblas under åren 2015-2030.

Volymökningen motsvarar behov av ett nytt vård- och omsorgsboende var femte år. I Framåtsikten beskriver vi att då de befintliga platserna i egen regi är belagda, och att brukare motsvarande ett vård- och omsorgsboende är placerade externt är vårt behov ett nytt boende år 2017 och ett 2019. Förvaltningen har utöver detta behov att ersätta två befintliga vård- och omsorgsboenden, Tumba och Allégården, som inte är godkända ur arbetsmiljösynpunkt.

Inom funktionshinderområdet är behovet ett nytt service- eller gruppboende per år. Utöver detta har förvaltningen behov av ytterligare ett gruppboende för att ersätta icke fullvärdiga lägenheter. Vår plan inför 2015 var att få till egna nya boenden genom ombyggnation av det tidigare nedlagda barn- och ung-

2015-11-17

domsboendet i Tullinge, ny gruppboende i Tre källor samt färdigställande av Lövkojan. Med anledning av bristande planering med övriga aktörer har ombyggnationen av det gamla barn- och ungdomsboendet i Tullinge samt färdigställandet av Lövkojan försenats till 2016/2017.

Omvandling av Tumba vård- och omsorgsboende och övriga byggprojekt
Omvandlingen av Tumba vård- och omsorgsboende har satts i gång med uppdrag från Kommunstyrelsen att sälja fastigheten och efter det hyra ett vård- och omsorgsboende med 60 platser i fastigheten.

För ombyggnation av Allégårdens vård- och omsorgsboende har ett beslut fattats för att kunna starta ombyggnationen under 2016. Evakuering av drygt 30 boenden kommer att ske till en nybyggd vård- och omsorgsfastighet i Salems kommun.

Stora personella resurser måste mobiliseras i förvaltningen för att kunna bidra med verksamhetskunskap till projekten. Verksamhetskunniga medarbetare behöver vara delaktiga i både planerings- och genomförandeprocessen. Att samtidigt processa fem projekt och operativt organisera evakueringar och omflyttningar kräver extra resurser. En särskilt viktig del är kommunikationsinsatserna. Minst två extra projektanställningar behöver knytas till förvaltningen under perioden.

Teknik i omsorgen

Ny teknik inom verksamheterna kan både underlätta för personalen och bidra till att möjliggöra ett självständigt liv för brukare. Kognitiva hjälpmedel kan användas både för personer med funktionsnedsättning och äldre med minnessvikt. Hjälpmedel ska alltid vara ett erbjudande till brukaren, inte ett sätt för verksamheten att effektivisera. Konsekvensen av införandet av ny teknik är oftast högre kostnader i inledningsskedet. Bland annat måste vi ha tillgång till trådlösa uppkopplingar för att kunna utnyttja It-tekniken.

Med digitaliseringen ökar kraven på support både under och utanför kontorstid. Utförarverksamheterna är beroende av fungerande teknik dygnet runt. Dessa behov kan inte tillgodoses i dag och vi utreder vad det skulle innebära i resursåtgång. Bland annat behöver ett nytt verksamhetssystem, Time Care, implementeras för att kunna erbjuda heltider till alla medarbetare som önskar det. För att medarbetarna ska känna sig delaktiga och motiverade måste in-

2015-11-17

formation om olika tekniska hjälpmedel ske innan beslut om införande. Det är därför viktigt att ha utrymme för omvärldsbevakning i verksamheterna.

Förändring mellan verksamheter i internbudget och ettårsplan

I nämndens ettårsplan 2016 redovisades en fördelning av ramarna inom de olika verksamhetsområdena. I internbudgetarbetet har dels förändringar skett inom och mellan verksamhetsområdena och dels har ramminskningen hanterats.

Äldreomsorgen har tilldelats 4,2 miljoner kronor för det att utföra HSL insatser inom LSS. Myndighetsutövningen har fått 1,2 miljoner kronor för att anställa två seniorhandläggare. Dessa har huvudsakligen finansierats av budgetminskningar på gemensam administration och buffert. Utöver detta har varje verksamhetsområde bidragit med en proportionerlig andel av budgeten för att komma ned till ramminskningen på 4,6 miljoner kronor.

Verksamhet, tusen kronor	Budget 2016 kostnader	Budget 2016 intäkter	Budget 2016 netto	Budget Ettårsplan netto	Förändring Budget Ettårsplan
Äldreomsorg	602 157	72 295	529 862	528 098	1 764
LSS verksamhet	462 173	78 218	383 955	386 059	- 2 104
Myndighet	23 243	0,00	23 243	22 613	+ 630
Gemensam administration inkl. buffert och justering	45 366	0,00	45 366	50 230	- 4 864
Summa	1 132 939	150 513	982 427	987 000	- 4 573

Andra viktiga förändringar inför 2016

Indexuppräknings av hyror

I likhet med en del av kommunens övriga fastigheter justeras hyran 1 januari varje år enligt konsumentprisindex (KPI) per oktober månad.

Tekniska nämnden administrerar hyresdebiteringar för lägenheter inom grupp- bostäder och servicelägenheter. Ekonomienheten på vård- och omsorgsförvaltningen stämmer årligen av med tekniska nämnden om vilket KPI som är aktuellt per oktober månad och vilken förändring som har skett sedan oktober må-

2015-11-17

nad föregående år. Förändringen ska ligga till grund för den årliga hyreshöjningen.

KPI har ökat något i jämförelse med föregående år men ligger fortfarande under 2012 års KPI och därför föreslås att hyrorna blir oförändrade för 2016.

Hemtjänst

Budget 2016 innebär att hemtjänsten har en ökad ram med 3,3 miljoner kronor i förhållande till 2015. Ökningen avser en beräknad volymökning med 10 000 timmar. Fördelningen är beräknad på 417 500 timmar vilket är en uppskattning utifrån antagen helårsprognos. Snittpriset per hemtjänststimme 2016 ligger på 360 kr inklusive kostnader för enhetschefer, larmgrupp och lokaler, vilka tidigare har exkluderats i timpriset.

Vård- och omsorgsboenden

Internbudgeten för vård- och omsorgsboenden är fördelad enligt antagna volymer. Beräkningen bygger på 420 brukare med en beläggning på 100 procent. En växling av 10 somatiskt platser till demens har gjorts under 2015. Budgeten har totalt ökat med 3,4 miljoner kronor jämfört med 2015. Av detta avser hela ökningen en omfördelning av kostnaderna för biträdande enhetschefer från gemensam verksamhet till vård- och omsorgsboende.

Hälso- sjukvård och rehab

En utökning av budgeten har gjorts för sjuksköterskor och rehabpersonal med anledning av att kommunen har tagit över HSL inom LSS från Landstinget. Det innebär en förändring med 5,2 miljoner kronor.

Gemensam verksamhet äldreomsorgen

Budgeten har sänkts med 8,1 miljoner kronor, varav 6,1 miljoner kronor har omfördelats till vård- och omsorgsboende och finns numera inkluderat i dygnersättningen. Resterande 2 miljoner kronor avser ofördelat effektiviseringskrav inom äldreomsorgen.

Boenden inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning

Inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning, bostad med särskild service har budgeten utgått ifrån bedömda volymer. Budgeten har ökat med 4,9 miljoner kronor. Den ökade budgeten beror främst på att det ligger ett nytt boende i planen för 2016.

2015-11-17

Personlig assistans

För 2016 har budgeten för personlig assistans förstärkts genom en ökning av ramen med 5,8 miljoner kronor. Totalt sett har budgeterat antal timmar för personlig assistans enligt LSS ökat från 95 000 timmar till 100 000 timmar. Budgeten för personlig assistans enligt SFB-51 har ökat från 190 till 200 brukare för 2016.

Myndighet

Köp av externa platser har utgått ifrån antagna volymer. Inom äldreomsorgen har budgeten ökat med 19,9 miljoner kronor eftersom antalet placeringar i snitt antas vara fler än 2015. För köpta platser inom funktionsnedsättningsområdet har budgeten ökat med 9,8 miljoner kronor. Här antas även hemtagning ske i samband med nystart av nytt boende i egen regi enligt planen för 2016. För utskrivningsklara inom äldreomsorgen har budgeten minskats till 0 kronor i ett led att anpassa till den ramjustering som förvaltningen ålagts och detta förväntas uppnås genom förändrade rutiner.

Antalet handläggartjänster har ökat med fem nya tjänster för 2016, varav två är seniorhandläggare. Det innebär 1,3 miljoner kronor för SoL och 1,2 miljoner kronor för LSS.

Central förvaltning

Ramen mellan 2015 och 2016 har minskat med 4,2 miljoner kronor. Förändringen beror dels på en mindre övergripande buffert än tidigare år och dels på effektiviseringsåtgärder. Bufferten ska användas vid eventuella volymförändringar eller oförutsägbara kostnader i verksamheterna.

2015-11-17

Investeringsprojekt

Investeringsprojekt	Budget 2015	Budget 2016
3300 Ny/återanskaffning inventarier ÄO	-700	-700
3302 Ny/återanskaffning inventarier OF	-700	-700
3303 Arbetsmiljöåtgärder, brandskydd	-200	-200
3304 IT, nät, tele mm SU	-900	-900
3306 Digital nyckelhantering SU	-770	0
3308 Tornet inventarier	-280	0
3309 Trygghetslarm	-1 000	0
3310 Inventarier två nya boenden	-200	-400
3307 Renoveringar och underhåll	-1 500	-1 500
Gruppboende	(-20 000)	(-20 000)
Gruppboende, ersättning icke fullvärdig	(-20 000)	(-20 000)
Servicebostäder LSS	(-6 000)	
Projektering Allégården	(-2 000)	
Summa tekniska nämnden	(-48 000)	(-40 000)
Summa projekt	-6 250	-4 400

Totalt uppgår investeringarna till 4,4 miljoner kronor. Medlen kommer att användas till nyanskaffning av inventarier inom äldreomsorgen och inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning, arbetsmiljöåtgärder, brandskydd, IT, nätverk samt tele. Fördelningen har utgått från tidigare kostnader och en uppskattning om vad som planeras inför framtiden.

I tekniska nämndens investeringsram ingår följande objekt för vård- och omsorgsnämndens räkning.

- Två nya gruppboenden varav ett är nytt och ett ska ersätta ett befintligt boende som inte bedöms som ett fullvärdigt boende.

2015-11-17

- För att hålla en beredskap för projektering, köp av lägenheter m.m. eller när det dyker upp möjliga objekt för enklare boendelösningar har 8 miljoner kronor avsatts till tekniska nämnden. Avsatta medel ska användas för socialnämndens och vård- och omsorgsnämndens behov.

Pia Bornevi
Vård- och omsorgschef

2015-11-17

Driftbudget	2015			2016		
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
Nämndens ram i miljoner kronor	1 092,50	152,70	939,80	1 132,94	150,51	982,43
Äldreomsorg	523,04	64,34	458,71	524,98	63,81	461,17
775 Hemtjänst	147,31	6,97	140,34	150,96 ¹	7,29	143,67
773 Särskilda boendeformer	285,31	40,71	244,60	287,61 ²	39,62	247,99
772 Kostorganisation	18,81	14,31	4,50	18,75	14,59	4,16
776 Hälso- sjukvård, rehab	35,00	0,20	34,80	40,06	0,10	39,96
774 Öppen service	13,71	1,18	12,53	12,62	1,22	11,40
777 Övrig service	4,92	0,97	3,96	5,05	0,99	4,06
770 Gemensam ledning	17,98	0,00	17,98	9,93 ³	0,00	9,93
Omsorg funktionshinderade	354,51	79,85	274,66	360,43	73,16	287,27
783 Bostad med särskild service	171,03	12,02	159,01	176,16	12,26	163,90
786 Övriga insatser enligt LSS	165,92	67,83	98,09	166,25	60,90	105,35
780, Gemensam ledning	17,56	0,00	17,56	18,02	0,00	18,02
Myndighet	165,35	8,52	156,83	202,17	13,54	188,64
771 Handläggning ÄO och övrig SOL	11,23	0,00	11,23	12,52	0,00	12,52
7713 Hemvårdsbidrag	3,27	0,00	3,27	3,41	0,00	3,41
7714 Utskrivningsklara	0,50	0,00	0,50	0,00	0,00	0,00
781 Handläggning OF	17,85	0,00	17,85	19,00	0,00	19,00
778 Externa placeringar, ÄO	49,52	4,16	45,37	73,77	8,48	65,29
788 Externa placeringar, OF	82,98	4,36	78,63	93,47	5,06	88,42
Central förvaltning	49,60	0,00	49,60	45,36	0,00	45,36
711 Vård- och omsorgsnämnd	0,71	0,00	0,71	0,72	0,00	0,72
712 Ledning och administration	41,03	0,00	41,03	40,64	0,00	40,64
713 Övrig gemensam verksamhet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
719 Projekt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
714 Ofördelad post	7,86	0,00	7,86	4,00	0,00	4,00

¹ Från 2016 har kostnader för enhetschefer flyttats till verksamheten 775 hemtjänst från 770 gemensam ledning ÄO

² Från 2016 har kostnaderna för biträdande enhetschefer flyttats till verksamheten 773 vård- och omsorgsboende från 770 gemensam ledning ÄO

³ Från 2016 har kostnaderna för enhetschefer inom hemtjänst samt biträdande enhetschefer inom vård- och omsorgsboende flyttats från verksamheten 770 gemensam ledning ÄO

2015-11-17

Mått/ nyckeltal	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Volymmått Äldreomsorg			
Särskilda boenden, antal platser	224	216	206
Demensboende, antal egna platser	125	181	191
Demensboende, entreprenad platser	7	1,75	0
Korttidsboende, avlastning och växelvård, antal platser	23	23	23
Serviceägenheter, särskilt boende	85	84	75
Hemtjänst, antal timmar	385 442	405 000	417 500
Hemtjänst, entreprenad antal timmar	20 258	2 500	0
Hemtjänst, totalt antal timmar	405 700	407 500	417 500
Externa placeringar, snitt antal	62,2	61,8	89
Resursmått Äldreomsorg			
Särskilda boenden, dygnskostnad	1 595	1 775	1 818
Demensboenden, dygnskostnad	1 874	1 993	1 925
Korttidsboenden, avlastning, växelvård, dygnskostnad	2 124	1 986	1 991
Hemtjänst, timpris	334	333	360 ⁴
Hemtjänst, entreprenad, timpris	324	325	0
Externa placeringar, snitt dygnskostnad	2 161	2 196	2 264
Volymmått LSS			
Bostad med särskild service, antal platser	144	138	124
Servicebostad, antal plaster	38	38	59
Externa placeringar, snitt	51,3	56,9	63,1
LSS, totalt antal timmar	92 796	95 000	100 000
Varav antal timmar, egen LSS	26 796	27 000	28 500
SFB51, totalt antal timmar	433 688	436 360	418 800
Varav antal timmar, egen SFB51	295 880	280 804	251 760
SFB51 totalt antal brukare	177	190	200
Varav antal brukare, egna SFB51	45	41	40
Ledsagarservice	29 000	26 960	27 320
Avlösarservice	22 000	19 000	19 200
Resursmått LSS			
Bostad med särskild service, dygnskostnad	2 644	2 656	2 848
Servicebostad, dygnskostnad	1 334	1 028	1 035
Externa placeringar, snitt dygnskostnad	3 800	3 999	4 014

⁴ Timpriset inom hemtjänsten inkluderar från 2016 alla kostnader som härrör verksamheten (enhetschefer, lokaler etcetera)

4**Svar på motion: Inrätta en kommunal äldreombudsman(von/2015:87)****Förslag till beslut**

Vård- och omsorgsnämnden avstyrker motionen.

Ärendet

Motionärerna föreslår att kommunstyrelsen ges i uppdrag att låta inrätta en äldreombudsman för att underlätta för kommunens äldre och dess anhöriga att framföra synpunkter, förslag och klagomål, samt att få information och vägledning. Funktionen föreslås vara knuten till kommunledningen.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsförvaltningen ställer sig positiv till att en äldreombudsman inrättas då en sådan funktion skulle kunna bidra till ökad känsla av tillgänglighet bland kommunens brukare och övriga äldre. Samtidigt kan förvaltningen konstatera att den föreslagna placeringen är oförenlig med kommunledningsförvaltningens nya organisation. Att istället placera funktionen under vård- och omsorgsnämnden är dock något vi avråder från. En sådan placering riskerar att göra begreppet ”äldre” synonymt med brukare av äldreomsorg, vilket blir en alltför snäv tolkning. Vård- och omsorgsnämnden har inte heller utrymme för denna typ av tjänst i budgeten utan är i första hand i stort behov av satsningar inom en rad andra områden.

Utifrån ovanstående resonemang föreslås nämnden att avstyrka motionen.

2015-09-03

Dnr von/2015:87

Referens

Emma Åberg

Mottagare

Vård- och omsorgsnämnden

Motion (M) - Inrätta en kommunal äldreombudsman

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden avstyrker motionen.

Ärendet

Motionärerna föreslår att kommunstyrelsen ges i uppdrag att låta inrätta en äldreombudsman för att underlätta för kommunens äldre och dess anhöriga att framföra synpunkter, förslag och klagomål, samt att få information och vägledning. Funktionen föreslås vara knuten till kommunledningen.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsförvaltningen ställer sig positiv till att en äldreombudsman inrättas då en sådan funktion skulle kunna bidra till ökad känsla av tillgänglighet bland kommunens brukare och övriga äldre. Samtidigt kan förvaltningen konstatera att den föreslagna placeringen är oförenlig med kommunledningsförvaltningens nya organisation. Att istället placera funktionen under vård- och omsorgsnämnden är dock något vi avråder från. En sådan placering riskerar att göra begreppet ”äldre” synonymt med brukare av äldreomsorg, vilket blir en alltför snäv tolkning. Vård- och omsorgsnämnden har inte heller utrymme för denna typ av tjänst i budgeten utan är i första hand i stort behov av satsningar inom en rad andra områden.

Utifrån ovanstående resonemang föreslås nämnden att avstyrka motionen.

Äldreombudsman i praktiken

Flera kommuner har under de senaste åren valt att inrätta en äldreombudsman just i syfte att öka de äldres känsla av tillgänglighet. Syftet med funktionen är att som neutral part informera, ge råd och stöd, ta emot synpunkter och förmedla dem vidare i organisationen, uppmärksamma brister och föreslå förbättringar.

2015-09-03

Dnr von/2015:87

Vi instämmer med motionären om att det kan finnas ett behov av att ha en opartisk funktion att vända sig till i dessa frågor. Det är dock viktigt att tjänsten utformas så att det är tydligt vad äldreombudsmannens uppgifter är. Äldreombudsmannen kan inte ges något myndighetsansvar eller något mandat att ändra på beslut utan överklaganden ska fortsatt hanteras av förvaltningens myndighet. Även äldreombudsmannens relation till kommunens synpunktshanteringssystem bör vara tydlig. Däremot ser vi positivt på inrättandet av en funktion som i dessa fall hänvisar den äldre vidare till vård- och omsorgsförvaltningens handläggare vid önskan om att överklaga ett beslut, och som tar emot och skriver ner framförda synpunkter för vidare hantering.

En förhoppning från vård- och omsorgsförvaltningens sida är att en äldreombudsman skulle kunna representera alla äldre, inte bara den del som är brukare av äldreomsorg. Funktionen bör därför arbeta för att äldreperspektivet ska ta plats inom samtliga nämnder, bland annat genom att följa upp hur väl våra gemensamt framtagna löften i äldreplanen uppfylls. Det senare förutsätter dock att ansvaret för äldreplanen flyttas över till kommunledningsförvaltningen från vård- och omsorgsförvaltningen, där det i dagsläget ligger.

Placering

Samtidigt som förvaltningen ställer sig positiv till ett inrättande av funktionen äldreombudsman så kan vi konstatera att den föreslagna placeringen är oförenlig med kommunledningsförvaltningens nya organisation. Att istället placera funktionen under vård- och omsorgsnämnden är dock något vi avråder från. En sådan placering riskerar att göra begreppet "äldre" synonymt med brukare av äldreomsorg, vilket blir en alltför snäv tolkning. Vård- och omsorgsnämnden har inte heller utrymme för denna typ av tjänst i budgeten utan är i första hand i stort behov av satsningar inom en rad andra områden.

Nämnden föreslår därför till KS att avslå motionen.

Pia Bornevi
T.f. vård- och omsorgschef

MOTION

2015-05-28

Kommunfullmäktige

Inrätta en kommunal äldreombudsman

Äldreomsorg (hemtjänst, vård-och omsorgsboende, och andra former av omvårdnad och service till äldre personer) är en av kommunens kärnverksamheter, precis som exempelvis skola och barnomsorg. Den dag när vård, omsorg och hjälp behövs i en människas liv ska den vara av god kvalitet och ges med omtanke av kunnig biståndsbedömare och vårdpersonal.

Trots ett fokuserat kvalitetsarbete och värdighetsgarantier är många personer i Botkyrka kommun mindre nöjda med den omsorg och vård de erbjuds.

Vi kan se det dels genom egna brukarundersökningar, dels genom de olika jämförelsetal som finns (SKL:s Öppna jämförelser, Socialstyrelsens Nöjd-Kund-Index och Palliativregistret bl.a.).

Det finns också många överklaganden gjorda till olika instanser gällande biståndsbeslut. Vi anser därför att Botkyrka kommun borde inrätta en Äldreombudsman, som ska vara knuten till kommunledningen på samma sätt som Barnombudsmannen.

Till Äldreombudsmannen kan den äldre, eller dennes anhöriga, ställa frågor och komma med synpunkter, förslag eller klagomål. Det finns en bestämd person att ta kontakt med – det blir tydligare så. Äldreombudsmannen ska också informera och vägleda i frågor om äldrevård och omsorg.

Många äldre människor är i dag mycket oroliga för hur livet ska gestalta sig när åldern, sjukdomarna och orken gör att man inte klarar sig utan kommunal hjälp.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta

att ge kommunstyrelsen i uppdrag att låta inrätta en Äldreombudsman.

Kia Hjelte

Carl Baker

ORDFÖRANDEFÖRSLAG

5

Svar på revisionsrapport om bostadsanpassningsbidraget(von/2015:124)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens svar på framtagen revisionskrivelse.

Sammanfattning

Revisionen i Botkyrka kommun har utifrån aktuell revisionsplan gett PwC i uppdrag att granska ändamålsenligheten och den interna kontrollen kring bostadsanpassningsbidraget. Utifrån granskningen har PwC lämnat fem rekommendationer som vård- och omsorgsnämnden har att ta ställning till och i förekommande fall vidta åtgärder kring.

Förvaltningen välkomnar revisionen och bemöter i sitt svar till PwC de förslag på åtgärder som tagits upp.

Vi noterar att omflyttning av organisatorisk placering av bostadsanpassningen berör fler förvaltningar och beslut måste därmed föregås av att alla berörda förvaltningar och nämnder blir involverade.

Referens
Jenny Torpman Fredriksson

Mottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Svar på revisionskrivelse gällande bostadsanpassningsbidrag

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens svar på framtagen revisionskrivelse.

Sammanfattning

Revisionen i Botkyrka kommun har utifrån aktuell revisionsplan gett PwC i uppdrag att granska ändamålsenligheten och den interna kontrollen kring bostadsanpassningsbidraget. Utifrån granskningen har PwC lämnat fem rekommendationer som vård- och omsorgsnämnden har att ta ställning till och i förekommande fall vidta åtgärder kring.

Förvaltningen välkomnar revisionen och bemöter i sitt svar till PwC de förslag på åtgärder som tagits upp.

Bakgrund

Revisionen i Botkyrka kommun har utifrån aktuell revisionsplan gett PwC i uppdrag att granska ändamålsenligheten och den interna kontrollen kring bostadsanpassningsbidraget (BAB). Granskningen gäller organisation, handläggningsrutiner, verksamhetssystem, delegation, avtalsreglering, leverantörskontroll, moms, attester och verifikationer. Utifrån granskningen har PwC lämnat ett antal rekommendationer som vård- och omsorgsnämnden har att ta ställning till och i förekommande fall vidta åtgärder kring.

Svar på framförda rekommendationer

Nedan besvarar förvaltningen de rekommendationer som tas upp i rapporten.

Se över den organisatoriska placeringen av BAB

Den första rekommendationen gäller att ta ställning till om nuvarande organisatoriska placering är den mest ändamålsenliga utifrån verksamhetens uppdrag och behov. Då bostadsanpassningslagstiftningen kan anses ha starkare koppling till plan- och bygglagen (PBL) än till socialtjänstlagen (SoL) och till la-

2015-11-17

Dnr von/2015:124

gen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är det även rimligt att tänka sig en placering inom samhällsbyggnadsförvaltningen.

Förvaltningen anser att det finns mycket som talar för ett byte av organisatorisk förvaltningstillhörighet. BAB har, som PwC skriver, mer gemensamt med bygglov, bygganmälan och kommunens tillgänglighetsarbete än med socialtjänst. Bostadsanpassningslagstiftningen har en starkare koppling till PBL än SoL och LSS vilket blir än mer tydligt i det nya förslaget till lag om bostadsanpassning som ligger. Konsekvenser av nuvarande förvaltningstillhörighet är bland annat att bostadsanpassarna saknar nödvändiga underlag och verktyg för att kunna fatta korrekta beslut. Det kan vara fastighetsritningar, byggår, datum för bygglovsansökningar mm. Tydliga tolkningar från samhällsbyggnadsförvaltningen är avgörande för att kunna fatta korrekta beslut vid individuella ansökningar. En annan konsekvens är att det förebyggande arbetet gällande tillgänglighet uteblir, något som drabbar medborgaren och genererar kostnader för kommunen i efterhand. Ett dagligt erfarenhetsutbyte samt samarbete med sakkunniga skulle möjliggöra en striktare tolkning av PBL för att utifrån tillgänglighetsprinciper bättre kunna tillgodose medborgarnas behov och ha brukarens fokus. Antalet äldre ökar vilket kommer att öka trycket på BAB och ytterligare sätta fokus på kommunens tillgänglighetsarbete vid nybyggnation. Förvaltningen föreslår utifrån ovan nämnda anledningar att BAB framledes organiseras under samhällsbyggnadsförvaltningen

Nytt verksamhetssystem

I granskningen uppmärksammas att nuvarande verksamhetssystem inte fungerar optimalt. Systemet klarar inte att hantera att flera personer är inne i systemet samtidigt, med återkommande driftstörningar som följd. PwC rekommenderar därför att förvaltningen snarast möjligt upphandlar ett nytt verksamhetssystem. I väntan på ett nytt system måste förvaltningen se till att driftstörningarna åtgärdas på ett fungerande sätt och att trycket på kontaktcenter, som i dagsläget tar emot felanmälningarna av systemet, minskar.

Förvaltningen instämmer i behovet av att snarast upphandla ett nytt verksamhetssystem. Upphandling kommer troligtvis att påbörjas under 2016. För att på kort sikt minska belastningen har man nya rutiner som minskar antalet samtidiga användare. För att ytterligare minimera överbelastning arbetar Kontaktcenter idag i Centrix och bostadsanpassarna i SMART-miljön.

Se över delegationen

PwC uppmärksammar i sin rapport att BAB idag är delegerat till enhetschef utan någon beloppsbegränsning. I samband med att delegationsordningen nu

2015-11-17

Dnr von/2015:124

ses över föreslår förvaltningen som en åtgärd därför en övre beloppsgräns på 10 basbelopp för enhetschefens delegation.

Även frågan om huruvida återställningsbidrag ska regleras särskilt i delegationsordningen togs upp i revisionsrapporten. Kommunen hanterar i dagsläget få återställningsbidrag, men frågan blir mer aktuell om föreslagen lagstiftning på området går igenom och därmed möjligheterna till återställningsbidrag ökar. Idag ser förvaltningen ingen anledning att särskilja detta men om förslaget till ny lagstiftning går igenom behöver vi se över delegationsordningen på denna punkt. Att återställningsbidraget ingår i samma lagstiftning som bostadsanpassningsbidraget har förtydligats i förslaget till ny delegationsordning.

PwC uppmanar även förvaltningen att säkerställa att fattade delegationsbeslut, i form av relevanta listor på individ- och ärendenivå ur verksamhetssystemet, anmäls till nämnden mer frekvent än vad som hittills skett.

Nuvarande rutin är att förvaltningen varje månad redovisar listor med alla beslut som tagits under aktuell period till nämnden. Redovisningen sker på individnivå. Varje år i januari lämnar bostadsanpassarna statistik till Boverket. Förvaltningen föreslår att vi från 2015, med redovisning i nämnd i februari 2016, redovisar till nämnden den statistik som lämnas till Boverket gällande bostadsanpassningsbidrag.

Uppta diskussioner kring leverantörer inom BAB

Vid ansökan om bostadsanpassningsbidrag lämnar som regel den sökande en fullmakt till kommunen att genomföra hela bostadsanpassningen med hjälp av externa entreprenörer. Om kommunen hjälper sökanden med att ta in anbud behöver som regel inte lagen om offentlig upphandling följas, i och med att anbud tas in för någon annans räkning. PwC anser trots detta att upphandlade avtal med de leverantörer som anlitas mest frekvent inom bostadsanpassningsområdet är att föredra. Detta då det vid behandling av skattemedel är viktigt att säkerställa affärsmässighet, likabehandling och seriositet. PwC uppmärksammar även förvaltningen på att LOU kommer bli tillämplig om Boverkets förslag till ändrad bostadsanpassningslagstiftning träder i kraft och möjlighet till beviljande av åtgärder införs som ett alternativ till kontantbidrag. Som åtgärd rekommenderar PwC att diskussioner upptas med kommunens centrala upphandlingsfunktion kring upphandling av leverantörer inom BAB inklusive löpande seriositetskontroll.

Idag använder vård- och omsorgsnämnden de firmor som vi vet fungerar och som är vana vid den typen av uppdrag. Vi hjälper brukarna att ta fram offerter men vi strävar efter att den sökande själv ska kunna göra detta. Ibland provas nya firmor men vår erfarenhet är att de ofta inte bemöter bru-

2015-11-17

Dnr von/2015:124

karna på ett bra sätt. F-skatt kontrolleras men några seriositetskontroller görs inte. Vi anser inte att upphandling av leverantörer bör göras i dagsläget och utifrån nuvarande lagstiftning, då vi endast agerar på brukarens uppdrag. Förvaltningen förslår att ett ställningstagande kring upphandling och seriositetskontroller görs först när vi vet att den föreslagna lagstiftningen går igenom.

Säkerställa att BAB-verksamheten har en realistisk budget samt att kostnadsutvecklingen följs upp

PwC rekommenderar att förvaltningen säkerställer att verksamheten har en realistisk budget, detta då verksamheten haft ett budgetunderskott de senaste åren. Som en del i detta bör förvaltningen årligen följa upp verksamhets- och kostnadsutveckling via Boverkets statistik och även kvalitetssäkra rutinerna för inrapportering i verksamhetssystemet för att säkerställa en rättvisande verksamhetsstatistik.

Förvaltningen anser att nuvarande budget är riktigt framtagen och vi ser även goda förutsättningar att hålla oss inom budgetramarna för 2015. Om däremot förslaget till ny lag om bostadsanpassningsbidrag går igenom befarar vi att bostadsanpassningsbidrag på högre belopp kommer att betalas ut, bland annat då automatiska släcksystem, pentry till personliga assistenter mm kan komma att införas. Något som kommer kräva en mer tilltagen budget.

Något som påverkar säkerställandet av en rättvisande verksamhetsstatistik är att personalen på kontaktcenter, som endast ansvarar för reparationer, fått direktiv om att inte lägga in preliminära summor. Detta då sådana i många fall är svåra att uppskatta. Enligt Boverkets rekommendation bör dock en preliminär summa läggas in då statistiken blir mer rättvisande om summorna finns med. När bostadsanpassarna fattar ett första beslut lägger de idag in en preliminär summa som sedan justeras vid beslut. En diskussion med personalen på kontaktcenter ska tas om hur de kan göra för att på ett så rättvisande sätt som möjligt lägga in preliminära summor innan slutgiltigt beslut. Även de tidigare nämnda driftstörningarna i systemet kan påverka vilka beslut som kunnat läggas in i tid. Ytterligare en faktor som påverkar statistiken är att det händer att beviljade medel inte betalas ut. Detta beror på att arbetsterapeuter ibland skickar in underlag utan att brukaren vet det eller ens vill ha bostadsanpassning. Detta har påtalats och bostadsanpassarna erbjuder information till berörd organisation om arbetssätt som bättre utgår från brukarens vilja.

Pia Bornevi
T.f. vård- och omsorgschef

Vård- och omsorgsnämnden

Bostadsanpassningsbidrag (BAB)

På vårt uppdrag har PwC genomfört en granskning av ovanstående område. Granskningsresultatet i sin helhet framgår av bifogad revisionsrapport.

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att den organisatoriska placeringen av BAB inom kommunen i huvudsak är ändamålsenlig, utifrån att den är en av de två vanligaste organisationsformerna ur ett nationellt perspektiv. Handläggningsrutinerna bedöms vidare vara ändamålsenliga utifrån en interkommunal jämförelse.

Däremot bedömer vi att det verksamhetssystem som används inom nuvarande BAB-organisation inte är ändamålsenligt. De omfattande driftstörningarna gör att bostadsanpassarna i dagsläget saknar ett fungerande arbetsverktyg, vilket negativt påverkar ärendehandläggningen och möjligheten att ge en godtagbar service ur ett medborgarperspektiv. Detta förhållande bedöms vara otillfredsställande och berör även Kontaktcenters personal, som mottagare av felanmälningar kring BAB-installationer.

Sammanfattningsvis bedöms den interna kontrollen inom BAB-verksamheten vara tillräcklig, förutom inom områdena avtalsreglering, leverantörskontroll samt delegation.

Varken vår kommunspecifika analys eller genomförda interkommunala jämförelserna visar på några extremvärden för kommunen, när det gäller omfattningen av och kostnaden för bostadsanpassningsbidrag. Vård- och omsorgsnämnden, som för närvarande är ansvarig nämnd, tar dock inte del av någon årlig verksamhetsstatistik för BAB, förutom vissa periodvisa och sporadiska statistikrapporter i samband med återrapportering av delegationsbeslut.

För att ytterligare utveckla ändamålsenligheten och den interna kontrollen i verksamheten lämnas följande rekommendationer:

- Ta ställning till om nuvarande organisatoriska placering av BAB är den mest ändamålsenliga, utifrån verksamhetens koppling till tillgänglighetsarbetet och bygglovshanteringen, som ansvarsmässigt ligger inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Bostadsanpassningslagstiftningen har vidare en betydligt starkare koppling till PBL, än till SoL och LSS. Oavsett den organisatoriska placeringen av BAB vill vi dock betona vikten av formaliserad samverkan över förvaltningsgränserna.

- Upphandla snarast möjligt ett nytt verksamhetssystem samt tillse under mellanperioden att rådande driftstörningar åtgärdas, exempelvis genom att begränsa antalet användare inom Kontaktcenter när det gäller mottagande av felanmälan avseende installationer inom BAB-området.
- Se över delegationen kring BAB samt säkerställ att fattade delegationsbeslut, i form av relevanta listor ur verksamhetssystemet, anmäls till nämnden mer frekvent än vad som hittills skett. Detta bör beaktas inom ramen för den översyn av nämndens delegationsordning som ska ske under 2015, utifrån synpunkter som lämnats av kommunens chefsjurist. Detta framgår även av Vård- och omsorgsnämndens protokoll 2014-11-18.
- Upppta diskussioner med kommunens centrala upphandlingsfunktion kring upphandling av leverantörer inom BAB inkl löpande seriositetskontroll. Detta bl a utifrån aviserade ändringar i bostadsanpassningslagstiftningen som innebär ett nytt system införs med möjlighet till beviljande av åtgärder, som ett alternativ till kontaktbidrag. Det nya systemet torde, enligt Boverkets bedömning, innebära att LOU blir tillämplig vid upphandling av bostadsanpassningsåtgärder.
- Säkerställ att BAB-verksamheten framledes har en realistisk budget samt tillse att årligen följa upp verksamhets- och kostnadsutveckling via Boverkets statistik, alternativt säkerställ att relevant verksamhetsstatistik presenteras i budget och årsredovisning. I detta sammanhang är det också viktigt att kvalitetssäkra rutinerna för inrapportering i verksamhetssystemet, för att i alla delar säkerställa en rättvisande verksamhetstatistik, som även är underlag för den nationella statistiken inom området.

Vi önskar vård- och omsorgsnämndens syn på granskningsresultatet och en redovisning av vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av lämnade rekommendationer.

Svaret på denna skrivelse ställs till kommunens revisorer och inges till revisionskontoret på plan 9 i kommunalhuset, senast 2015-12-21.

För kommunens revisorer

Lennart Lindström
Ordförande

Lena Ingren
Vice ordförande

För kännedom
Kommunfullmäktiges presidium
Kommunledning
Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnadsnämnden
Politiska sekreterare

Revisionsrapport

Bostadsanpassnings- bidrag

Botkyrka kommun

September 2015
Jan Nilsson
Certifierad kommunal revisor

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning och rekommendationer	1
2	Inledning	3
2.1	Bakgrund	3
2.2	Revisionsfrågor	3
2.3	Metod	3
2.4	Avgränsning	3
2.5	Redovisning	4
3	Regelverk och verksamhets-volym	5
3.1	Regelverk	5
3.2	Verksamhetsvolym och -statistik	6
4	Granskningsresultat	9
4.1	Organisation och verksamhetssystem	9
4.2	Handläggningsrutiner	11
4.3	Delegation	13
4.4	Avtalsreglering och leverantörskontroll	14
4.5	Moms	17
4.6	Attester	18
4.7	Verifikationer	18
	Bil 1: Ärendestatistik	20
	Bil 2: Interkommunal jämförelse	21

1 Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Kommunens revisorer utför löpande granskningar av nämndernas olika verksamhetsområden. Revisorerna har utifrån aktuell revisionsplan givit PwC i uppdrag att granska ändamålsenligheten och den interna kontrollen kring bostadsanpassningsbidrag (BAB). Detta när det gäller organisation, handlägningsrutiner, verksamhetssystem, delegation, avtalsreglering, leverantörskontroll, moms, attester och verifikationer.

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att den organisatoriska placeringen av BAB inom kommunen i huvudsak är ändamålsenlig, utifrån att den är en av de två vanligaste organisationsformerna ur ett nationellt perspektiv. Handlägningsrutinerna bedöms vidare vara ändamålsenliga utifrån en interkommunal jämförelse.

Däremot bedömer vi att det verksamhetssystem som används inom nuvarande BAB-organisation inte är ändamålsenligt. De omfattande driftstörningarna gör att bostadsanpassarna i dagsläget saknar ett fungerande arbetsverktyg, vilket negativt påverkar ärendehandläggningen och möjligheten att ge en godtagbar service ur ett medborgarperspektiv. Detta förhållande bedöms vara otillfredsställande och berör även Kontaktcenters personal, som mottagare av felanmälningar kring BAB-installationer.

Sammanfattningsvis bedöms den interna kontrollen inom BAB-verksamheten vara tillräcklig, förutom inom områdena avtalsreglering, leverantörskontroll samt delegation.

Varken vår kommunspecifika analys eller genomförda interkommunala jämförelserna visar på några extremvärden för kommunen, när det gäller omfattningen av och kostnaden för bostadsanpassningsbidrag. Vård- och omsorgsnämnden, som för närvarande är ansvarig nämnd, tar dock inte del av någon årlig verksamhetsstatistik för BAB, förutom vissa periodvisa och sporadiska statistikrapporter i samband med återrapportering av delegationsbeslut.

För att ytterligare utveckla ändamålsenligheten och den interna kontrollen i verksamheten lämnas följande rekommendationer:

- Ta ställning till om nuvarande organisatoriska placering av BAB är den mest ändamålsenliga, utifrån verksamhetens koppling till tillgänglighetsarbetet och bygglovshanteringen, som ansvarsmässigt ligger inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Bostadsanpassningslagstiftningen har vidare en betydligt starkare koppling till PBL, än till SoL och LSS. Oavsett den organisatoriska placeringen av BAB vill vi dock betona vikten av formaliserad samverkan över förvaltningsgränserna.
- Upphandla snarast möjligt ett nytt verksamhetssystem samt tillse under mellanperioden att rådande driftstörningar åtgärdas, exempelvis genom att begränsa antalet användare inom Kontaktcenter när det gäller mottagande av felanmälan avseende installationer inom BAB-området.

- Se över delegationen kring BAB samt säkerställ att fattade delegationsbeslut, i form av relevanta listor ur verksamhetssystemet, anmäls till nämnden mer frekvent än vad som hittills skett. Detta bör beaktas inom ramen för den översyn av nämndens delegationsordning som ska ske under 2015, utifrån synpunkter som lämnats av kommunens chefsjurist. Detta framgår även av Vård- och omsorgsnämndens protokoll 2014-11-18.
- Uppta diskussioner med kommunens centrala upphandlingsfunktion kring upphandling av leverantörer inom BAB inkl löpande seriositetskontroll. Detta bl a utifrån aviserade ändringar i bostadsanpassningslagstiftningen som innebär ett nytt system införs med möjlighet till beviljande av åtgärder, som ett alternativ till kontaktbidrag. Det nya systemet torde, enligt Boverkets bedömning, innebära att LOU blir tillämplig vid upphandling av bostadsanpassningsåtgärder.
- Säkerställ att BAB-verksamheten framledes har en realistisk budget samt tillse att årligen följa upp verksamhets- och kostnadsutveckling via Boverkets statistik, alternativt säkerställ att relevant verksamhetsstatistik presenteras i budget och årsredovisning. I detta sammanhang är det också viktigt att kvalitetssäkra rutinerna för inrapportering i verksamhetssystemet, för att i alla delar säkerställa en rättvisande verksamhetsstatistik, som även är underlag för den nationella statistiken inom området.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommunens revisorer utför löpande granskningar av nämndernas olika verksamhetsområden. Revisorerna har utifrån aktuell revisionsplan gett PwC i uppdrag att granska ändamålsenligheten och den interna kontrollen kring bostadsanpassningsbidrag (BAB).

I förarbetena till plan- och bygglag (PBL) betonas att en miljö som är tillgänglig för alla måste vara ett självklart mål för samhällsbyggandet.

Målet för samhällets insatser för personer med funktionsnedsättning är att de ska få möjlighet att leva ett i möjligaste mån normalt liv. Detta kommer bland annat i uttryck i 5 kap 7 § socialtjänstlagen (SoL). I bestämmelsen anges att ansvarig nämnd ska medverka till att den som har funktionsnedsättning får bo på ett sätt som är anpassat efter hans eller hennes behov av särskilt stöd. Liknande intentioner finns i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Lagen om bostadsanpassningsbidrag (BaL) ska ses som ett komplement till bestämmelserna i främst PBL, men även i annan berörd lagstiftning. BaL:s syfte är att ge människor med funktionsnedsättning möjlighet till ett självständigt liv i eget boende. Bidraget är ett uttryck för samhällets mål att personer med funktionsnedsättning ska kunna leva som andra i en egen bostad. Bidraget ska täcka skäliga kostnader för anpassningen, men det finns inga normer eller maximala belopp fastställda för bidraget. Det är kommunerna som har ansvaret för bidraget, som beslutar om bidragets storlek och även står för kostnaderna.

2.2 Revisionsfrågor

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är organisation, verksamhetssystem och handläggningsrutiner kring BAB ändamålsenliga?
- Är den interna kontrollen avseende BAB tillräcklig?

2.3 Metod

Använd granskningsmetod innebär att ett antal kontrollmål formuleras som sedan verifieras genom ett antal granskningsåtgärder, såsom exempelvis genomgång av handläggningsrutiner, budget och ekonomisk redovisning samt ett urval av ärenden/beslut. Ovanstående material har kompletterats via intervju med ansvariga handläggare för bostadsanpassning, nämndsekreterare m fl.

2.4 Avgränsning

Granskningen har avgränsats till kontrollmål inom nedanstående områden:

- Organisation och verksamhetssystem
- Handläggningsrutiner
- Delegation
- Avtalsreglering och leverantörskontroll

- Moms
- Attester
- Verifikationer

Granskningen har vidare avgränsats till bostadsanpassningsbidrag¹, vilket innebär att återställningsbidrag² inte ingår, trots att denna typ av bidrag regleras i samma lagstiftning. Återställningsbidrag förekommer dock i mycket begränsad omfattning i kommunen.

Granskningsobjekt är Vård- och omsorgsnämnden³ och revisionskriterierna utgår från externt och internt regelverk, dvs styrande och stödjande dokument inom området.

2.5 Redovisning

Respektive kontrollmål har verifierats och granskningsresultatet redovisas i ett sammanhållet avsnitt, innehållande sju delavsnitt med vidhängande kommentarer och bedömningar. Vidare innehåller rapporten ett avsnitt kring regelverk och verksamhetsvolym samt ett avsnitt med vår sammanfattande bedömning och rekommendationer. Det senare avsnittet återfinns först i rapporten.

---

¹ Bostadsanpassningsbidraget är ett bidrag som kommunen lämnar för vissa åtgärder som behövs för att personer med funktionsnedsättning ska kunna använda sin bostad på ett ändamålsenligt sätt.

² Återställningsbidraget är ett bidrag som kommunen lämnar till fastighetsägare som önskar ta bort anordningar som tillkommit med stöd av bostadsanpassningsbidraget.

³ Kommunstyrelsen berörs även i viss utsträckning eftersom hantering av felanmälan kring BAB-installationer ansvarsmässigt ligger inom Kontaktcenter, som organisatoriskt tillhör kommunledningsförvaltningen. Samhällsbyggnadsnämnden och dess förvaltning berörs också när det gäller bygganmälan, kontrollplan m m kring BAB-åtgärder, såsom hissar och andra typer av fasta lyftanordningar.

3 Regelverk och verksamhetsvolym

3.1 Regelverk

Regelverk kring BAB

1992-01-01 avvecklades den statligt reglerade bostadslänegivningen. Möjligheten att få ett s k bostadsanpassningslån försvann i och med detta. 1993-01-01 upphörde även möjligheten att få räntebidrag för ombyggnad av egnahem. Däremot har det funnits ett räntebidrag för nybyggnad av egnahem som påbörjades senast under 1999.

1993-01-01 upphörde det riktade statsbidraget till kommunerna för bostadsanpassning och återställning. I samband med detta upphävdes förordningen om stadskommunalt bostadsanpassningsbidrag och förordningen om stadsbidrag för att återställa handikappanpassade bostäder. Förordningarna ersattes med den nuvarande lagen (SFS 1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag, vilken även innehåller regler kring återställningsbidrag.

Lagen om bostadsanpassningsbidrag (BaL) har ändrats ett antal gånger sedan den trädde ikraft. Den senaste ändringen, som började gälla 2000-07-01, innebär att begreppet standardhöjande åtgärder har utmönstrats ur lagen samt att kvarboendeskyddet har försvunnit. Dessutom krävs det inte längre särskilda skäl vid köp eller byte av bostad om åtgärderna inte är kostnadskrävande. Slutligen har principen intagits i lagen om att bidrag inte ska ges för åtgärder som behöver utföras redan av väsentliga andra orsaker än funktionsnedsättning.

Boverket har under 2014, på uppdrag av regeringen, gjort en översyn av lagen om bostadsanpassningsbidrag⁴. Resultatet blev ett förslag till en ny lag som för närvarande är på remiss⁵ och beräknas behandlas av riksdagen under 2016. Nyheterna i lagförslaget är bl a att bidrag ska kunna beviljas för vissa brandskyddsåtgärder, skärpta krav på bidragsbeslut inkl medgivande från fastighetsägare och bostadsrättsförening, återanvändning av hissar och andra fasta lyftanordningar samt utökande möjligheter till återställningsbidrag.

Boverket är tillsynsmyndighet när det gäller BAB och har utfärdat föreskrifter⁶ om bostadsanpassningsbidrag (BSF 1992:46), avseende vad som ska bifogas en ansökan om bidrag. Boverket har vidare utarbetat en webbaserad handbok för bostadsanpassningsbidrag och genomför även tillsyner inom området, för att följa upp hur lagstiftning och andra föreskrifter tillämpas.

---

⁴ Boverkets rapport 2014:38.

⁵ En av remissinstanserna är Botkyrka kommun och ett remissvar kommer att behandlas på vård- och omsorgsnämndens sammanträde 2015-09-22.

⁶ Enligt förordningen (1992:1575) med bemyndigande för Boverket att meddela föreskrifter om verkställigheten av lagen (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag.

Under 2013 har Boverket genomfört en granskning av 330 ärenden från 33 slumpmässigt utvalda kommuner⁷. Utfallet av Boverkets undersökning visar att det finns stora brister i den formella hanteringen av ärendena som ingår i undersökningen.

Noterbart är till exempel att i mer än 50 procent av ärendena har kommunerna fattat ett skriftligt beslut först efter det att bostadsanpassningsåtgärden blivit utförd, och dokumentation för beräkning av skälig kostnad (anbud/offert eller kostnadsberäkning) saknas i mer än 80 procent av ärendena. Exempel på övriga brister i hanteringen är att skriftliga beslut helt saknas, att medgivande från fastighetsägare saknas samt att det finns brister i fullmaktsförfarandet, där bland annat skriftlig fullmakt saknas i ärendena. Något förenklat kan konstateras att ju färre invånare en kommun har desto större brister fanns det i den formella hanteringen.

Bostadsanpassningsbidrag innebär myndighetsutövning och förvaltningslagens (SFS 1986:223) regler kring parts rätt att ta del av uppgifter, motivering av beslut, underrättelse av beslut samt överklagande är tillämpliga.

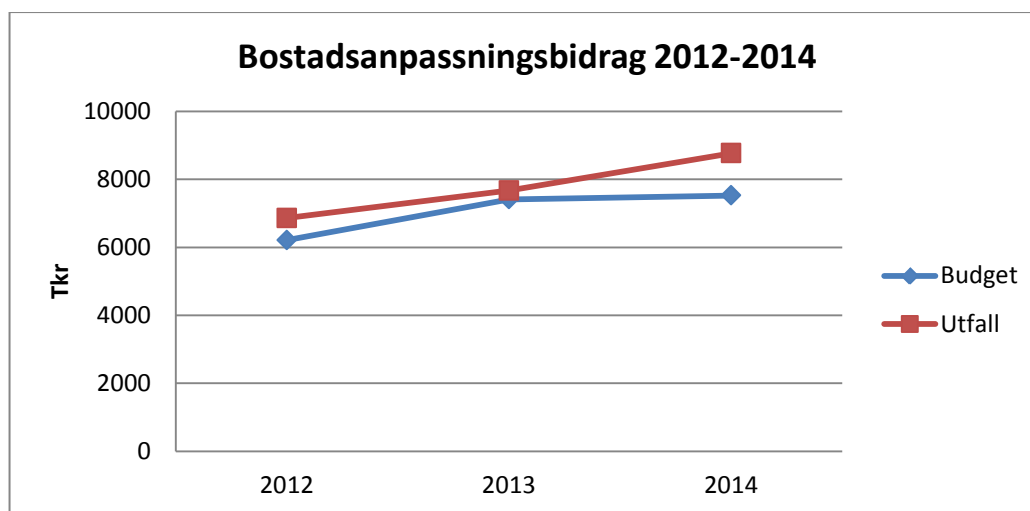
Annat regelverk

Det finns även andra typer av regelverk som berör granskningsområdet, såsom exempelvis sekretesslag (intyg o dyl), kommunallag (delegation), mervärdesskattelag (moms), kommunal redovisningslag (verifikationer). Till detta tillkommer kommunens interna regler, såsom nämndreglemente, delegationsordning, reglemente för intern kontroll samt reglemente för budgetansvar och attester.

I delavsnitt 2.1 redovisades översiktligt även vissa allmänna regler i SoL, LSS och PBL, som har bäring på granskningsområdet.

3.2 Verksamhetsvolym och -statistik

Budgeterade och faktiska kostnader för verksamhetsområdet BAB 2012 till 2014 framgår av nedanstående diagram.

Kommunens kostnader för verksamhetsområdet BAB har ökat under perioden 2012 till 2014, dvs från 6 862 tkr till 8 770 tkr (28 %). Beloppen är dock inte jämförbara,

⁷ Rapport 2013:4.

eftersom personalkostnaden för 2012 inte redovisades för verksamhetsområdet BAB utan ingick i annan verksamhet tillsammans med rehabilitering. För 2013 och 2014 ingår dock personalkostnader för BAB inom verksamhetsområdet med 1 519 tkr respektive 1 789 tkr. Om hänsyn tas till detta har kostnaden för åtgärder inom BAB endast ökat med 2 % mellan åren, dvs från 6 862 tkr till 6 981 tkr. Verksamheten visar budgetunderskott för samtliga år i perioden. Budgeten för 2015 är fastställd till 8 071 tkr och utfallet per augusti är 4 891 tkr (60 %⁸).

Ovanstående ekonomiska analys visar att budgeten utökats under perioden, men inte i tillräcklig omfattning eftersom budgetunderskott redovisats för samtliga år under perioden 2012 till 2014. Utfallet för augusti indikerar att förutsättningar finns att klara budgeten för 2015.

I **bilaga 1** återfinns ärendestatistik⁹ för BAB 2012 till 2014, med en viss fördjupning avseende 2014. Av statistiken framgår bl a följande:

- Av ärendefördelningen under perioden 2012 till 2014 framgår att bifall lämnats i 75,6% av ärendena. Andelen avslagsärenden ligger på 5,2 %. Resterande 19,2 % avser ärendekategorierna avskrivna, återkallade eller delvis bifall/avslag.
- Kostnaden per ärende har under perioden 2012 till 2014 legat mellan 8,3 till 11,0 tkr. Den genomsnittliga ärendekostnaden är 9,2 tkr. Antalet ärenden har legat i intervallet 736 till 840, med ett genomsnittligt värde på 797. Detta gäller exkl avskrivna och återkallade ärenden.
- 75,9 % av ärendena under 2014 har en kostnad som understiger 5,0 tkr. Dessa ärenden står endast för 11,1 % av de totala kostnaderna och avser trösklar, handtag och andra enkla åtgärder.
- Antalet ärenden över 50,0 tkr under 2014 står för 44,8 % av kostnaderna, men utgör endast 3,9 % av ärendevolymen. Dessa ärenden avser främst hissar och liftar.

När det gäller ärendestatistiken 2014 kring beloppsmässiga intervall är denna missvisande, eftersom att för 377 ärenden (39,4 %) redovisas ingen kostnad (bilaga 1). 116 av dessa ärenden avser avskrivna eller återkallade ärenden. Att övriga 261 ärenden (31,1 %) inte uppvisar någon kostnad beror på att för vissa initiala beslut anges inte någon kostnad. Enligt uppgift kompletteras besluten med detta när den faktiska kostnaden är känd och faktura erhållits, vilket i vissa fall kan innebära stora eftersläpningar. Av de 10 ärendebeslut som vi granskat, och som redovisas i delavsnitt 4.2, var tre utan belopp. Under 2015 har preliminära kostnader, enligt uppgift, i större utsträckning än tidigare angetts redan i de initiala BAB-besluten, vilket bidrar till en mer rättvisande statistik.

I **bilaga 2** redovisas vissa interkommunala jämförelser kring BAB, som är hämtade från Boverkets statistik för 2014. Av sammanställningen framgår följande:

- Antal BAB i kommunen 2014 var 8,8 per tusen invånare, vilket översteg både länsnitt (8,0) och riksnitt (8,2).

⁸ Riktpunkten för augusti vid en linjär anslagsförbrukning är 66 %.

⁹ Ärendestatistiken är framtagen ur kommunens verksamhetssystem BAB Windows, som närmare behandlas i delavsnitt 4.1.

- Kostnad för BAB i kommunen 2014 var 77 kr per invånare, vilket understeg både länsnitt (95 kr) och rikssnitt (108 kr).

Vissa av de konstaterade skillnaderna kring omfattningen av och kostnaden för BAB har att göra med befolkningsammansättning och bostadsbestånd. En del kommuner har t ex en större andel 80-åringar och äldre i befolkningen samt en stor del av bostadsanpassningarna görs hos just äldre människor. Det är också så att anpassningar i småhus oftast är mer kostsamma än i flerbostadshus.

Nedan redovisas interkommunala jämförelser kring dessa variabler:

- Kommunen hade 27 äldre över 80 år per tusen invånare 2014, vilket var färre än både länsnitt (38) och rikssnitt (65).
- Kommunens andel småhus av det totala beståndet av småhus och flerbostadshus 2014 var 0,37 för 2014, vilket var lägre än både länsnitt (0,47) och rikssnitt (0,62).

Andra förklaringsvariabler finns även kring omfattningen av och kostnaden för BAB. Detta bl a i form av hur utvecklad LSS-verksamheten är i kommunen samt antal platser inom boenden med särskild service som finns i kommunen.

Vi har tagit del av Vård- och omsorgsnämndens årsredovisning för 2014 samt aktuell ettårs- och flerårsplan inkl internbudget. I inga av dessa dokument presenteras någon statistik eller nyckeltal kring BAB¹⁰.

Sammantaget kan vi konstatera att varken den kommunspecifika analysen eller de interkommunala jämförelserna visar på några extremvärden för kommunen, när det gäller omfattningen av och kostnaden för bostadsanpassningsbidrag. Vård- och omsorgsnämnden tar dock inte del av någon årlig verksamhetsstatistik för BAB, förutom vissa periodvisa och sporadiska statistikrapporter i samband med återrapportering av delegationsbeslut.

Det är viktigt att Vård- och omsorgsnämnden säkerställer att verksamheten framledes har en realistisk budget samt årligen följer upp verksamhets- och kostnadsutveckling via Boverkets statistik, alternativt tillser att relevant verksamhetsstatistik presenteras i budget och årsredovisning. I detta sammanhang är det också viktigt att kvalitets-säkra rutinerna för inrapportering i verksamhetsystemet, för att i alla delar säkerställa en rättvisande verksamhetstatistik, som även är underlag för den nationella statistiken inom området.

¹⁰ Årlig BAB-sammanställning görs av bostadsanpassarna som överlämnas till förvaltningen centralt för vidarebefordran till Boverket.

4 Granskningsresultat

4.1 Organisation och verksamhetssystem

Kontrollmål: Ändamålsenlig organisation och verksamhetssystem.

BAB ligger organisatoriskt inom Vård- och omsorgsförvaltningen, som lyder under Vård- och omsorgsnämnden. Nuvarande verksamhetssystem som används heter BAB Windows.

Verifiering av kontrollmålet har skett genom en genomgång av organisation och verksamhetssystem. Detta material har kompletterats med intervjuer och interkommunala jämförelser. Det senare när det gäller hur andra kommuner har valt att organisera verksamheten samt förekomsten av olika verksamhetssystem inom området.

Kommentarer

Av Vård- och omsorgsnämndens reglemente, som fastställts av Kommunfullmäktige att gälla fr o m 2007-01-01, framgår på ett tydligt sätt att nämnden har ansvar för handläggning av BAB. Den praktiska hanteringen av BAB sköts av tre handläggare, som benämns bostadsanpassare. Dessa tillhör organisatoriskt Vård- och omsorgsförvaltningens myndighetsfunktion, som består av två olika enheter. Enligt uppgift finns inget formaliserade kanaler för informationsutbyte kring utskrivningsklara, brukare på korttidsboende etc inom myndighetsfunktionen, gentemot bostadsanpassarna.

När det gäller handläggning av BAB-ärenden avseende hissar och andra fasta lyftanordningar är samhällsbyggnadsförvaltningens bygglovsfunktion även involverad när det gäller bygganmälan, kontrollplan etc. Interndebitering sker av dessa tjänster mellan förvaltningarna.

När det gäller felanmälan på installationer som skett inom BAB-området så handhas detta fr o m 2015 av kommunens Kontaktcenter, som organisatoriskt tillhör kommunledningsförvaltningen, under kommunstyrelsen.

Den vanligast förekommande organisationsformen bland landets kommuner är att BAB ansvarsområde tillhör någon typ av teknisk nämnd och förvaltning. Detta kan delvis förklaras av historiska skäl, dvs förmedlingsorganets verksamhet och statliga läneregler.

Tendensen under en längre period har varit att fler och fler kommuner väljer att organisatoriskt flytta verksamheten från teknisk förvaltning till någon typ av social förvaltning. Grundskälen till detta är en önskan om en närmare koppling till socialtjänstens ansvar för äldreomsorg och omsorg för personer med funktionsnedsättning. Ändamålsenlig bostadsanpassning kan innebära minskade kostnader för utskrivningsklara patienter och för hemtjänst, även om det inte finns någon direkt koppling där emellan. Detta eftersom verksamheterna styrs av helt olika lagstiftningar. Gällande sekretessregler innebär också vissa svårigheter att fritt utbyta information mellan de olika personalkategorierna.

Det finns vidare exempel på kommuner som gjort en utvärdering av BAB och dess organisatoriska placering och kommit fram till att verksamheten har mer gemensamt med bygglov/bygganmälan och kommunens tillgänglighetsarbete än med socialtjänst. Detta utifrån både lagstiftningens karaktär och möjligheten att arbeta med tillgänglighetsfrågorna redan vid nybyggnation, för att därigenom långsiktigt minska antalet framtida bostadsanpassningsåtgärder. Ovanstående har inneburit att BAB omplacerats från socialförvaltning alternativt vård- och omsorgsförvaltning till någon form av teknisk förvaltning eller samhällsbyggnadsförvaltning. I detta sammanhang har vidare konstaterats att bostadsanpassningslagstiftningen har en starkare koppling till PBL, än till SoL och LSS. Detta blir än mer tydligt i det nya förslaget till lag om bostadsanpassningslag m m, som berördes i delavsnitt 3.1.

Oavsett organisatorisk placering är samverkansfrågorna mellan socialtjänst och samhällsbyggnadsförvaltning viktiga i detta sammanhang, inkl formella forum för denna samverkan.

Befolkningsprognoser som redovisas i flerårsplan 2016-2019 visar på en ökning av antalet äldre i kommunen. I kommunens äldreplan för motsvarande period kommenteras detta på följande sätt:

"Botkyrka har en ung befolkning, men antalet äldre personer ökar och deras andel växer. Denna utveckling finns inte bara i Botkyrka utan även i övriga Sverige och i Europa. Fram till 2020 blir det en stor ökning av personer i åldrarna 65–79 år. Därefter övergår denna ökning till ålderskategorin 80 år och äldre".

Ovanstående utveckling kommer att framdeles öka trycket på BAB och ytterligare sätta fokus på kommunens tillgänglighetsarbete redan vid nyproduktion.

Det IT-baserade verksamhetssystem som kommunen använder heter BAB Windows och är ursprungligen utvecklat av en av bostadsanpassarna i Eskilstuna kommun¹¹. Systemet bygger på en sk Accessdatabas och är inte webbaserat.

Vid granskningstillfället kunde vi konstatera omfattande driftstörningar i nuvarande verksamhetssystem och att dessa felanmäls till IT-stöd av en av kommunens bostadsanpassare. I svaret på anmälan 2015-09-04 konstaterar IT-stöd följande:

"Användarna upplever BAB väldigt segt och ibland går det inte att logga in. Det försvårar för samtliga användare då systemet inte verkar avsett eller anpassat för så många användare som finns i dagsläget. Systemet behöver ersättas med något som klarar fler användare och kommer med sannolikhet att påbörja upphandling 2016 för att ersätta det. Fram till dess skulle något behöva göras för att underlätta för bostadsanpassarna på Samaritvägen och handläggarna på kontaktcenter som ska ta emot felanmälningar. Går det att hitta någon lösning för att hjälpa användarna i avvaktan på att ett nytt system finns?"

I motsvarande granskning som vi genomförde 2014 i Tyresö kommun¹² konstaterades att kommunen liksom många andra kommuner använder verksamhetssystemet BAB Windows. Det konstaterades vidare att det under granskningens gång framförts synpunkter kring vissa brister i systemet, bl a utifrån rättssäkerhetssynpunkt. Utifrån detta planerades på sikt att upphandla ett nytt verksamhetssystem i kommunen.

¹¹ Via den enskilda firman Göran Widergren Programutveckling.

¹² Revisionsrapport kring bostadsanpassningsbidrag i Tyresö kommun, daterad 2014-09-12.

I detta sammanhang kan nämnas att Göteborgs stad tillsammans med ett IT-företaget Fujitsu har utvecklat ett nytt verksamhetssystem som kallas BAB2. Systemet uppges ha förenklat och effektiviserat Göteborgs stads hantering av BAB avsevärt.

Vi bedömer att den organisatoriska placeringen av BAB inom kommunen i huvudsak är ändamålsenlig, utifrån att den är en av de två vanligaste organisationsformerna ur ett nationellt perspektiv.

Vi rekommenderar dock att kommunen tar ställning till om nuvarande organisatoriska placering av BAB är den mest ändamålsenliga, utifrån verksamhetens koppling till tillgänglighetsarbetet och bygglovs-hanteringen, som ansvarsmässigt ligger inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Bostadsanpassningslagstiftningen har vidare en betydligt starkare koppling till PBL, än till SoL och LSS. Oavsett den organisatoriska placeringen av BAB vill vi dock betona vikten av samverkan över förvaltningsgränserna.

Vi bedömer att det verksamhetssystem som används inom nuvarande BAB-organisation inte är ändamålsenligt. De omfattande driftstörningarna gör att bostadsanpassarna i dagsläget saknar ett fungerande arbetsverktyg, vilket negativt påverkar ärendehanteringen och möjligheten att ge en godtagbar service ur ett medborgarperspektiv. Detta förhållande bedöms vara otillfredsställande och berör även Kontaktcenters personal som mottagare av felanmälningar kring BAB-installationer.

Vi rekommenderar att ett nytt verksamhetssystem snarast möjligt upphandlas samt att rådande systemproblem under mellanperioden åtgärdas, t ex genom att begränsa antalet användare inom Kontaktcenter när det gäller felanmälan av installationer inom BAB-området.

4.2 Handläggningsrutiner

Kontrollmål: Ändamålsenliga och dokumenterade handläggningsrutiner.

Boverket har bland annat gett ut en webbaserad handbok som övergripande beskriver handläggningsrutiner, bedömningsgrunder, rättsfall m m.

Verifiering har skett via intervjuer och en översiktlig genomgång av 10 (1,2 %) av de totalt 840 BAB-ärenden där beslut fattats under 2014. I detta sammanhang har vi även granskat att förvaring av akter sker på ett betryggande sätt. Vidare har vi granskat vilken information som finns kring BAB på kommunens webbplats.

Kommentarer

Nyvarande lagstiftning och handläggningsrutinerna som beskrivs i Boverkets handbok utgår från att det i normalfallet är sökanden som tar in offerter och kommunen som betalar ut ett bidrag som täcker kostnaden för beslutade åtgärder. Den modell som huvudsakligen tillämpas i Botkyrka kommun, och som även förekommer i många andra kommuner, innebär att kommunen via fullmakt från sökanden genomför hela bostadsanpassningen med hjälp av externa entreprenörer. I denna

modell¹³ betalas normalt inget bidrag ut till sökanden, eftersom kostnaden belastar kommunen direkt. Sökanden har dock en formell rätt att sköta detta själv.

Användandet av fullmakter är, enligt Boverkets uppfattning, inte helt problemfritt. En fullmakt innebär att kommunen sluter avtal för någon annans räkning, varför oklarheter kan uppstå kring vem som ansvarar för att rätta till fel och brister vid utförandet av en anpassning. Vidare konstateras att användandet av fullmakter är ett smidigt och hanterbart sätt för kommunen att tillgodose anpassningsbehov från sökandens sida.

I förslaget till ny bostadsanpassningslagstiftning framgår att kommunerna, i stället för kontantbidrag, ska kunna lämna ett åtagande från kommunen att låta utföra åtgärderna.

Handlägningsrutinerna är i väsentliga delar dokumenterade¹⁴ via checklistor m m, vilket är viktigt ur sårbarhetssynpunkt. Vid granskningstillfället framkom att målsättningen är att handlägningsrutinerna ska gås igenom och uppdateras. Detta bl a mot bakgrund av att två och de tre handläggarna är nyanställda, vilket innebär ett behov av att säkerställa att handläggningen sker på ett enhetligt sätt mellan olika handläggare. En översyn av blankettmaterial i form av ansökan, ägarmedgivande etc hade redan genomförts.

De granskade BAB-ärendena innehåller i allt väsentligt det material som krävs för uppföljning och bedömning av respektive ärende, dvs ansökan, beslut (inkl besvärshänvisning), offert, intyg, ägarmedgivande och fullmakt.

För tre av de 10 granskade besluten saknades dock belopp, vilket tidigare kommenterades i delavsnitt 3.2. Beräkning av skälig kostnad, i form av offertmaterial, fanns i de akter som avsåg större kostnader för form av hissar och andra typer av fasta lyftanordningar.

Vidare kan vi konstatera att förvaringen av ärendeakter sker på ett betryggande sätt i läsbara arkivskåp som finns i ett separat arkivutrymme.

På kommunens webbplats finns en sammanställning över vilka regler som gäller kring bostadsanpassning, blankettmaterial¹⁵ och kontaktinformation. Ur ett medborgarperspektiv bedöms informationen kring BAB vara tillfredsställande.

Handlägningsrutinerna inkl förvaring av ärendeakter samt informationen på kommunens webbplats kring BAB bedöms vara ändamålsenliga. Vid granskningstillfället var handlägningsrutinerna inkl blankettmaterial föremål för genomgång och aktualisering

¹³ Modellen utgår bl a från kommunens serviceskyldighet enligt förvaltningslagen och det faktum att det oftast är den mest effektiva handlägningsordningen, främst när det gäller mindre och rutinmässiga bostadsanpassningar.

¹⁴ Omfattande dokumentation finns på förvaltningens intranät, men är inte tydligt kopplade till de olika stegen i den handlägningsrutin som tillämpas i kommunen. Materialet är inte heller i alla delar aktuellt. När det gäller de övergripande och generella handlägningsrutinerna används Boverkets webbaserade handbok, som även hänvisar till aktuella rättsfall inom området.

¹⁵ Blankettmaterialet är anpassat till regelverket i personuppgiftslagen (PUL).

4.3 Delegation

Kontrollmål: Delegation i enlighet med gällande regler

I kommunallagen (KL) stadgas vilka regler som gäller vid delegation och vidaredelegation. Vård- och omsorgsnämnden har utifrån detta regelverk antagit en delegationsordning, som reviderades senast via beslut 2014-11-18.

Verifiering har skett via genomgång av delegationsordningen samt Vård- och omsorgsnämndens protokoll för 2014 (inkl utskottsprotokoll) och 2015 (t o m juni). Vidare har delegationen följts upp via granskning av 10 (1,2 %) av de totalt 840 BAB-ärenden där beslut fattats under 2014.

Kommentarer

I samband med Vård- och omsorgsnämndens beslut 2014-11-18 om reviderad delegationsordning konstaterades att under 2015 ska en översyn av delegationsordningen att ske. I samband med detta kommer nämnd och förvaltning att beakta och granska synpunkter och förslag som kommit från kommunens chefsjurist, kring skrivningar avseende ärendegrupper och lagrum. Det är vidare önskvärt att alla nämnder använder samma dokumentmall för delegationsordning.

Enligt gällande delegationsordning har vård- och omsorgsnämnden delegerat beslutanderätten kring BAB enligt nedanstående sammanställning.

Beslut	Delegat
BAB som överstiger 3,5 basbelopp	Enhetschef
BAB som understiger 3,5 basbelopp	Bostadsanpassare
Återbetalning av erhållet BAB	Enhetschef

BAB är delegerat utan någon begränsning, t ex en övre beloppsgräns eller typ av beslut. Man kan diskutera omfattningen av vård- och omsorgsnämndens generella delegation. I KL 6 kap § 34 exemplifieras ärenden där beslutanderätten inte får delegeras. Ett av exemplen är ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Nuvarande ordning innebär att all myndighetsutövning är delegerad till tjänstemän. Vidare kan vi konstatera att beslut om återställningsbidrag inte är upptaget i Vård- och omsorgsnämndens delegationsordning, vilket innebär att sådana beslut ska fattas samfällt av nämnden.

Av delegationsordningen framgår att delegationsbeslut ska återrapporteras till nämnden, men inte när och hur detta ska ske (KL 6 kap § 35). I nedanstående tabell redovisas återrapportering av delegationsbeslut kring BAB till Vård- och omsorgsnämnden och dess utskott.

Tidsperiod	Utskott	Nämnd
2013-11-01 till 2014-01-31	2014-02-24	2014-03-11
2014-02-01 till 2014-04-30	2014-05-26	2014-06-10
2014-05-01 till 2014-08-31	2014-09-22	2014-10-14
2014-09-01 till 2014-10-31	2014-11-24	2014-12-16
2014-11-01 till 2015-02-28	—	2015-04-14
2015-03-01 till 2015-03-31	—	2015-05-12

Efter genomgång av Vård- och omsorgsnämndens protokoll för 2014 och 2015 (t o m juni) kan vi konstatera att nämnden, via sitt utskott, har haft en väl fungerande uppföljning av hur given delegation hanterats under 2014, genom att regelbundet på utskottssammanträdena ta ut ett antal ärenden för redovisning av ansvarig handläggare. Detta utifrån det totala antalet delegationsbeslut som redovisats på utskottssammanträdet. Utskottet har dock avvecklats fr o m 2015 och rapporteringen till nämnden hittills under 2015 har endast skett i form av aggregerad ärendestatistik och inte varit individbaserad, vilket inte uppfyller de formella kraven på återrapportering av delegationsbeslut. Eftersläpningar i återrapporteringen av BAB har även konstaterats. En uppstyrning av återrapporteringen har dock påbörjats efter sommaren 2015.

Under 2014 har totalt 840 delegationsbeslut fattats kring BAB. Efter granskning att 10 av dessa beslut (1,2 %) kan vi konstatera att besluten skett i enlighet med gällande delegationsordning och fastställda beloppsnivåer.

Delegation kring BAB bedöms inte fullt ut hanteras i enlighet med gällande regler, eftersom lämnad delegation är generell och utan begränsning i form av t ex övre beloppsgräns samt konstaterad eftersläpning i anmälan av fattade delegationsbeslut, i form av relevanta listor ur verksamhetssystemet, till Vård- och omsorgsnämnden.

Vi rekommenderar att delegationen kring BAB ses över samt att fattade delegationsbeslut, i form av relevanta listor på individ- och ärendenivå ur verksamhetssystemet, anmäls mer frekvent än vad som hittills skett. Detta bör beaktas inom ramen för den översyn av nämndens delegationsordning som ska ske under 2015, utifrån synpunkter som lämnats av kommunens chefsjurist och som även framgår av Vård- och omsorgsnämndens protokoll 2014-11-18.

4.4 Avtalsreglering och leverantörskontroll

Kontrollmål: Ändamålsenlig avtalsreglering och kontroll av anlitade leverantörer

Kommunala upphandlingar regleras i främst av lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). Med offentlig upphandling menas de åtgärder en upphandlande myndighet eller enhet vidtar för att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal avseende varor, tjänster eller byggentreprenader. De upphandlande myndigheterna har därmed att följa LOU vid all köp, hyra och leasing av varor och tjänster, med några undantag.

Verifiering har skett via intervjuer och genomgång av de rutiner som tillämpas för anlitande av entreprenörer, avtalsreglering och eventuell leverantörskontroll (seriositetskontroll) avseende BAB. Vidare har en övergripande registeranalys genomförts avseende samtliga utbetalningar under 2014.

Kommentarer

Nedan redovisas en sammanställning av utbetalningar kring BAB som skett 2014, per leverantör.

Leverantör	Belopp i tkr	Antal trans
Gärdefelts Bygg AB	897	75
Globus Transportteknik AB	854	39
Tormax Sverige AB	654	49
MDM Grossisten AB	636	107
Besam Sverige AB	568	26
NDE Bygg AB	506	9
Tryggdirekt Sverige AB	399	84
Kalea Specialhissar AB	385	30
MRP Lifts AB	320	20
DFS Bygg & Förvaltning AB	244	12
AB MWM Projekt	204	15
Partille Hiss AB	194	3
Backis Bygg	188	61
Bra Anpassning AB	153	45
Svancare AB	123	4
Övriga leverantörer	570	57
Summa	6 895	636
Utbetalt direkt till sökande (4 st)	86	4
Totalt	6 981	640

Under 2014 har 579 utbetalningar på totalt 6 325 tkr skett till de 15 största leverantörerna, vilket utgör 91 % av de totala kostnaderna och 90 % av verifikationerna. Ingen enskild leverantör är dominerande. Till sex olika leverantörer har utbetalningar skett som på årsbasis överstiger 506 tkr, dvs direktupphandlingsgränsen enligt LOU. För 2014 har vi identifierat fyra utbetalningar av bidrag på totalt 86 tkr som gått direkt till fyra sökanden (1 %). Detta visar på ett tydligt sätt den i delavsnitt 4.2 beskrivna handläggningsordningen, som i normalfallet innebär att kommunen via fullmakt genomför hela bostadsanpassningen med hjälp av externa entreprenörer. I denna modell betalas inget bidrag ut till sökanden, eftersom fakturorna är ställda till kommunen och betalas direkt via leverantörsreskontran.

Sökanden har genom användande av fullmakt i realiteten ett avtal med en entreprenör, men är kanske inte alltid medveten om detta då kommunen har skött alla kontakter och stått för projektering, upphandling och genomförande samt betalning. Botkyrka och många andra kommuner tillämpas också rutiner där fakturan på arbetena sänds direkt till kommunen. Problem kan då uppstå för en sökande att få till stånd rättelse om denne inte är nöjd med entreprenörens arbete.

Om kommunen hjälper sökanden med att ta in anbud behöver den inte i normalfallet följa regelverket i LOU¹⁶. Detta eftersom kommunen inte fordrar in anbud för egen räkning, utan för sökandes räkning. Boverket har i tillsynsärende 2002-03-04 utvecklat detta på följande sätt:

"Lagen syftar bl.a. till att driva fram att upphandlingar sker på rent affärsmässiga grunder (utan ovidkommande hänsyn), ytterst för att generera mervärde åt det allmänna och skattebetalarna. Man skulle kunna argumentera att detta ändamål, d.v.s. att spara in pengar på en effektiv upphandling, bör få genomslag även när kommunen handlar för enskilda räkning. Det finns emellertid vare sig i EG-domstolen eller svensk praxis något stöd för att utsträcka lagens tillämpningsområde till upphandlingar för annans räkning. Lagen om offentlig upphandling är således inte tillämplig i ärenden om bostadsanpassningsbidrag".

Oaktat ovanstående anser vi att det är en fördel om kommunen har upphandlade avtal med de leverantörer som frekvent anlitas inom bostadsanpassningsområdet, även inom ramen för nuvarande bostadsanpassningslagstiftning. Detta eftersom det är fråga om skattemedel och därför viktigt att säkerställa affärsmässighet, likabehandling och seriositet. Enligt uppgift finns inga uppgörelser/avtal med de företag som frekvent anlitas för bostadsanpassningsåtgärder. Respektive företag har inte heller varit föremål för någon dokumenterad seriositetskontroll. Viss kontroll har enligt uppgift gjorts, men finns inte dokumenterad på ett tillfredsställande sätt.

I delavsnitt 4.2 redovisades att i förslaget till ny bostadsanpassningslagstiftning framgår att kommunerna, i stället för kontantbidrag, ska kunna lämna ett åtagande från kommunen att låta utföra åtgärderna. Denna förändring kommunteras i Boverkets rapport 2014:38 på följande sätt:

"Ett nytt system med beviljande av åtgärder kommer att innebära att kommunen i dessa fall får en annan roll än tidigare. Detta torde bland annat innebära att lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU, blir tillämplig vid upphandling av bostadsanpassningsåtgärder. Detta innebär också att dessa bostadsanpassningsåtgärder kommer att konkurrensutsättas, vilket bör bidra till en kostnads-effektivisering. Kommunerna är redan i dag stora beställare i andra sammanhang, vilket bör innebära att det finns fungerande rutiner och tillräcklig kunskap för att tillämpa LOU även i fråga om bostadsanpassningsåtgärder".

Via vår urvalsmässiga granskning av verifikationer har vi följt upp 10 av de företag som erhållit utbetalningar avseende BAB. Samtliga företag anger innehav av F-skattebevis och momsregistreringsnummer på sina fakturor, vilket är obligatoriska uppgifter som leverantören är skyldig att ange. Inom ramen för denna granskning har ingen närmare seriositetskontroll genomförts av leverantörerna.

Vid större arbeten inforrdar handläggaren offert från ett eller flera företag. Detta kan verifieras via vår aktstudie och framgår även av vissa granskade fakturor på större belopp.

¹⁶ Enligt viss juridisk expertis finns det dock en gråzon kring om LOU i dagsläget är tillämplig eller inte inom området, beroende på hur stor del av bostadsanpassningsprocessen och hur självständigt den hanteras av kommunen.

Avslutningsvis vill vi peka på att det finns en risk inbyggd i kommunens nuvarande hanteringsordning, där vissa företag anlitas regelmässigt under flera år till förhållandevis stora belopp och utan löpande och dokumenterad seriositetskontroll. Kommunen kan även få kritik från andra företag att man ensidigt gynnar vissa företag, vilket inte heller är tillfredsställande.

Hantering och leverantörskontroll av de företag som anlitas inom BAB-verksamheten bedöms inte vara ändamålsenlig. Även om det i dagsläget går att hävda att LOU formellt inte gäller inom området kan man dock argumentera för att grundkraven kring affärsmässighet och seriositetskontroll av leverantörer ska gälla. Detta eftersom det är fråga om hantering av skattemedel.

Vi rekommenderar att diskussioner upptas med kommunens centrala upphandlingsfunktion kring upphandling av leverantörer inom BAB inkl löpande seriositetskontroll. Detta utifrån aviserade lagändringar som innebär ett nytt system med möjlighet till beviljande av åtgärder, som ett alternativ till kontantbidrag. Det nya systemet torde, enligt Boverkets bedömning, innebära att LOU blir tillämplig vid upphandling av bostadsanpassningsåtgärder.

4.5 Moms

Kontrollmål: Hantering av moms enlighet med gällande regelverk

I dåvarande Kommunförbundets cirkulär 1993:110 framgår att diskussioner har förts med Riksskatteverket (RSV) om kommunernas rätt att göra momsavdrag för BAB. RSV:s ståndpunkt är att avdragsrätt inte generellt föreligger, eftersom kommunerna handlar på uppdrag av den enskilde och det avser stadigvarande bostad.

Tidigare har moms på kostnader för BAB där kommunerna förbehållit sig äganderätt till inventarier som inmonterats i privatbostad, enligt en allmän uppfattning, berättigat till momsavlyft. Ett antal kammarrättsdomar visar dock att detta förfaringsätt inte heller accepteras.

Verifiering har skett via intervjuer och genomgång av de redovisningsprinciper för moms som tillämpas. Ett urval på 42 verifikationer¹⁷ (6 %) har granskats av totalt 640 sådana verifikationer på kontot för BAB under 2014.

Kommentarer

Samtliga verifikationer i urvalet har hanterats på ett riktigt sätt, dvs inget momsavlyft har skett.

Hantering av moms inom BAB bedöms ske i enlighet med gällande regelverk och prejudikat inom området.

¹⁷ 38 leverantörsfakturor och 4 utanordningar.

4.6 Attester

Kontrollmål: Attester i enlighet med attestreglementets krav

Kommunfullmäktige har fastställt ett nytt reglemente för budgetansvar och attest som gäller fr o m 2014-03-01.

Verifiering har skett via intervjuer och genomgång av hur ovanstående attestregler tillämpas. Ett stickprov på 42 verifikationer (6 %), enligt fördelning i not 12, har granskats av totalt 640 sådana verifikationer på kontot för BAB under 2014.

Kommentarer

Av reglementet för budgetansvar och attest framgår att förvaltningschef utser beslutsattestanter och ersättare för dessa. I förvaltningschefens ansvar ingår också att upprätta och hålla en aktuell förteckning över de budgetansvariga, som ska förvaras centralt på respektive förvaltning samt lämnas till kommunens centrala ekonomienhet.

Vi kan konstatera att listor över beslutsattestanter har upprättats för 2014 och 2015 och även delgetts kommunens centrala ekonomienhet. För BAB är enhetschef för myndighet utsedd som beslutsattestant med ställföreträdande enhetschef som ersättare. Som mottagningsattestanter fungerar bostadsanpassarna. Attestlistan för 2015 som förvaras på kommunens centrala ekonomifunktion har giltighetstid fr o m 2015-01-31 och var vid granskningstillfället inaktuell. Aktuell attestlista finns dock centralt på Vård- och omsorgsförvaltningen.

Inom ramen för Vård- och omsorgsnämndens årliga plan för intern kontroll sker viss stickprovsmässig uppföljning av attestlistor.

Leverantörsfakturorna kring BAB, som är ställda till kommunen, skannas in och atteras digitalt i ekonomisystemets leverantörsreskontra. Vår urvalsmässiga granskning visar att samma attestordning tillämpas vid utanordningar, som hanteras manuellt.

Attestförfarandet kring BAB bedöms vara i enlighet med reglementets krav och tillämpad tvåhandsprincip innebär att det finns en inbyggd intern kontroll i hanteringen.

4.7 Verifikationer

Kontrollmål: Verifikationer enligt de formkrav som anges i kommunala redovisningslagen (KRL)

I KRL kap 2 § 4 framgår bl a att verifikationen ska innefatta uppgift om när den sammanställts, när den ekonomiska händelsen har inträffat, vad den avser, vilket belopp det gäller och vilken motpart den berör. I förekommande fall ska verifikationen även innefatta upplysning om handlingar eller andra uppgifter samt var dessa finns tillgängliga, dvs en hänvisning.

Verifiering har skett via intervjuer och verifikationsgranskning. Ett stickprov på 42 verifikationer (6 %), enligt fördelning i not 12, har granskats av totalt 640 sådana verifikationer på kontot för BAB under 2014.

Kommentarer

Granskade leverantörsfakturor innehåller den grundinformation som KRL stadgar. Till de utanordningar som granskats finns bifogat underlag i form av beslut eller kopia på leverantörsfakturor och/eller kvitton. Fakturor och kvitton i original har behållits av sökande utifrån garantisympunkt.

Inom ramen för Vård- och omsorgsnämndens årliga plan för intern kontroll sker viss stickprovsmässig uppföljning av leverantörsfakturor.

Verifikationerna bedöms uppfylla kommunala redovisningslagens grundkrav.

2015-09-16

Jan Nilsson
Projektledare/uppdragsansvarig

Bil 1: Ärendestatistik

Ärendefördelning utifrån beslut 2012 - 2014

BAB-fördelning	2012		2013		2014		Hela perioden	
	Antal	%-förd	Antal	%-förd	Antal	%-förd	Totalt	%-förd
Avskriv/återkall	196	21,0	195	19,3	116	12,1	507	17,5
Avslag	35	3,8	56	5,5	60	6,3	151	5,2
Bifall	685	73,5	738	73,0	770	80,5	2 193	75,6
Delvis avslag	11	1,2	6	0,6	3	0,3	20	0,7
Delvis bifall	5	0,5	16	1,6	7	0,7	28	1,0
Totalt	932	100,0	1 011	100,0	956	100,0	2 899	100,0

Beviljat belopp, antal ärenden och kostnad i tkr per ärende 2012 - 2014

BAB	2012	2013	2014	Snitt
Beviljat belopp	8 088	6 950	6 976	7 338
Antal ärenden ¹⁸	736	816	840	797
Kostnad per ärende	11,0	8,5	8,3	9,2

Ärendefördelning utifrån intervall per antal och belopp i tkr 2014

Intervall	Antal	%-fördeln	Belopp	%-fördeln
0	377	39,4	0	0,0
1-999	67	7,0	54	0,8
1 000 - 2 499	157	16,4	271	3,9
2 500 - 4 999	125	13,1	444	6,4
5 000 - 9 999	81	8,5	565	8,1
10 000 - 19 999	58	6,1	917	13,1
20 000 - 49 999	53	5,5	1 600	22,9
50 000 - 99 999	32	3,3	2 093	30,0
100 000 - 299 999	6	0,6	1 032	14,8
300 000 -	0	0,0	0	0,0
Totalt	956	100,0	6 976	100,0

¹⁸ Exkl avskrivna och återkallade ärenden.

Bil 2: Interkommunal jämförelse

	Antal inv 1)	Antal äldre 2)	Andel småhus 3)	Kostn/ invånare 4)	Antal/1000 invånare 5)
Upplands Väsby	41 816	33	0,35	129,5	12,6
Vallentuna	31 969	32	0,67	63,8	3,5
Österåker	41 180	34	0,74	110,8	8,1
Värmdö	40 541	29	0,72	88,8	6,7
Järfälla	70 701	42	0,39	81,8	9,3
Ekerö	26 698	32	0,87	80,5	3,6
Huddinge	104 185	29	0,46	43,8	5,2
Botkyrka	88 901	27	0,37	77,3	8,8
Salem	16 140	35	0,58	151,8	6,3
Haninge	82 407	28	0,43	114,4	9,5
Tyresö	45 390	37	0,51	64,2	5,3
Upplands-Bro	25 287	30	0,45	87,2	7,6
Nykvarn	9 815	26	0,75	37,2	4,8
Täby	67 334	48	0,53	70,3	6,4
Danderyd	32 295	62	0,56	140,7	14,4
Sollentuna	69 325	38	0,48	77,4	9,1
Stockholm	911 989	40	0,10	96,4	7,5
Södertälje	92 235	38	0,32	61,5	7,6
Nacka	96 217	36	0,40	91,7	6,7
Sundbyberg	44 090	34	0,06	92,9	7,2
Solna	74 041	45	0,01	108,5	10,3
Lidingö	45 465	61	0,37	123,6	10,0
Vaxholm	11 329	35	0,60	135,3	8,7
Norrtälje	57 568	62	0,61	139,5	11,4
Sigtuna	44 085	32	0,37	100,2	8,6
Nynäshamn	27 041	46	0,48	99,9	10,0
Genomsnitt för länet		38	0,47	95,0	8,0
Genomsnitt för riket		65	0,62	108,0	8,2

1) Antal invånare 2014-12-31.

2) Antal 80 år och äldre per tusen invånare 2014.

3) Andel småhus av det totala beståndet av småhus och flerfamiljshus 2014.

4) Genomsnittlig kostnad per invånare 2014.

5) Antal bidrag per tusen invånare 2014.

6**Delegationsordning för vård- och omsorgsnämnden
2016(von/2015:147)****Förslag till beslut**

Vård- och omsorgsnämnden antar förvaltningens förslag på delegationsförteckning och beslutsbefogenheter inom vård- och omsorgsförvaltningen gällande år 2016 och 2017.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsförvaltningen gör varje år en översyn av delegationsförteckningen. Vid årets översyn har vi använt den dokumentmall som kommunledningsförvaltningen använder. Detta utifrån önskemål om att alla förvaltningar ska använda samma mall för delegationsordning. Några av de förändringar som är gjorda är utifrån synpunkter från tidigare chefsjurist, andra utifrån behov av tydliggörande. Några ärenden är tillagda då de har saknats i tidigare version. En beskrivning av vilka ändringar som gjorts finns i tillhörande bilaga. Förslaget till delegationsordning har setts över av kommunjuristen, jurist på JP-infonet samt av HR-specialist på förvaltningen.

2015-11-19

Dnr von/2015:147

Referens

Jenny Torpman Fredriksson

Mottagare

Vård- och omsorgsnämnden

Översyn av delegationsordning för vård- och omsorgsnämnden 2016 och 2017

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden antar förvaltningens förslag på delegationsförteckning och beslutsbefogenheter inom vård- och omsorgsförvaltningen gällande år 2016 och 2017.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsförvaltningen gör varje år en översyn av delegationsförteckningen. Vid årets översyn har vi använt den dokumentmall som kommunledningsförvaltningen använder. Detta utifrån önskemål om att alla förvaltningar ska använda samma mall för delegationsordning. Några av de förändringar som är gjorda är utifrån synpunkter från tidigare chefsjurist, andra utifrån behov av tydliggörande. Några ärenden är tillagda då de har saknats i tidigare version. En beskrivning av vilka ändringar som gjorts finns i tillhörande bilaga. Förslaget till delegationsordning har setts över av kommunjuristen, jurist på JP-infonet samt av HR-specialist på förvaltningen.

Ändringar som gjorts i delegationsordningen för 2016/2017

Under A: Allmänt

Ärende A 3 är nu en sammanslagning av tidigare A 3, A 14, A 16, B 41-44 samt C 6. Delegation är inte ändrad.

Tidigare A 10-A 12 är borttaget efter råd från tidigare chefsjurist då detta följer av lag och därför inte behöver delegeras.

Under B: Myndighet

Texten om att delegationen inträder efter minst tre månaders anställning som handläggare och efter skriftligt meddelande av enhetschef (ec), är tillagd.

Några ärenden är nytillagda då de saknades i tidigare version.

2015-11-19

Dnr von/2015:147

De nya är: B 2, B 6, B 7 och B 39.

I några ärenden har delegat lagts till, det gäller:
B 4, B 8 och B 30.

I några ärenden har delegat delats upp i nivåer, främst utifrån kostnader. Det gäller B 3 och B 30.

Vissa ärenden har slagits ihop:
B 4 var tidigare B 4 och B 7,
B 11 var tidigare B 12 och B 13,
B 13 var tidigare B 14a och B 14b,
B 14 var tidigare B 14c och B 14d,
B 15 var tidigare B 14e och B 14f,
B 18 var tidigare B 17 och B 18,
B 30 var tidigare B 33 och B 34,
B 32 var tidigare B 35 och C 5,
B 38 var tidigare B 41-B 44,
B 39 var tidigare B 45 och B 46.

Ett ärende är här borttaget. Det gäller vad som tidigare hette B 31. Detta då det inte går att delegera ett sådant ärende till tjänsteman. Endast nämnden kan ta ett sådant beslut.

Under C: Omsorg om personer med funktionsnedsättning

I några ärenden har delegat uppdelats på nivåer, främst utifrån kostnader. Det gäller C 1, C 2.

Ett ärende är här borttaget. Det gäller vad som tidigare hette C 4. Detta då det bör vara nämnden som beslutar i detta ärende.

Under E: Personalärenden

Några ärenden är nytillagda då de saknades i tidigare version. De nya är E 3, E 7-E 13.

Ett ärende är omformulerat och har ändrad delegat:
E 5 var tidigare E 13.

Pia Bornevi
T.f. vård- och omsorgschef

Vård- och omsorgsnämndens delegationsordning

Vissa ärenden inom vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde får delegeras till någon annan som får fatta beslut å nämndens vägnar. Delegering innebär med andra ord överlåtande av beslutsfunktion. Regler om delegering finns i kommunallagen kapitel 6. Beslut med stöd av delegation är juridiskt sett ett nämndbeslut och jämföras med ett beslut som nämnden själv har fattat. Beslutet ska kunna överklagas, antingen genom kommunalbesvär eller förvaltningsbesvär.

Ett beslut som fattats med stöd av delegering kan inte ändras av nämnden. Däremot kan nämnden återkalla den givna beslutanderätten. Detta kan göras generellt för en viss grupp av ärenden, för en viss tjänsteman eller för ett visst ärende.

Delegationsordningen är indelad utifrån förvaltningens verksamhetsområden:

- A Övergripande
- B Myndighet
- C Omsorg om personer med funktionsnedsättning
- D Äldreomsorg
- E Personalärenden

Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till nämnden. Detta är viktigt eftersom det är avgörande för att tiden för överklagande ska passera och beslutet kan träda i laga kraft. På så sätt kan nämnden också följa hur uppdraget att besluta i nämndens ställe utförs.

Samtliga delegationsbeslut skall dokumenteras och registreras hos beslutsfattaren och redovisas till vård- och omsorgsnämnden den 5:e i månaden efter besluts månaden.

I delegationsordningen anges lägsta beslutsnivå.

Vid laga förfall får ersättare överta beslutanderätten av ordinarie delegat. Laga förfall innebär att delegaten inte är i tjänst på grund av sjukdom, semester, tjänstledighet, jäv eller liknande. Om ordinarie delegat (inklusive ersättare, vikarie och ställföreträdande) inte är i tjänst och beslutet inte bör dröja ska ärendet avgöras av delegatens närmaste chef. Om även denna chef är frånvarande och ärendet är brådskande beslutar förvaltningschefen.

Delegationsförteckningen gäller fr. o. m 160101 och tillsvidare.

Förteckning över delegationsbeslut

Grupp	Ärendegrupp	Lagrum	Delegat	Anmärkning
A	ALLMÄNT			
A 1	Uttagning av och ersättning till nämndens ledamöter/ersättare vid konferenser och kurser		Ordf.	
A 2	Yttrande med anledning av remisser, dock ej sådana som inforas av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen eller sådana där annan hantering föreskrivs i särskild ordning		Fc	
A 3	Föra kommunens talan samt befullmäktiga ombud och föra kommunens talan i <ul style="list-style-type: none"> - Administrativa mål och allmänna ärenden vid domstol inom nämndens verksamhetsområde. - I mål vid domstol kopplat till eget verksamhetsområde 	10 kap 2 § SoL	Fc Vc	Behörigheten inbegriper rätten att fatta beslut om att inleda rättsliga förfaranden, utföra och bevaka kommunens talan i rättsprocesser, överklaga såväl dom som beslut samt avge yttrande i rättsprocesser.
A4	Beslut om att lämna ut uppgifter ur personregister till statliga myndigheter i forsknings-syfte	12 kap 6 § SoL	Fc	
A 5	Utse delegat att öppna anbud	9 kap 7 § LoU	Fc	
A 6	Förvaltningsövergripande avtal		Fc	
A 7	Avtal inom central förvaltning		Fc	

A 8	Fastställande av dokumenthanteringsplan och beslut om smärre ändringar i den fastställda dokumenthanteringsplanen	ArkL 3-6 §§	Fc	Reglemente
A 9	Fastställande av beslutsattest och utanordning		Fc	Reglemente
A10	Skriftliga beslut om att inte lämna ut allmän handling samt beslut om förbehåll i samband med att handling utlämnas	2 kap 14 § TF 6 kap 1-5, 6 kap 6 § 2st, 10 kap 4 § 13-14 §§ 26 kap 1 § OSL	Fc	
A 11	Avskrivning av fordringar upp till 250 000 kr		Fc	
A 12	Ändringar i fastställt ledningssystem för kvalitetsarbete		Fc	

Grupp	Ärendegrupp	Lagrum	Delegat	Anmärkning
B	MYNDIGHET			Handläggares delegation gäller efter minst tre månaders anställning som handläggare och efter skriftligt besked av enhetschef.
B 1	Beslut om att inleda utredning	11 kap 1 § SoL	Biståndshandl. LSS-handl.	
B 2	Beslut om att utredning inte ska inledas eller att inledd utredning ska läggas ner	11 kap 1 § SoL 5 kap 3, 13 §§ SOSFS 2014:5	Ec	
B 3	Beslut om bistånd i form av hemtjänst <ul style="list-style-type: none"> - upp till 100 tim/mån - överstigande 100 tim/mån 	4 kap 1 § SoL	Biståndshandl. LSS-handl. Ec	
B 4	Beslut om bistånd i form av särskilt boende <ul style="list-style-type: none"> - som kommunen är huvudman för - annan huvudman 	4 kap 1 § SoL	Biståndshandl. LSS-handl. Ec	Alla beslut om boende tas i samråd med Ec
B 5	Beslut om parboende	4 kap 1 § SoL	Ec	
B 6	Beslut om trygghetslarm	4 kap 1 § SoL	Biståndshandl. LSS-handl.	
B 7	Beslut om matdistribution	4 kap 1 § SoL	Biståndshandl. LSS-handl.	
B 8	Beslut om bistånd i form av korttidsplats <ul style="list-style-type: none"> - som kommunen är huvudman för - annan huvudman 	4 kap 1 § SoL	Biståndshandl. LSS-handl. Ec	Alla beslut om boende tas i samråd med Ec
B 9	Beslut om särskilt boende i form av HVB	4 kap 1 § SoL	Ec	

B 10	Beslut i form av boendestöd	4 kap 1 § SoL	Biståndshandl. LSS-handl.	
B 11	Beslut i form av dagverk- samhet - som kommunen är huvudman för - annan huvudman	4 kap 1 § SoL	Biståndshandl. LSS-handl. Ec	
B 12	Beslut i form av hemvårds- bidrag	4 kap 1, 2 §§ SoL	Biståndshandl. LSS-handl.	
B 13	Beslut i form av ledsagarser- vice - upp till 21 tim/månad - överstigande 21 tim/månad	9 § p 3 LSS	LSS- handläggare Ec	
B 14	Beslut i form av biträde av kontaktperson - upp till 3 ggr/månad - överstigande 3 ggr/månad	9 § p 4 LSS	LSS- handläggare Ec	
B 15	Beslut om avlösarservice - upp till 21 tim/månad - överstigande 21 tim/månad	9 § p 5 LSS 4 kap 1 § SoL	LSS- handläggare Biståndshandl. Ec	
B 16	Beslut om bistånd i form av turbundna resor mellan kort- tidshemmet/hemmet och skola	4 kap 2 § SoL	LSS-handl. Biståndshandl.	
B 17	Beslut om fastställande av avgift för hemtjänstavgift och förbehållsbelopp	8 kap 4-9 §§ SoL	LSS-handl. Biståndshandl.	
B 18	Beslut om nedsättning, av- skrivning eller jämkning av hemtjänstavgift	4 kap 1 § SoL 8 kap 6 § SoL	Ec	

B 19	Anmälan hos överförmyndare om behov av god man eller förvaltare	5 kap 3 § SoF 15 § p 6 LSS	LSS-handl. Biståndshandl.	
B 20	Beslut om personkretstillhörighet	1 § LSS	LSS-handl.	
B 21	Beslut om personlig assistans	9 § p 2 LSS	Ec	
B 22	Beslut om korttidsvistelse	9 § p 6 LSS	LSS-handl.	I samråd med Ec
B 23	Beslut om korttidstillsyn	9 § p 7 LSS	LSS-handl.	
B 24	Beslut om bostad med särskild service för barn och ungdom	9 § p 8 LSS	Ec	
B 25	Beslut om bostad med särskild service eller annan särskild anpassad bostad för vuxna	9 § p 9 LSS	Ec	
B 26	Beslut om daglig verksamhet - som kommunen är huvudman för - annan huvudman	9 § p 10 LSS	LSS-handl. Ec	
B 27	Beslut om förhandsbesked om LSS-insats	16 § LSS	LSS-handl.	I samråd med Ec
B 28	Beslut om återbetalningskyldighet	12 § LSS	Ec	
B 29	Beslut om att ingå avtal med vårdgivare	17 § LSS	Ec	
B 30	Beslut om bostadsanpassningsbidrag inklusive återställningsbidrag - upp till 3,5 basbelopp - upp till 10 basbelopp	Lag 1992 :1574	Bostadsanpassare Ec	Beslut överstigande 10 basbelopp tas i nämnd.
B 31	Beslut om återbetalning av erhållet bostadsanpassningsbidrag	Lag 1992 :1574 17 §	Ec	

B 32	Beslut om avvisande av ombud samt biträde	9 § FvL	Vc	
B 33	Upplýsningar i vapenärenden		Biståndshandl. LSS-handl.	Uppgifter får endast lämnas ut om den enskilde samtycker. Se JO 1983/84 s. 188f.
B 34	Uppgiftslämnande till smittskyddsläkare	29 § Smittskyddslagen	Ec	
B 35	Anmälningsskyldighet enl. smittskyddslagen	31 § Smittskyddslagen	Ec	
B 36	Yttrande till tillsynsmyndighet	13 kap 2 § SoL 25 § LSS Gällande förordningar och föreskrifter	Vc	
B 37	Beslut om framställan om överflyttning av ärende till annan kommun, beslut om mottagande av ärende från annan kommun, ansökan till IVO då mottagande kommun ej samtycker till överflyttande samt yttrande till IVO i dessa ärenden	2 kap 10 § SoL	Ec	
B 38	Överklagande och yrkande om inhibition när förvaltningsdomstol ändrat beslut som ursprungligen fattats av delegat samt avgivande av yttrande i SoL-ärenden, LSS-ärenden, Riksfärdtjänst samt bostadsanpassningsbidrag där ursprungsbeslut fattats av delegat	10 kap 1-2 §§ SoL 27 § LSS	Delegat i ursprungsbeslut	
B 39	Besluta om rättelse/omprövning av beslut som delegat fattat enl. de förutsättningar som anges i FvL	26-27 § FvL	Delegat i ursprungsbeslut	
B 40	Prövning av att överklagande skett i rätt tid och avvisning av överklagande som kommit för sent	24 § FvL	Delegat i ursprungsbeslut	

B 41	Administrativa- och individ-avtal		Ec	LOU
B 42	Återsöka statsbidrag från Migrationsverket	22-27 §§ förordningen statlig ersättning (2010:1122)	Vc	
B 43	Redovisning av ej verkställda beslut till tillsynsmyndighet	28f § LSS 16 kap 6a-g §§ SoL	Vc	
B 44	Yttrande till förvaltningsdomstol med anledning av att tillsynsmyndighet ansökt om särskild avgift för icke verkställda beslut.	28a § LSS 16 kap 6a-g §§ SoL	Vc	

Grupp	Ärendegrupp	Lagrum	Delegat	Anmärkning
C	OMSORG OM PERSONER MED FUNKTIONS-NEDSÄTTNING			
C 1	<p>Beslut om ersättning, arvode och omkostnader gällande kontaktperson enligt SKL:s rekommendationer.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Övrigt upp till totalt belopp på 4000 kr/månad - Överstigande 4000 kr/månad 		<p>LSS-handl.</p> <p>Ec</p> <p>Vc</p>	
C 2	<p>Beslut om ersättning gällande korttidsfamilj och boende i familjehem enligt SKL:s rekommendationer</p> <ul style="list-style-type: none"> - Övrigt 		<p>Ec</p> <p>Vc</p>	
C 3	Yttrande till tillsynsmyndighet		Vc	Enligt gällande förordningar och föreskrifter
C 4	Uppgiftslämnande till smittskyddsläkare	29 § Smittskyddslagen	Ec	
C 5	Anmälningsskyldighet enl. smittskyddslagen	31 § Smittskyddslagen	Ec	

Grupp	Ärendegrupp	Lagrum	Delegat	Anmärkning
D	ÄLDREOMSORGEN			
D 1	Beslut om tillfällig utökning av hemtjänst		Bitr. Ec, Ec inom hälsa och aktivitet samt omsorgsboenden	Gäller endast vid akuta situationer som inte kan vänta på biståndshandläggares beslut.
D 2	Försäljning av plats på särskilt boende		Vc	
D 3	Uppgiftslämnande till smittskyddsläkare	29 § Smittskyddslagen	Ec	
D 4	Anmälningsskyldighet enl. smittskyddslagen	31 § Smittskyddslagen	Ec	
D 5	Beslut om riksfärdtjänst	Lag 1997:735	Handl. Medborgarkontor	

E	PERSONALÄRENDEN			
E 1	Beslut om anställning av personal inom det egna ansvarsområdet		Ansvarig chef	
E 2	Beslut om fortsatt anställning efter uppnådd pensionsålder		Ansvarig chef	Efter 67 års ålder i samråd med HR
E 3	Beslut om anställningens upphörande på egen begäran		Ansvarig chef	
E 4	Beslut om avstängning av medarbetare	10 § AB	Ansvarig chef	I samråd med HR
E 5	Beslut om disciplinpåföljd i form av skriftlig varning	11 § AB	Fc	I samråd med HR
E 6	Beslut om uppsägning av medarbetare från arbetsgivarens sida	33 § HÖK	Fc	I samråd med HR
E 7	Beslut om avsked av medarbetare	18 § LAS	Fc	I samråd med HR
E 8	Beslut om lön vid nyanställning och i samband med löneöversyn		Ansvarig chef	I samråd med HR
E 9	Beslut om lön – kvarköp		Fc	I samråd med HR
E 10	Beslut om omställningsbidrag, avgångsvederlag samt avtalspension upp till 12 månadslöner		Fc	I samråd med HR, riktlinjer KLK 061214 (omställningsstrategin)
E 11	Beslut om särskild avtalspension		Fc	I samråd med HR, riktlinjer KLK 061214 (omställningsstrategin)
E 12	Beslut om ledighet för medarbetare		Ansvarig chef	
E 13	Beslut om inrättande, indragning och omreglering av befattning		Vc	I samråd med Fc och HR
E 14	Beslut om att godkänna/förbjuda bisyssla för personal i den egna verksamheten	8 § AB	Ansvarig chef	I samråd med HR, se regler för bisysslor

E 15	Resor i tjänsten utanför Sverige men inom Norden och Baltikum		Vc	Se riktlinjer
E 16	Resor i tjänsten utanför Norden och Baltikum men inom EU		Fc	
E 18	MBL-förhandlingar och samverkan	MBL § 11,12,38 Samverkansavtal	Fc, Vc, Ec	I samråd med HR

FÖRKORTNINGAR

LAGRUM

AB	Allmänna bestämmelser (kollektivavtal)
ArKL	Arkivlag
FvL	Förvaltningslagen
KL	Kommunallagen
LAS	Lagen om anställningsskydd
LoU	Lagen om offentlig upphandling
LSS	Lagen om särskilt stöd
MBL	Medbestämmandelagen
RF	Regeringsformen
SFS	Svensk författningssamling
SoF	Socialtjänstförordningen
SoL	Socialtjänstlagen

DELEGAT

Ordf.	Vård- och omsorgsnämndens ordförande
Fc	Förvaltningschef
Ec	Enhetschef
LSS-handl.	LSS-handläggare
Biståndshandl.	Biståndshandläggare
HR	HR-specialist

7**Demensstrategi(von/2015:129)****Förslag till beslut**

Vård- och omsorgsnämnden godkänner demensstrategin

Sammanfattning

Antalet äldre ökar och vi lever längre – i Botkyrka kommun och i hela landet. I takt med ökande ålder ökar även risken för att utveckla en demenssjukdom. Enligt undersökningar beräknas var femte person över 80 år ha någon form av demens. I Botkyrka kommer år 2020 antalet personer som är 80 år och äldre vara fler än 3000 och av dessa uppskattas runt 600 ha någon form av demenssjukdom.

Samtliga personer med demensdiagnos kommer inte att ha behov av vård- och omsorgsboende eller andra insatser. Det finns redan idag fler Botkyrka-bor med demensdiagnos än vad det finns personer som får insatser av vård- och omsorgsförvaltningen. Då fler och fler äldre med demensdiagnos bor kvar hemma ökar behovet av fler dagverksamheter för denna grupp. Även behovet av avlastning av anhöriga ökar. Den prognostiserade ökningen innebär att vi behöver ha god framförhållning och en plan för hur och med vilka medel kommunen ska möta det behov som kan komma att uppstå.

Eftersom vi vet att personer boende på vård- och omsorgsboende med somatisk inriktning blir äldre, och i och med det får en ökad risk för att utveckla demens, behöver personalens kompetens öka såväl på demensenheter som på somatiska enheter. Inom hemtjänsten finns ett stort behov av ökad kompetens eftersom personalen där, ofta ensam, möter människor med demenssjukdomar i ordinärt boende. En långsiktig plan för hur arbetet med personer med demens ska utvecklas måste därför tas fram.

2015-12-01

Dnr von/2015:129

2015-10-15

Dnr von/2015:129

Referens
Petra OxoniusMottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Demensstrategi

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner demensstrategin

Sammanfattning

Antalet äldre ökar och vi lever längre – i Botkyrka kommun och i hela landet. I takt med ökande ålder ökar även risken för att utveckla en demenssjukdom. Enligt undersökningar beräknas var femte person över 80 år ha någon form av demens. I Botkyrka kommer år 2020 antalet personer som är 80 år och äldre vara fler än 3000 och av dessa uppskattas runt 600 ha någon form av demenssjukdom.

Samtliga personer med demensdiagnos kommer inte att ha behov av vård- och omsorgsboende eller andra insatser. Det finns redan idag fler Botkyrkabor med demensdiagnos än vad det finns personer som får insatser av vård- och omsorgsförvaltningen. Då fler och fler äldre med demensdiagnos bor kvar hemma ökar behovet av fler dagverksamheter för denna grupp. Även behovet av avlastning av anhöriga ökar. Den prognostiserade ökningen innebär att vi behöver ha god framförhållning och en plan för hur och med vilka medel kommunen ska möta det behov som kan komma att uppstå.

Eftersom vi vet att personer boende på vård- och omsorgsboende med somatisk inriktning blir äldre, och i och med det får en ökad risk för att utveckla demens, behöver personalens kompetens öka såväl på demensenheter som på somatiska enheter. Inom hemtjänsten finns ett stort behov av ökad kompetens eftersom personalen där, ofta ensam, möter människor med demenssjukdomar i ordinärt boende. En långsiktig plan för hur arbetet med personer med demens ska utvecklas måste därför tas fram.

Nuläge

Idag finns 191 platser med inriktning demens. Det finns dessutom cirka 25 personer med demensdiagnos på somatisk plats. Enheterna konverterar utifrån behov, och den senaste konverteringen innebar ytterligare 10 finska demensplatser.

2015-10-15

Dnr von/2015:129

Idag har vi totalt 191 demensplatser, varav 20 platser är med finsk inriktning och 10 platser med inriktning korttidsdemens. Vi har 206 somatiska platser och 13 korttidssomatiska platser. Totalt finns 420 vård- och omsorgsplatser efter Tornets öppnande under 2014.

Hemtjänsten utbildar demenscoacher och demenssjuksköterskan anordnar utbildning för personalen. Utöver det går samtlig personal igenom en web-baserad grundutbildning: demens ABC.

Demenssjuksköterskans roll

Demenssjuksköterskans roll och uppdrag i demensarbetet i Botkyrka kommun är att omvärldsbevaka demensområdet och sprida den kunskap som finns inom demensområdet till samtlig personal inom äldreomsorgen. Demenssjuksköterskan ska dessutom anordna utbildningar för personal och erbjuda handledning utifrån sin kompetens. Funktionen ingår i anhörigstöds teamet och har många kontakter med anhöriga till personer med demenssjukdom. Demenssjuksköterskan har också fungerat som projektledare, tillsammans med Nestor, vid implementeringen av de nationella riktlinjerna för vård och omsorg vid demenssjukdom. Vi ser gärna att demenssjuksköterskan har ett övergripande ansvar för en eventuell implementering av BPSD-registret (beteendemässiga och psykiska symptom vid demens)

Biståndshandläggarens roll

Biståndshandläggaren är ofta den första kontakt som en person med demenssjukdom eller framförallt dennes anhöriga, får inom kommunen. Biståndshandläggarens roll blir därför oerhört viktig då det gäller att ge rätt information samt hänvisa till rätt instans för råd, stöd och hjälp. Det kan också gälla att skapa kontakt eller vidarebefordra en kontakt till primärvård.

Nationella riktlinjer

Ett projekt för implementering av ”personcentrerad omvårdnad” genomfördes under 2011. Det förhållningssätt som ska råda är att personen, inte demenssjukdomen, sätts i fokus.

Samarbete mellan kommun, landsting och anhöriga framhålls som en förutsättning och behöver inarbetas i varje enhet. Det krävs en hel del multiprofessionellt teamarbete, vård- och omsorgsarbete som baseras på samarbete, och en god kommunikation såväl internt som externt. Arbetssättet permanentas och ett lokalt vård- och omsorgsprogram är framtaget och därefter underskrivet av vårdcentraler, vård och omsorgsförvaltningen och geriatriken. Programmet innehåller riktlinjer för hur vi utreder personer med misstänkt demensdiagnos som bor på vård- och omsorgsboende. Uppvisad kon-

2015-10-15

Dnr von/2015:129

fusion utreds alltid för att klargöra att det inte rör sig om en demensutveckling.

Demensvårdens utvecklingsstrategi

Ett salutogent arbetssätt

Ett hälsofrämjande arbetssätt i form av hjälp till självhjälp och stöttning med det som personen inte själv klarar av, ska implementeras på samtliga enheter inom äldreomsorgen. För att nå ett arbetssätt som är salutogent krävs nytänkande samt diskussioner och reflektion i personalgrupperna.

Den traditionella demensvården har många gånger inneburit att ta hand om den demenssjuke personen istället för att ge möjlighet till egenvård. Ett nytt arbetssätt håller på att implementeras vilket innebär att personalen ska se till det friska hos varje person, tillåta att varje människa får göra det den klarar och stötta vid behov. Det är av största vikt att alla i personalen som arbetar med och träffar personer med demenssjukdom, har kompetens nog att möta den demenssjuke där den befinner sig och inte ta över och "ta hand om" den sjuke. Eftersom demenssjukdom ofta utvecklas i takt med ökande ålder, finns det ett stort behov av att utbilda även den personal som i dagsläget arbetar främst med personer med somatiska symtom. Det finns också ett antal personer som bor på somatiska avdelningar som har, har fått eller kommer att få demensdiagnoser.

Anhörigas sjukdom

Det är av största vikt för personalen som arbetar med personer med demenssjukdom att förstå vad de anhöriga kan gå igenom då en närstående drabbas av demenssjukdom. Den närståendes demenssymtom kan väcka allt ifrån irritation och ilska till känslor av skuld och maktlöshet. Det är därför viktigt att anhörigstödsteamet, inklusive demenssjuksköterska och demenscoacher, finns tillgängliga på samtliga boendeenheter, dagverksamheter och hemtjänstenheter. Så många som möjligt av personalen inom äldreomsorgen ska ha hög kompetens i demensfrågor för att på bästa sätt kunna möta anhöriga.

Anhöriga ses som en tillgång och är alltid välkomna att delta i omsorgen om den demenssjuke. Det kan i många fall underlätta för personen med demenssjukdom att ha någon vid sin sida som man känner och är trygg med. Men även de anhöriga behöver avlastas. Här spelar demensdagverksamheten en viktig roll. Även den uppsökande verksamheten för att informera om möjligheter för anhöriga är viktig och behöver utvecklas tillsammans med myndighet.

2015-10-15

Dnr von/2015:129

Demenscoacher

Demenscoacher utbildas för att ge stöd till kollegor och anhöriga. Det kan handla om bemötande eller om att upprätta en genomförandeplan. Coacherna leder reflektionsmöten i personalgruppen och får stöd av demenssjuksköterska i detta arbete.

En utvärdering av demenscoachernas verksamhet visar på vikten av att fortsätta utbilda medarbetare i demenskunskap, inom hela äldreomsorgen inklusive biståndshandläggare.

Förhållningsätt

I arbetet med personer med demenssjukdom krävs ett bemötande som utgår ifrån alla människors lika värde. Demenssjuka personer har kvar sin identitet, sitt människovärde och sin rätt till självbestämmande. Detta ska märkas i vården och omsorgen i form av delaktighet i genomförandeplaner och genom möjligheten att påverka stödets utformning. Medarbetare som möter personer med demenssjukdom behöver vara tålmodiga, påhittiga, hysa respekt för andra samt ha ett gott bemötande. Ett viktigt förhållningssätt är även att bekräfta känslor – orolig, ledsen, upprörd, glad, upprymd, lycklig och så vidare.

För att utveckla arbetssättet krävs ett öppet klimat i arbetsgruppen. Medarbetarna behöver ha tillit till varandra och alla måste arbeta utifrån genomförandeplanen och den nationella värdegrunden. Äldreomsorgens personal i Botkyrka kommun har tagit fram värdighetsgarantier för hur vi ska arbeta. Det är sammanlagt 17 garantier under socialstyrelsens 7 områden, kopplade till ”värdigt liv och välbefinnande”. Som hjälp att nå ett utvecklat arbetssätt används den webbaserade ABC-demensutbildningen via demenscentrum och Silviahemmets utbildning i demenssjukdomar och bemötande.

Reflektionstid

Tid för reflektion i alla grupper skapar en arena för diskussion och goda förutsättningar för kompetensutveckling samt är stärkande för personalen. Reflektion ska användas som ett verktyg i vardagen vid bemötandet av brukare och närstående.

Aktiviteter

Viktiga aktiviteter för personer med demenssjukdom är utevistelse, egen tid varje vecka samt musik och dans. För att aktiviteterna verkligen ska komma att genomföras ska de planeras in i genomförandeplanen.

2015-10-15

Dnr von/2015:129

Levnadsberättelse

Levnadsberättelsen kan vara en viktig källa till kunskaper om en persons liv och används som verktyg i mötet med den demenssjuka. Levnadsberättelsen är en hjälp till att samtala om gamla tider, närstående, eventuella husdjur och viktiga händelser i livet. En levnadsberättelse kan också underlätta för anhöriga i relationen till den demenssjuke anhörige. Levnadsberättelsen erbjuds i första hand på vård- och omsorgsboende, vid behov, och är frivillig för brukaren att fylla i.

Pia Bornevi
T.f. vård- och omsorgschef

8**Förslag till ändrade riktlinjer för riksfärdtjänst(von/2015:146)****Frslag till beslut**

Vård- och omsorgsnämnden godkänner förslag till ändrade riktlinjer för riksfärdtjänst.

Sammanfattning

Tanken med riksfärdtjänst är att personer med funktionsnedsättning ska kunna resa utanför länet till ett rimligt pris utan att funktionsnedsättningen innebär en ökad kostnad. I Botkyrka är riksfärdtjänst en delad angelägenhet för vård- och omsorgsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen. Ansvar och budgeten ligger på vård- och omsorgsnämnden medan handläggningen är delegerad till medborgarservice och kommunens medborgarkontor.

Då riktlinjerna för riksfärdtjänst inte uppdaterats sedan 2007 och vissa förändringar av praxis skett sedan dess, har representanter från medborgarservice i samarbete med vård- och omsorgsförvaltningen sett över detta dokument. Förutom att vissa delar har tydliggjorts vid uppdateringen har även en förändring av regelverket kring specialfordon gjorts.

2015-11-20

Dnr von/2015:146

Referens
Emma ÅbergMottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Förslag till ändrade riktlinjer för riksfärdtjänst

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner förslag till ändrade riktlinjer för riksfärdtjänst.

Sammanfattning

Tanken med riksfärdtjänst är att personer med funktionsnedsättning ska kunna resa utanför länet till ett rimligt pris utan att funktionsnedsättningen innebär en ökad kostnad. I Botkyrka är riksfärdtjänst en delad angelägenhet för vård- och omsorgsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen. Ansvar och budgeten ligger på vård- och omsorgsnämnden medan handläggningen är delegerad till medborgarservice och kommunens medborgarkontor.

Då riktlinjerna för riksfärdtjänst inte uppdaterats sedan 2007 och vissa förändringar av praxis skett sedan dess, har representanter från medborgarservice i samarbete med vård- och omsorgsförvaltningen sett över detta dokument. Förutom att vissa delar har tydliggjorts vid uppdateringen har även en förändring av regelverket kring specialfordon gjorts.

Ärende

Kontaktservice under kommunledningsförvaltningen har tillsammans med vård- och omsorgsförvaltningen berett ärendet.

Bakgrund

Tanken med riksfärdtjänst är att personer med funktionsnedsättning ska kunna resa till ett rimligt pris utan att funktionsnedsättningen innebär en ökad kostnad. I Botkyrka är riksfärdtjänst en delad angelägenhet för vård- och omsorgsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen. Ansvar och budgeten ligger på vård- och omsorgsnämnden medan handläggningen är delegerad till medborgarservice och kommunens medborgarkontor.

Då riktlinjerna för riksfärdtjänst inte uppdaterats sedan 2007 och vissa förändringar av praxis skett sedan dess, har representanter från medborgarser-

2015-11-20

Dnr von/2015:146

vice i samarbete med vård- och omsorgsförvaltningen sett över detta dokument. Förutom att vissa delar har tydliggjorts vid uppdateringen har även en förändring av regelverket kring specialfordon gjorts. Förändringen beskrivs nedan.

Förslag på förändring

Specialfordon

Enligt rådande lagstiftning har kommunen rätt att enbart bevilja specialfordon för permobil eller annan eldriven rullstol i de fall den sökande behöver hjälpmedlet för att kunna genomföra själva transporten. Huruvida den sökande är beroende av hjälpmedlet på plats ska inte spela in i bedömningen. Ovanstående har blivit prejudikat sedan rätten godkänt avslag utifrån dessa premisser. Som ett resultat finns det kommuner som avslår ansökan om specialfordon om den sökande kan företa transporten utan permobil eller annan elrullstol även om hjälpmedlet är en förutsättning för att klara sig på plats, det finns kommuner som valt att bevilja specialfordon till alla med denna typ av hjälpmedel, och det finns kommuner som enkom beviljar om permobil eller elrullstolen är personligt förskrivet.

I dagsläget hör Botkyrka till den mittersta gruppen dvs. samtliga med permobil eller annan eldriven rullstol beviljas specialfordon. Kommunen skiljer inte på om hjälpmedlet är ett måste för den sökande för att kunna genomföra sin resa, eller om det är ett sätt att underlätta. I kommunens reviderade riktlinjer föreslår vi dock att resa med specialfordon för permobil eller annan elrullstol endast beviljas i de fall hjälpmedlet är personligt förskrivet. Då riksferdtjänsthandläggarna vid beslut om riksfärdtjänst idag inte registrerar om permobil eller elrullstolen är personligt förskrivet eller köpts av sökanden själv, är det svårt att uppskatta hur många som skulle få avslag på sin ansökan om specialfordon i och med förändringen. Förändringen motiveras med att sökande som inte fått hjälpmedlet i fråga förskrivet, anses klara sig utan det när vederbörande är på resa. Givet skillnaden i kostnad mellan beviljande av specialfordon och exempelvis rullstolsplats på tåg med ledsagare, anser inte förvaltningen att det är rimligt att bevilja specialfordon i dessa fall.

Att avslå samtliga ansökningar om specialfordon för permobil eller annan elrullstol om den sökande kan företa transporten utan hjälpmedlet, oavsett om hjälpmedlet är en förutsättning för att klara sig på plats, ser förvaltningen inte som ett alternativ. Förvaltningen anser att detta skulle innebära en ytterst kännbar förändring för de personer som är beroende av sitt hjälpmedel på plats men klarar av att färdas i en vanlig rullstol under transporten. En

2015-11-20

Dnr von/2015:146

sådan tolkning går enligt förvaltningen rakt emot tillgänglighetsperspektivet, barnkonventionen och tanken med skälig levnadsnivå.

Pia Bornevi
T.f. vård- och omsorgschef

Expedieras till
Kommunledningsförvaltningen

BOTKYRKA KOMMUN

Kommunledningsförvaltningen
Medborgarkontoren

Regler och riktlinjer för riksfärdtjänst i Botkyrka kommun

Beslutade i vård- och omsorgsnämnden 2015-12-14

Innehållsförteckning

§ 1 Allmänna förutsättningar för resor med riksfärdtjänst....	2
§ 2 Vem får resa med riksfärdtjänst?	2
§ 3 Val av färdmedel	3
§ 4 Ansökan om tillstånd och resebeställning	3
§ 4.1 Ansökan om enstaka resa	3
§ 4.2 Ansökan för visst antal likadana resor	4
§ 5 Beslut och återkallande	4
§ 5.1 Regler för ombokning och avbokning	4
§ 6 Egenavgift	4
§ 7 Hjälpmedel	4
§ 8 Samåkning med taxi och specialfordon.....	5
§ 9 Anpassning av restid	5
§ 10 Ledsagare.....	5
§ 11 Medresenär	6
§ 11.1 Barn som medresenär	6
§ 12 Riksfärdtjänstresa för barn	6
§ 13 Bagage.....	6
§ 14 Husdjur	7
§ 15 Överklagande av beslut	7

§ 1 Allmänna förutsättningar för resor med riksfärdtjänst

Riksfärdtjänst ges till personer som till följd av ett stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt. Resan ska göras inom Sverige och får inte till sin helhet ske inom kommunens färdtjänstområde. Funktionshindret måste bedömas bestå mer än sex månader och ska på begäran kunna styrkas med läkarintyg eller särskild utredning.

Beviljande av tillstånd ska ske med hänsyn till sökandens funktionshinder. Den omständigheten att allmänna kommunikationer saknas eller är bristfälligt utbyggda är inte ett giltigt skäl för att bevilja riksfärdtjänst.

Som grund för riksfärdtjänst gäller lag om riksfärdtjänst, SFS 1997:735 samt förarbetena till denna. Delar av Transportrådets allmänna råd för riksfärdtjänst 1989:3, domar avseende riksfärdtjänst samt propositionen ”2005/06:160- Moderna transporter” har också varit vägledande för framtagandet av Botkyrkas riktlinjer.

§ 2 Vem får resa med riksfärdtjänst?

Tillstånd att åka riksfärdtjänst ges under förutsättning att:

- Resenären är folkbokförd i kommunen.
- Resan inte kan göras till normala reskostnader med allmänna kommunikationsmedel eller inte kan göras utan ledsagare.
- Ändamålet med resan är rekreation eller fritidsverksamhet eller någon annan enskild angelägenhet.
- Resan inte av någon annan anledning bekostas av staten, en kommun eller ett landsting.
- Resan inte är en tjänsteresa till följd av ett anställningsförhållande.

Kostnaderna blir över det normala om resenären på grund av sitt funktionshinder behöver mer hjälp än vad trafikföretaget kan erbjuda eller måste åka med taxi eller specialfordon.

Resor till behandlingshem är endast enskild angelägenhet om vistelsens huvudsyfte är personlig rekreation och inte medicinsk behandling. Landstingsbeviljad, eller annan jämförbar, vistelse på rekreations- eller semesteranläggning i annan kommun berättigar inte till riksfärdtjänst om landstinget även bekostar resa till och från anläggningen vilket oftast är fallet.

CSN-behörig utbildning berättigar inte till riksfärdtjänst för resor till och från skolan.

Anslutningsresor i taxi inom Stockholms län (till eller från tågstation eller flygplats) beviljas inte för resenärer som har färdtjänsttillstånd. Inte heller inom annan kommun om det är möjligt att beställa utbytesbiljetter genom färdtjänsten. Om resenären behöver hjälp på och av kollektivtrafik, eller ledsagning på en station som saknar sådan service, kan det ändå bli nödvändigt med anslutningsresa, så att taxichauffören kan ledsaga resenären. Den servicen ingår inte alltid i resor med vanlig färdtjänsttaxi.

§ 3 Val av färdmedel

Resor med riksfärdtjänst ska göras med allmänna kommunikationer, taxi eller ett för ändamålet särskilt anpassat fordon. Vid resor med allmänna kommunikationer ska rabatter och billigare prisalternativ användas i så stor utsträckning som möjligt. Ersättning för resor med hyrbil eller privatbil medges inte.

Kommunen beslutar om färdmedel med hänsyn till sökandens funktionshinder. Billigaste färdmedel ska användas vilket generellt innebär nedanstående prioritering.

- I första hand används allmänna kommunikationer, d.v.s. tåg, buss, båt eller flyg.
- I andra hand används allmänna kommunikationer i kombination med taxi eller specialfordon.
- I tredje hand används enbart taxi eller specialfordon.

§ 4 Ansökan om tillstånd och resebeställning

Ansökan om tillstånd för enstaka resa samt resebeställning sker skriftligt på särskilda blanketter. Ansökan lämnas till kommunens utredare för riksfärdtjänst. Vid beviljat tillstånd för ett visst antal likadana resor görs resebeställningen direkt till Riksfärdtjänsten Sverige AB av resenären.

§ 4.1 Ansökan om enstaka resa

Ansökan ska ske senast 15 arbetsdagar innan önskad resdag, för att beslut ska hinna fattas och biljetter eller andra färdhandlingar ska kunna införskaffas innan resan ska äga rum. Inför storhelger måste ansökan ske tidigare eftersom tillgången på biljetter och färdmedel ofta är begränsad.

Vid akuta händelser, t.ex. begravning eller anhörigs allvarliga sjukdom, kan ett ärende behandlas med förtur, om detta är en förutsättning för att resa ska kunna komma till stånd.

§ 4.2 Ansökan för visst antal likadana resor

I normalfallet sker ansökan om riksfärdtjänst för varje enskild resa. I undantagsfall kan tillstånd sökas för ett visst antal likadana resor under en viss begränsad tid. Ett sådant tillstånd ska sökas på särskild blankett och beviljas endast till och från samma resmål med specificering av färdmedel. Beviljandet ska alltid ske i samråd med enhetschefen.

§ 5 Beslut och återkallande

Kommunen beslutar om tillstånd och färdmedel för riksfärdtjänst. Tillstånd kan inte ges för resor som redan genomförts. Beviljade tillstånd kan återkallas av följande anledningar

- Att förutsättningarna för tillståndet inte längre finns
- Ändrade förhållanden som medför att tillståndets villkor bör ändras

§ 5.1 Regler för ombokning och avbokning

Kommunen tar inget ansvar för kostnader till följd av sökande som vill omboka eller avboka en resa som redan beviljats. Kommunen följer trafikföretagens om- och avbokningsregler, vilket innebär att resenären själv står för dessa kostnader.

§ 6 Egenavgift

Resenären ska betala en särskild egenavgift, vars storlek beslutas av regeringen och baseras på vägavståndet mellan färdens start- och slutdestination. Egenavgiften ska avspegla normala reskostnader med tåg.

§ 7 Hjälpmedel

För en del personer är det nödvändigt att ha hjälpmedel med sig under transporten och/eller på resmålet, t ex rollator, rullstol eller permobil. Behovet av hjälpmedel kan vara avgörande för bedömningen av rätt till riksfärdtjänst liksom avseende vilket färdmedel som den enskilde kan resa med.

Specialfordon för permobil och annan eldriven rullstol beviljas endast i de fall hjälpmedlet är personligt förskrivet.

§ 8 Samåkning med taxi och specialfordon

Samordning av resor med taxi och specialfordon sker regelmässigt. Detta innebär att resenären kan få samåka hela eller delar av sträckan. Vid samåkning kan ressträckan och restiden bli längre än vid direktresa. I speciella fall kan kommunen med hänsyn till sökandens funktionshinder besluta om ensamåkning.

§ 9 Anpassning av restid

För att kunna samordna taxiresor, samt för att erhålla rabatterade biljetter på allmänna kommunikationer, behöver avresetiden ibland förskjutas. Huvudregeln är att avresetiden kan förskjutas inom halvdag. Undantag kan emellertid beviljas med hänsyn till sökandens funktionshinder, vistelsetid på resmålet samt ändamålet med resan. I samband med större helger kan större tidsförskjutningar krävas.

§ 10 Ledsagare

Vid en riksfärdtjänstresa kan ledsagare behöva medfölja. Kommunen beviljar resa för ledsagare när resenären behöver mer hjälp än vad trafikföretaget kan ge. Fram- och återresa för ledsagare kan beviljas om omständigheterna så kräver. Även resa för ledsagare beställs av kommunen.

Med ledsagare i denna kontext menas en person som medföljer riksfärdtjänstresenären för stöd och hjälp under själva resan. Kommunen prövar varje fall enskilt. Undantag gäller för personer som har beviljats personlig assistent enligt ”Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade” SFS 1993:387. För dessa beviljas resa för ledsagare regelmässigt.

Om resenären behöver mer stöd än vad en ledsagare och trafikföretaget tillsammans kan ge, kan ytterligare en ledsagare beviljas.

Att trafikföretaget inte ger det stöd som det har åtagit sig att ge, är inte skäl för att beviljas ledsagare.

Vid resa med taxi och specialfordon beviljas ledsagare endast om resenären har ett kvalificerat behov av stöd under resan, dvs. inne i bilen.

Lagen om riksfärdtjänst föreskriver inte någon skyldighet för kommunen att tillhandahålla ledsagare. Kommunen ändrar inte heller färd sätt om sökanden inte kan ordna egen ledsagare.

§ 11 Medresenär

Person som inte är ledsagare, men som önskar medfölja på resan, kallas medresenär.

Vid resa med allmänna kommunikationer betalar medresenären hela sin reskostnad. Kommunen förmedlar beställningen, men ansvarar inte för genomförande eller betalning.

Vid resa med taxi eller specialfordon betalar medresenären samma avgift som den som beviljats riksfärdtjänst. Alla merkostnader som uppstår för medresenären betalar denna själv.

§ 11.1 Barn som medresenär

För medresenär som är barn under 18 år gäller andra kostnader. Vid resa med allmänna kommunikationer betalar barnet hela sin reskostnad själv utifrån trafikföretagets regler. Detta kan innebära att barn i vissa fall åker gratis. Vid resa med taxi eller specialfordon betalar barnet en egenavgift som är 70 procent av egenavgiften för den som beviljats riksfärdtjänst.

§ 12 Riksfärdtjänstresa för barn

Om sökanden är under 18 år, ska prövningen av funktionshindret och svårigheten att förflytta sig vara avgörande för bedömningen av riksfärdtjänst.

Riksfärdtjänstresa kan beviljas även för barn under 18 år om resan till följd av funktionshindret måste genomföras på ett särskilt kostsamt sätt.

Om svårigheterna att förflytta sig beror på funktionshinder, ska man inte hänvisa till föräldraansvaret, utan riksfärdtjänst ska beviljas för att tillgodose hjälpbehovet. Det är funktionshindret som ska avgöra om barnet är berättigat riksfärdtjänst eller inte.

§ 13 Bagage

Bagage får medföras i den mängd respektive trafikföretag förordnar.

§ 14 Husdjur

Vid resor med allmänna kommunikationer får husdjur medföras enligt trafikföretagens anvisningar. Vid resor med taxi och specialfordon får husdjur normalt inte medföras. Undantag medges alltid för ledarhund samt signal- och hjälphund.

§ 15 Överklagande av beslut

Ett beslut om riksfärdtjänst kan överklagas till förvaltningsrätten. Överklagandet ska ske skriftligt och ha inkommit till kommunen inom tre veckor efter det att sökanden delgivits beslutet.

9**Rekrytering av finskspråkiga medarbetare(von/2015:177)****Förslag till beslut**

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen möjlighet att vid rekrytering till finska boendeenheter inom äldreomsorgen, vid behov, frångå kravet om att enbart anställa medarbetare med formell kompetens.

Anställningen följs upp genom att medarbetaren provanställs och att en individuell kompetensutvecklingsplan tas fram för samtliga, med målet att uppnå formell kompetens.

Sammanfattning

I förvaltningens reviderade kompetensstrategi, som antagits av nämnden, beskrivs förvaltningens ambition och arbete för att stoppa inflödet av medarbetare utan formell kompetens. Det är ett viktigt arbete, men som en konsekvens av ambitionen har det samtidigt visat sig bli allt för svårt att rekrytera medarbetare till våra finska boendeenheter, dvs. undersköterskor som är finskspråkiga. I egenskap av finskt förvaltningsområde är förvaltningen utifrån minoritetslagen skyldig att erbjuda omsorg på finska. Detta innebär att förvaltningen tvingas köpa platser externt i de fall vi inte själva kan erbjuda dem.

Förvaltningen befarar att svårigheterna att rekrytera finskspråkiga undersköterskor kvarstår och vill därför av nämnden få möjlighet att, vid behov, frångå kravet om att enbart anställa medarbetare med formell kompetens. Undantaget från kompetensstrategin skulle enbart gälla rekrytering till avdelningar med finsk inriktning.

2015-11-13

Dnr von/2015:177

Referens
Petra OxoniusMottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Rekrytering av finskspråkiga medarbetare

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen möjlighet att vid rekrytering till finska boendeenheter inom äldreomsorgen, vid behov, frångå kravet om att enbart anställa medarbetare med formell kompetens.

Anställningen följs upp genom att medarbetaren provanställs och att en individuell kompetensutvecklingsplan tas fram för samtliga, med målet att uppnå formell kompetens.

Sammanfattning

I förvaltningens reviderade kompetensstrategi, som antagits av nämnden, beskrivs förvaltningens ambition och arbete för att stoppa inflödet av medarbetare utan formell kompetens. Det är ett viktigt arbete, men som en konsekvens av ambitionen har det samtidigt visat sig bli allt för svårt att rekrytera medarbetare till våra finska boendeenheter, dvs. undersköterskor som är finskspråkiga. I egenskap av finskt förvaltningsområde är förvaltningen utifrån minoritetslagen skyldig att erbjuda omsorg på finska. Detta innebär att förvaltningen tvingas köpa platser externt i de fall vi inte själva kan erbjuda dem.

Förvaltningen befarar att svårigheterna att rekrytera finskspråkiga undersköterskor kvarstår och vill därför av nämnden få möjlighet att, vid behov, frångå kravet om att enbart anställa medarbetare med formell kompetens. Undantaget från kompetensstrategin skulle enbart gälla rekrytering till avdelningar med finsk inriktning.

Bakgrund

Nämnden tog den 10 februari 2015 beslut om att anta förvaltningens reviderade kompetensstrategi. I strategin beskrivs förvaltningens ambition och arbete för att stoppa inflödet av medarbetare utan formell kompetens. Målet är att enbart rekrytera personer med undersköterskekompetens. Det är ett viktigt arbete, men som en konsekvens av förvaltningens ambition har det samtidigt visat sig bli allt för svårt att rekrytera medarbetare till våra finska boendeenheter, dvs. undersköterskor som är finskspråkiga.

2015-11-13

Dnr von/2015:177

I egenskap av finskt förvaltningsområde är vi utifrån minoritetslagen skyldiga att erbjuda omsorg på finska. Det innebär att vi måste kunna erbjuda vård- och omsorgsplatser med finsktalande omsorgspersonal, när det efterfrågas. Om vi inte lyckas erbjuda en plats i ett av kommunens egna boenden är vi därför tvingade att köpa en extern plats.

I dagsläget finns det tre avdelningar med finsk inriktning som alla är i behov av att rekrytera fler finskspråkiga medarbetare. I första hand har förvaltningen under en längre tid försökt rekrytera nya medarbetare externt. Annonser finns på såväl botkyrka.se som på svenska och finska arbetsförmedlingen. Som ett andra steg har samtliga chefer inom förvaltningen nyligen ombetts undersöka intresset bland sina finskspråkiga medarbetare med undersköterskeutbildning att arbeta på en finsk avdelning. Om intresse finns kommer medarbetaren erbjudas att byta arbetsplats. Förvaltningen befarar dock att ovanstående åtgärder inte kommer att vara tillräckliga. Vi ser därför behov av att som sista utväg ha möjlighet att frångå ambitionen att endast anställa personer med undersköterskekompetens.

Förvaltningen vill i detta fall öppna upp för möjligheten att även anställa vårdbiträden med längre erfarenhet. Anställningen följs upp genom att medarbetaren provanställs och att en individuell kompetensutvecklingsplan tas fram för samtliga, med målet att uppnå formell kompetens. Enligt planen ska medarbetaren i första hand själv utbilda sig till undersköterska. Om det inte är möjligt bör det finnas möjlighet att erbjuda medarbetaren undersköterskeutbildning via medel från kompetensfonden.

Undantaget från kompetensstrategin skulle enbart gälla rekrytering till avdelningar med finsk inriktning. En förutsättning för att frångå kompetensstrategin är att övrig personal inom avdelningen har formell kompetens.

Pia Bornevi
T.f. vård- och omsorgschef

10

Anmälningssärenden, december(von/2015:20)

Frslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden har tagit del av anmälningssärenden.

Sammanfattning

Arbetsmiljöverket:

Information om avslutad inspektion – Silverkronan

IVO (inspektionen för vård- och omsorg):

Beslut om avslutat ärende – Tillsyn på Storsvetsvägen 2 B

Protokoll från förvaltningssamverkan

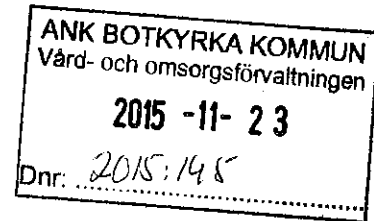

Avdelningen för inspektion
Annika Gladh, 010-730 9215
arbetsmiljoverket@av.se

BOTKYRKA KOMMUN

14785 TUMBA

Information om avslutat ärende

Ert org. nr 2120002882
Arbetsställe SILVERKRONAN
Besöksadress SEDELVÄGEN 146, TUMBA

Vid inspektionen 2015-11-17 fann Arbetsmiljöverket inte anledning att ställa några krav inom de områden som inspektionen omfattade.

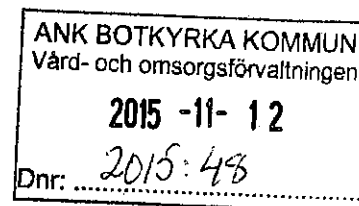
Vi har därför avslutat ärendet.

Annika Gladh, arbetsmiljöinspektör

Avdelning öst
Margareta Svensson
margareta.svensson@ivo.se

Vård- och omsorgsnämnden i Botkyrka kommun
147 85 TUMBA

Ärendet

Tillsyn av bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 LSS vid Storvretsvägen 2B, Botkyrka.

Beslut

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) avslutar ärendet.

Bakgrund

Inspektionen för vård och omsorg, IVO, genomför under 2015 en nationell tillsyn av bostäder med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Tillsynen utgör ett underlag i Socialstyrelsens arbete med genomförandet av den funktionshinderpolitiska strategin under åren 2011 – 2016 och delmålet ökad delaktighet. Tillsynen ska bidra till att personer med funktionsnedsättning i större utsträckning kommer till tals, blir lyssnade till och kan utöva inflytande över insatsernas genomförande.

IVO:s tillsyn är en uppföljning av den tillsyn av 100 bostäder med särskild service som Socialstyrelsen genomförde år 2012. Ett syfte med uppföljningen är att följa utvecklingen över tid och möjliggöra jämförelser med resultatet från tillsynen 2012. Tillsynen bygger på ett slumpmässigt urval av 50 av de 100 bostäder som granskades 2012.

IVO kommer i januari 2016 att överlämna en underlagsrapport till Socialstyrelsen. IVO kommer även att i särskild rapport redovisa det sammanlagda resultatet av tillsynerna 2012 och 2015.

Underlag

IVO genomförde den 9 april 2015 en förannmäld inspektion på Storvretsvägen 2B i Tumba, Botkyrka.

Representanter för IVO var inspektörerna Margaretha Addén Mårtensson och Margareta Svensson

Inför tillsynen hade IVO begärt in

- Uppgifter om anställd personal i gruppboendestaden
- Uppgifter om boende i gruppboendestaden

Vid inspektionen intervjuades enhetschefen för verksamheten samt en representant för personalen. Samtal har genomförts med en boende. Vid ett uppföljande telefonsamtal 29 oktober 2015 framgick att en ny enhetschef började i verksamheten i augusti 2015.

Vid inspektionen granskades genomförandeplaner och journaler för tre personer.

IVO har tagit del av fyra enkäter som besvarats av de boendes legala företrädare

Redovisning av tillsyn

Verksamheten

I gruppboendestaden Storvretsvägen 2B bor sex personer, varav tre kvinnor och tre män i åldern 27-67 år. Det är samma personer som bodde i gruppboendestaden vid tillsynen 2012. Alla boende tillhör personkrets 1 enligt 1§ LSS. Fem av de boende har daglig verksamhet. Det finns inga andra personer knutna till gruppboendestaden.

Verksamhetens lokaler

Gruppboendestaden är inrymd i ett fristående enplanshus med sex fullvärdiga lägenheter. Alla lägenheterna har en uteplats med direkt ingång till lägenheten. Gruppboendestaden är anpassad för personer med fysiska funktionsnedsättningar. Varje boende har egen brevlåda. Gemensamma utrymmen finns med kök och kombinerat vardagsrum. I nära anslutning ligger gruppboendestaden Storvretsvägen 2A.

Vid ett uppföljande telefonsamtal den 29 oktober 2015 med nya enhetschefen framgick att det behöver göras förändringar i gruppboendestaden för att den ska bli mer anpassad till de boendes behov genom olika sinnesupplevelser som lukt, känsel, färg och rörlighet. Tanken är att det ska hända saker i lokalerna. De har haft kontakt med Habiliteringen och ska bl.a. lägga en slinga från en boendes rum och runt i gruppboendestaden så att den boende med hjälp av slingan själv kan åka runt med sin rullstol. De har även börjat arbeta med utemiljön för att förbättra den.

Inflytande, delaktighet och självbestämmande

Både enhetschef och personal uppgav att alla boende har en aktuell genomförandeplan. Vid intervjuerna framfördes att genomförandepla-

nen nu är ett levande dokument och förståelsen för mål har tydliggjorts. Under 2013 har en ny modell för genomförandeplan tagits fram. Genomförandeplanen är kopplad till dokumentationssystemet vilket innebär att det går att läsa i journalerna när genomförandeplanen är upprättad. Vid upprättande av genomförandeplan deltar den enskilde, god man och stödperson. Den enskilde kommer till tals genom att personalen dagligen tolkar den enskildes uttryck. De boende har minst ett mål som följs upp.

Vid intervjuerna framgår att genomförandeplanen används i vardagen. Ett veckoschema finns som ingår i genomförandeplanen samt en lathund med de boendes individuella mål. Enligt enhetschefen har de arbetat med att utveckla hur personalen ska ge stöd och omsorg för att personalen ska få en samsyn.

De boende har inte varit så delaktiga i att utforma det gemensamma utrymmet. Enhetschefen har uppmärksammat och arbetat för att öka delaktigheten för de boende i de gemensamma utrymmena. Enhetschefen framförde att det kan ha en koppling till brister i personalens kompetens hur de arbetar med delaktighet. Enhetschefen har bjudit in anhörigsamordnaren och samtal om professionalism i arbetet har tagits upp. Enligt enhetschefen har det förbättrats något jämfört med tidigare. Det har även inkommit synpunkter från företrädare att personal sitter tillsammans och äter i de gemensamma utrymmena medan boende sitter och tittar på tv.

Gällande fritids- och kulturaktiviteter framförde enhetschefen att personalen stödjer de boende att göra fler individuella aktiviteter och utrymme för spontana aktiviteter finns på helgerna. Enligt intervjuad personal har det blivit bättre med aktiviteter och de gör spontana aktiviteter ibland, men det är mer planerade aktiviteter som genomförs. Det är inte så många kollektiva aktiviteter längre som tidigare. Ett kulturombud sätter upp olika förslag på fritids- och kulturaktiviteter.

Vid intervjuerna framgår att de boende utifrån sina funktionsnedsättningar inte helt kan bestämma om att komma och gå som de vill. Alla boende har inte egen nyckel till lägenheten och kan inte låsa sin lägenhet. De boende kan ta emot gäster som även kan sova över. De boende kan påverka tid för måltider och tid för sänggående samt om fritidsaktiviteter. Det framgår att de boende har en egen brevlåda. De kan ha egna fickpenger genom god man. Det finns trivselregler i verksamheten som innebär att man inte får kasta saker eller vara högljudd i de gemensamma utrymmena utan får då gå till sin lägenhet.

Vid ett uppföljande telefonsamtal den 29 oktober 2015 med den nya enhetschefen framgick att verksamheten kommer att jobba med de boendes delaktighet och självständighet. Den enskilde ska genom alternativ kommunikation t.ex. bilder bli mer delaktig och arbetet med mål i genomförandeplanerna ska bli tydligare. Enhetschefen framförde att det påbörjade förbättringsarbetet även innefattar samarbete med de boendes företrädare så att även anhörigperspektivet kommer med i arbetet.

Vid intervjuerna framgick att det finns begränsnings- och skyddsåtgärder som vid tillsynen 2012. En boende har vattenlås i lägenheten och låst toalett och tillfrågas en gång i timmen. Den boende har även lås på kylskåp/frys och dörrlarm på ytterdörr. Två boende har låsta kylskåp på grund av svårigheter att hantera sitt ätande och att en boende går in och tar ur andra boendes kylskåp. Två boende har bälten i rullstol, brickbord och två boende har sänggrind. Det finns dörrlarm ut till altanen hos två boende och en boende har larmmatta. Enhetschefen framförde att det är viktigt att arbeta för att kunna ta bort begränsningsåtgärderna.

Av inhämtad dokumentation och vid intervjuerna framgår att individuella riskbedömningar har gjorts och samtycke har inhämtats från respektive boende och uppföljningar görs. Inhämtande av samtycke har skett genom att tolka den enskildes reaktioner. Personalen framförde att de ser om personen reagerar negativt när sänggrinden dras upp eller när bälte används. Enligt enhetschefen diskuterar de på personalmöten om begränsningsåtgärder, det är viktigt att ha återkommande diskussioner, observationer och prova att vara utan begränsningsåtgärderna. Enligt personalen arbetar de på samma sätt som tidigare för att undvika begränsningsåtgärder men de diskuterar det inte regelbundet.

Vid ett uppföljande telefonsamtal den 29 oktober 2015 med den nya enhetschefen framgick att arbetet med att minska begränsningsåtgärder kräver ökad kompetens och nytt tankesätt hos personalen och det är något de får arbeta med mer långsiktigt.

Dokumentation

Vid inspektionen granskades tre journaler och tre genomförandeplaner. En förändring sedan tillsynen 2012 är att dokumentationen nu görs i ett digitalt dokumentationssystem.

Information om beslutets innehåll, den enskildes behov och när insatsen påbörjades finns. Löpande journalanteckningar finns i den enskildes journal samt faktiska omständigheter och händelser av betydelse. Den enskildes önskemål och synpunkter framgår i journalen. Det framgår när genomförandeplanen har upprättats. En särskild pärm finns för

hälso- och sjukvårdsdokumentation. I den sociala journalen finns en rubrik för hälso- och sjukvård där det beskrivs hur den boende mår i stort. I en av de granskade journalerna förekommer dokumentation enligt patientdatalagen med uppgift om mediciner och dosering. Några ovidkommande värdeomdömen förekommer inte. Namn, befattning och datum finns på journalanteckningarna.

Av genomförandeplanerna framgår när planen fastställdes och att det ingår flera delar i insatsen. Vidare framgår vilka mål som gäller för insatsen, när och hur det ska genomföras och delaktighet finns under varje område samt vilka andra som har deltagit i planeringen. Den enskilde kommer till tals genom att personalen försöker tolka den enskildes uttryck. Mål upprättas och följs upp samt datum för när och hur genomförandeplanen ska följas upp och när den har följts upp.

Personal *Kompetens*

Av inhämtad information framgick att elva personal har tillsvidareanställning. Av dem saknar sju personal formell grundutbildning inom omvårdnadsområdet och sex av dem har inte heller någon tidigare erfarenhet av liknande arbete. Tre av personalen har utbildning till undersköterska och en har vårdbiträdesutbildning. Av fem timanställd personal, som anställdes under 2014, har fyra en undersköterskeutbildning. Enhetschefen framförde att det inte är bra att så många saknar grundutbildning. Det finns möjlighet att utbilda sig till undersköterska genom validering då kommunen erbjuder personal att gå utbildning en gång i veckan under ett år.

Vid ett uppföljande telefonsamtal den 29 oktober 2015 med den nya enhetschefen framgick att en omfattande satsning på utbildning av personal har påbörjats. En prioritering av undersköterskeutbildning till personalen ska göras och utbildningen påbörjas i januari 2016. Botkyrka kommun har skapat egen utbildning till undersköterska som kommer att genomföras av en godkänd skola. Vidare kommer all personal att gå kortare kompletterande grund- och påbyggnadsutbildningar genom CARPE bland annat gällande autism, förflyttningsteknik, utvecklingsstörning B och C nivå, alternativa kommunikationssätt, LSS-lagen, dessa kortare utbildningar ska genomföras innan årets slut.

Vid tillsynen 2012 var det ett åtgärdsbeslut (dnr.9.1- 52597/2012) att den som förestår verksamheten ska ha lämplig utbildning. Av inhämtad dokumentation framgick att en ny enhetschef började i september 2014. Enhetschefen har högskoleutbildning inom Beteendevetenskapliga programmet med inriktning psykologi 150 p samt flertalet vidareutbild-

ningar inom området. Enhetschefen är ansvarig för ytterligare två gruppboendestäder förutom Storstretsvägen 2B. Vid inspektionen framgick att enhetschefen kommer att sluta i verksamheten inom kort.

Vid ett uppföljande telefonsamtal den 29 oktober 2015 med den nya enhetschefen framgick att hon har högskoleutbildning genom olika högskolekurser inom verksamhetsområdet. Enhetschefen har arbetat som chef sedan år 2000 och sedan 2006 i Botkyrka kommun.

Bemanning

Av inhämtad dokumentation framgår bemanningen:

Vardagar: två personal både fm, em. och kväll.

Helger: fem personal både fm och em. På kvällen är det två personal.

Natttid är det en personal med vaken natt både vardagar och helger.

Förändringar sedan förra tillsynen är att verksamheten har fått förstärkning av personal utifrån de boendes behov. Enhetschefen framförde att bemanningen har utökats med tio timmar per vecka utifrån genomförda vårdtyngdsmätningar. Utifrån ett klagomål för några år sedan utökades bemanningen med en personal. Enligt enhetschefen är det en positiv inställning till förstärkning när det är utifrån brukares behov. Intervjuad enhetschef och personal anser att bemanningen är tillräcklig och att personalen kan ge det stöd de boende är i behov av. Det har inte varit någon personalomsättning i verksamheten under det senaste året.

Vid intervjuerna framfördes att personalen kan få handledning vid behov och de hade handledning under 2013.

Enhetschefen framförde att det finns möjlighet att gå Carpe-utbildning samt utbildning till undersköterska via kommunen. Personalen uppgav att de kan gå specialpedagogik 10 p. och har anmält sig till autismutbildning. Personalen framförde att kompetensen kan bli bättre och att statusen i arbetet skulle höjas om personalen har grundutbildning.

Enligt personalen är enhetschefen mycket i verksamheten, i genomsnitt två dagar i veckan och är lätt att få kontakt med när hon inte är där. Enhetschefen har även sitt kontor där.

Samtal med vård- och omsorgstagare

Intervju genomfördes med en boende som berättade att han trivs bra i gruppboendestaden och med personalen. Det är inte något särskilt som den boende vill förändra i verksamheten. Den boende har daglig verksamhet.

Legala företrädares synpunkter på verksamheten

Fyra svar har inkommit från legala företrädare. Två företrädare tycker att huvudmannen har det bra i boendet, två svarar delvis och tycker inte att det finns tillräckligt med personal samt att det behövs mer individuell hjälp och sysselsättning. Två företrädare framförde att det behövs fler personal och att personal inte ska äta måltider i gemensamma utrymmen om inte de boende sitter tillsammans med dem. På frågan om det finns möjlighet till individuella aktiviteter svarar två förträdare ja och två svarar delvis och framför att aktiviteterna ofta sker kollektivt. Alla företrädare deltar i planeringsmöten gällande sin huvudman. De tycker att personalen lyssnar på dem och att de gör sitt bästa utifrån förutsättningarna och tycker att den nuvarande chefen är bra. På frågan om det skett några förändringar i boendet de senaste åren svarar alla ja. En framför att det varit otryggt i boendet en längre period och att det har varit olika chefer. Vidare att chefen är bra och får personalen att öka sin förståelse samt att det har blivit en utökning av personal.

Skälen för beslutet

Tillämpliga bestämmelser

2 kap. 6 och 8 §§ regeringsformen (1974:152).

5-7 §§, 21a § (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.

Vägledande dokument

Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2014:2) Kunskaper hos personal som ger stöd, service eller omsorg enligt SoL och LSS till personer med funktionsnedsättning.

Socialstyrelsens meddelandblad Nr 12/2013 Tvångs- och skyddsåtgärder inom vård och omsorg för vuxna.

Bedömning

IVO konstaterar vid tillsynen att det finns flera områden som vård- och omsorgsnämnden bör arbeta med för att förändra och förbättra de boendes delaktighet och självbestämmande och för att verksamheten ska vara av god kvalitet.

Personalens kompetens

Av 6 § LSS framgår att verksamhet enligt denna lag skall vara av god kvalitet. Verksamheten skall vara grundad på respekt för den enskildes självbestämmanderätt och integritet. Den enskilde skall i största möjliga utsträckning ges inflytande och medbestämmande över insatser som ges. Kvaliteten i verksamheten skall systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.

För verksamhet enligt denna lag skall det finnas den personal som behövs för att ett gott stöd och en god service och omvårdnad skall kunna ges. Lag (2005:125).

Av Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2014:2) Kunskaper hos personal som ger stöd, service eller omsorg enligt SoL och LSS till personer med funktionsnedsättning framgår vilken utbildning och kunskaper som personal bör ha. I de allmänna råden framgår under rubriken Utbildning, att den som ska arbeta med stöd, service eller omsorg till personer med funktionsnedsättning, kan uppnå kunskaper och förmågor i enlighet med dessa allmänna råd, såsom godkända kurser om 1100 p i de programgemensamma ämnena i vård- och omsorgsprogrammet.

IVO konstaterar utifrån inhämtad information att sju personal saknar grundutbildning med relevans för verksamheten varav fem personal inte heller har tidigare erfarenhet av liknande arbete. Vid tillsynen 2012 saknade tre personal grundutbildning inom området. IVO gör bedömningen att det har skett en försämring gällande personalens kompetens sedan 2012 och att nämnden måste komma tillrätta med kompetensbristerna för att verksamheten ska vara av god kvalitet och för att ett gott stöd och en god service och omvårdnad ska kunna ges.

Vid det uppföljande telefonsamtalet 29 oktober 2015 med den nya enhetschefen framgår att verksamheten har påbörjat ett omfattande förbättringsarbete gällande personalens kompetens och att öka de boendes delaktighet.

Tvångs- och begränsningsåtgärder

Varje medborgare är enligt 2 kap. 6 och 8 §§ regeringsformen, RF gentemot det allmänna skyddade mot påtvingat kroppsligt ingrepp och frihetsberövande. Med frihetsberövande avses enligt förarbetena till RF bl.a. då någon faktiskt är förhindrad att förflytta sig utanför ett rum eller annat relativt starkt begränsat område (prop.1975/76: 209 s.52).

Enligt 5 § LSS ska verksamhet enligt denna lag främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet. Målet ska vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra. I 6 § LSS anges att det för verksamhet enligt denna lag ska finnas den personal som behövs för att ett gott stöd och en god service och omvårdnad ska kunna ges. I 7 § andra stycket LSS står att den enskilde genom insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor. Insatserna ska vara varaktiga och samordnade. Insatserna ska anpassas till mottagarens individuella behov samt utformas så att de är lätt tillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv.

Vid inspektionen framgick att det finns tvångs- och begränsningsåtgärder i verksamheten. Individuella riskbedömningar har gjorts, samtycke har inhämtats från respektive boende och det har dokumenterats och följts upp. Inhämtande av samtycke sker genom att tolka den enskildes reaktioner. Den enskilde ska också ha möjlighet att när som helst återkalla sitt samtycke.

IVO konstaterar att det vid tillsynen inte framgår hur verksamheten arbetar med att minska eller ta bort tvångs- och begränsningsåtgärderna. IVO vill påminna om att det vid sådana förhållanden är viktigt att verksamheten arbetar aktivt med den enskildes problematik och att arbetet i möjligaste mån inriktas på att sådana inskränkningar kan upphöra framöver.

IVO vill informera om att alla beslut som fattas inom socialtjänsten måste ha stöd i gällande författningar (lagar, förordningar och föreskrifter). Beslut som innebär tvång eller frihetsinskränkningar som saknar stöd i lag strider mot regeringsformen. Det är vård- och omsorgsnämnden som har ansvar för att det inte fattas och tillämpas beslut i verksamheten som inte har stöd i gällande författningar. Det får inte förekomma några begränsningar för enskilda utan att samtycke har lämnats av den enskilde.

Dokumentation

Av 21 a § LSS framgår att genomförande av beslut om insatser ska dokumenteras.

Vid granskning av dokumentation framgår att det finns en särskild pärm för hälso- och sjukvårdsdokumentation. I den sociala journalen finns en rubrik för hälso- och sjukvård där det beskrivs hur den boende i stort mår. I en av de granskade journalerna finns dokumentation enligt patientdatalagen med uppgifter om mediciner och dosering.

IVO framför att det inte är möjligt att ha hälso- och sjukvårdsdokumentation i samma journal som social dokumentation. Som exempel på när lagstiftningarna inte hänger ihop kan nämnas gallringsbestämmelserna. Bland annat ska anteckningar och uppgifter i en personakt hos socialnämnden gallras fem år efter att sista anteckningen är gjord. I hälso- och sjukvårdsärenden gäller att journalen ska bevaras i tio år. Det innebär att om journalanteckningar är blandade kan man inte följa båda lagstiftningarna.

IVO förutsätter att vård- och omsorgsnämnden i det fortsatta förbättringsarbetet följer aktuella lagar och allmänna råd som hänvisas till.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Anette Nilsson. I den slutliga handläggningen har inspektörerna Monica Panagio och Margareta Addén Mårtensson deltagit. Inspektören Margareta Svensson har varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg

Anette Nilsson

Margareta Svensson

Kopia till: Enhetschef Carola Staberg, Botkyrka kommun.

11

Redovisning av delegationsärenden, december.(von/2015:19)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden har tagit del av besluten.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden har överlåtit sin beslutanderätt till ordförande och tjänstemän enligt vård- och omsorgsnämndens delegationsordning. Beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till vård- och omsorgsnämnden.

Följande beslut har fattats med stöd av delegering:

Delegationsbeslut beslutade av bostadsanpassarna 2015-11-01 - 2015-11-30
På bordet.

Delegationsbeslut beslutade av handläggarna för SoL, LSS och LASS 2015
-11-01 – 2015-11-30

Delegationsbeslut verksamhetschef Myndighet:

B40 2015:136 Begäran om yttrande

B53 2015:131 Yttrande med anledning av ej verkställt beslut

B53 2015:221 Yttrande med anledning av ej verkställt beslut

2015-12-01

Referens
Carolina AnderssonMottagare
Vård- och omsorgsnämnden**Beslut LSS LASS**

Myndighet OF

Beslutsfattare	Beslutsdatum	Beslut	Födelseår	Kön
Abel, Ilona	20151123	Avslag Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS	1987	man
Abel, Ilona	20151126	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS	1984	man
Abel, Ilona	20151120	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	1966	kvinn
Abel, Ilona	20151123	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS	1987	kvinn
Abel, Ilona	20151126	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	1979	kvinn
Afram, Sona	20151116	Avslag Bostad med särsk service enligt 9 § 9 LSS	1993	man
Afram, Sona	20151109	Avslag Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS	1994	man
Afram, Sona	20151116	Avslag Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	2002	man
Afram, Sona	20151117	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS	1992	man
Afram, Sona	20151130	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS	2002	man
Afram, Sona	20151103	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	2003	man
Afram, Sona	20151105	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS	2002	man
Afram, Sona	20151124	Bifall Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2011	man
Afram, Sona	20151130	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS	1994	kvinn
Afram, Sona	20151130	Bifall Korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS	2001	kvinn
Afram, Sona	20151130	Bifall Korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS	2001	kvinn
Afram, Sona	20151130	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS	2002	kvinn
Afram, Sona	20151130	Bifall Korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS	2002	kvinn
Afram, Sona	20151105	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS	2001	kvinn
Afram, Sona	20151106	Bifall Korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS	2003	kvinn
Afram, Sona	20151126	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	1996	kvinn
Afram, Sona	20151110	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS	1996	kvinn
Christensson, Eva	20151110	Avslag Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader	1952	man
Christensson, Eva	20151111	Avslag Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader	1956	man
Christensson, Eva	20151113	Avslag Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader	1957	man
Christensson, Eva	20151113	Avslag Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS	1963	man
Christensson, Eva	20151120	Avslag Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS	1965	man
Christensson, Eva	20151116	Avslag tillf utök Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS	1990	man
Christensson, Eva	20151116	Avslag Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS	1990	man
Christensson, Eva	20151126	Avslag Bostad med särsk service enligt 9 § 9 LSS	1991	man
Christensson, Eva	20151113	Bifall Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS	1963	man
Christensson, Eva	20151125	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	1999	man
Christensson, Eva	20151130	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS	1994	man
Christensson, Eva	20151117	Bifall tillfällig utök Pers ass enligt 9 § 2 LSS	1994	man
Christensson, Eva	20151120	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS	2003	man
Christensson, Eva	20151102	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS	1995	man
Christensson, Eva	20151104	Bifall tillfällig utök Pers ass enligt 9 § 2 LSS	1968	man
Christensson, Eva	20151109	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS	2007	man
Christensson, Eva	20151110	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader	1952	man
Christensson, Eva	20151111	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader	1954	man
Christensson, Eva	20151113	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader	1957	man
Christensson, Eva	20151113	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader	1956	man
Christensson, Eva	20151113	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader	1946	man
Christensson, Eva	20151120	Bifall Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS	1965	man
Christensson, Eva	20151117	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader	1996	man

2015-10-02

Christensson, Eva	20151126	Bifall Bostad med särsk service enligt 9 § 9 LSS	1995	man
Christensson, Eva	20151126	Avslag Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS	1954	kvinn
Christensson, Eva	20151130	Avslag Bostad med särsk service enligt 9 § 9 LSS	1993	kvinn
Christensson, Eva	20151125	Avslag Boende barn enligt 9 § 8 LSS	1998	kvinn
Christensson, Eva	20151125	Avslag Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2001	kvinn
Christensson, Eva	20151130	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS	2011	kvinn
Christensson, Eva	20151119	Bifall Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS	1992	kvinn
Christensson, Eva	20151116	Bifall Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS	1992	kvinn
Christensson, Eva	20151110	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader	1990	kvinn
Christensson, Eva	20151111	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader	1956	kvinn
Christensson, Eva	20151111	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader	1955	kvinn
Christensson, Eva	20151111	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader	1957	kvinn
Christensson, Eva	20151113	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader	1942	kvinn
Christensson, Eva	20151113	Bifall Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2002	kvinn
Christensson, Eva	20151113	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader	2010	kvinn
Christensson, Eva	20151118	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS	2002	kvinn
Christensson, Eva	20151118	Bifall Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS	1993	kvinn
Christensson, Eva	20151117	Bifall Bostad med särsk service enligt 9 § 9 LSS	1996	kvinn
Doudnik, Anna	20151102	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS	1991	man
Doudnik, Anna	20151111	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS	1998	man
Elmi, Fowsia	20151130	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS	1984	kvinn
Johansson, Ann	20151111	Avslag Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS	1969	kvinn
Lindqvist, Amanda	20151123	Avslag tillf utök Korttidsvistels enligt 9 § 6 LSS	1995	man
Lindqvist, Amanda	20151124	Bifall Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2007	man
Lindqvist, Amanda	20151117	Avslag Korttidsstillsyn enligt 9 § 7 LSS	2003	kvinn
Lindqvist, Amanda	20151130	Avslag Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2009	kvinn
Lindqvist, Amanda	20151130	Bifall Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2009	kvinn
Lindqvist, Amanda	20151117	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS	1996	kvinn
Mattsson Kuylenstierna, Ylva	20151116	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS	1953	kvinn
Norén, Linnéa	20151130	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS	1974	man
Thulin, Sofia	20151104	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS	1994	kvinn
Saukko-Ulfberg, Sanna	20151124	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	1990	kvinn
Silfver, Tomas	20151117	Avslag Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS	2007	man
Silfver, Tomas	20151117	Avslag Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2007	man
Silfver, Tomas	20151125	Bifall Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2007	man
Silfver, Tomas	20151123	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS	2007	man
Silfver, Tomas	20151123	Bifall Korttidsstillsyn enligt 9 § 7 LSS	1998	man
Silfver, Tomas	20151130	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	1996	man
Silfver, Tomas	20151117	Avslag Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	1998	kvinn
Silfver, Tomas	20151117	Avslag Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS	1998	kvinn
Silfver, Tomas	20151123	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS	1996	kvinn
Silfver, Tomas	20151117	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS	1998	kvinn
Stenram, Ragna	20151123	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS	1971	man
Stenram, Ragna	20151110	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS	1985	man
Stenram, Ragna	20151109	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	1981	man
Stenram, Ragna	20151123	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	1969	man
Stenram, Ragna	20151118	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS	1977	man
Stenram, Ragna	20151102	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS	1986	kvinn
Stenram, Ragna	20151110	Bifall Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS	1983	kvinn
Thulin, Sofia	20151102	Bifall Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS	1992	man

2015-10-02

Thulin, Sofia	20151102	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS	1992	man
Thulin, Sofia	20151110	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS	2000	man
Thulin, Sofia	20151109	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	2003	man
Thulin, Sofia	20151109	Bifall Korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS	2003	man
Thulin, Sofia	20151104	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	2000	kvinn
Thulin, Sofia	20151109	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS	1997	kvinn

2015-12-01

Referens
Carolina AnderssonMottagare
Vård- och omsorgsnämnden**Beslut SOL under 65 år**
Myndighet OF

Beslutsfattare	Beslutsdatum	Beslut	Födelseår	Kön
Abel, Ilona	20151113	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL	1950	kvinn
Abel, Ilona	20151116	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1952	kvinn
Abel, Ilona	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1958	man
Abel, Ilona	20151113	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1960	kvinn
Abel, Ilona	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1960	kvinn
Abel, Ilona	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1963	man
Abel, Ilona	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1965	man
Afram, Sona	20151130	Bifall Kontaktperson enligt 4 kap, 1§ SoL	1998	kvinn
Afram, Sona	20151116	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	2009	man
Christensson, Eva	20151109	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1954	kvinn
Christensson, Eva	20151125	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL	1998	kvinn
Christensson, Eva	20151118	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL	2001	kvinn
Christensson, Eva	20151105	Bifall Kontaktfamilj enligt 4 kap, 1§ SoL	2012	man
Christensson, Eva	20151110	Bifall Turbundna resor enligt 4kap, 2 § SoL	2012	man
Elmi, Fowsia	20151111	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1967	kvinn
Folestad, Joel	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1958	kvinn
Folestad, Joel	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1969	kvinn
Freiman, Carina	20151112	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1951	kvinn
Freiman, Carina	20151102	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1953	kvinn
Freiman, Carina	20151111	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1957	kvinn
Freiman, Carina	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1957	kvinn
Freiman, Carina	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1962	man
Freiman, Carina	20151103	Bifall Matdistribution enligt 4 kap, 1§ SoL	1963	man
Freiman, Carina	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1963	kvinn
Freiman, Carina	20151110	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1966	man
Freiman, Carina	20151127	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1979	kvinn
Johansson, Ann	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1951	man
Johansson, Ann	20151130	Avslag Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL	1955	man
Johansson, Ann	20151105	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1959	man
Johansson, Ann	20151130	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1963	man
Johansson, Ann	20151123	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL	1970	man
Johansson, Ann	20151117	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1971	kvinn
Johansson, Ann	20151106	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1972	man
Johansson, Ann	20151116	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL	1972	man
Johansson, Ann	20151123	Bifall Matdistribution enligt 4 kap, 1§ SoL	1981	man
Johansson, Ann	20151110	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1951	man
Lindqvist, Amanda	20151123	Avslag Vård- och omsorgsboende enl 2 kap, 8 § SoL	1992	man

2015-10-02

Lindqvist, Amanda	20151118	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	2009	kvinn
Lindqvist, Amanda	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	2009	kvinn
Lindqvist, Amanda	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	2014	kvinn
Mattsson Kuylenstierna, Ylva	20151125	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1951	kvinn
Mattsson Kuylenstierna, Ylva	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1957	kvinn
Mattsson Kuylenstierna, Ylva	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1965	man
Mattsson Kuylenstierna, Ylva	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1972	kvinn
Norén, Linnéa	20151113	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1953	kvinn
Norén, Linnéa	20151102	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1955	man
Norén, Linnéa	20151116	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1960	kvinn
Norén, Linnéa	20151116	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1960	kvinn
Norén, Linnéa	20151119	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1962	kvinn
Norén, Linnéa	20151119	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1963	kvinn
Saukko-Ulfberg, Sanna	20151124	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL	1993	man
Silfver, Tomas	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	2010	man
Silfver, Tomas	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	2010	man
Silfver, Tomas	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	2010	kvinn
Stenram, Ragna	20151123	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1951	man
Stenram, Ragna	20151124	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1955	man
Stenram, Ragna	20151124	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1959	man
Stenram, Ragna	20151123	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1965	kvinn
Stenram, Ragna	20151106	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL	1981	man
Stenram, Ragna	20151119	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1991	man

2015-12-01

Referens
Carolina AnderssonMottagare
Vård- och omsorgsnämnden**Beslut SOL över 65 år**
Myndighet ÄO

Beslutsfattare	Beslutsdatum	Beslut	Födelseår	Kön
Carlsson, Beatrice	20151103	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1921	man
Carlsson, Beatrice	20151111	Bifall Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	1923	kvinn
Carlsson, Beatrice	20151110	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	man
Carlsson, Beatrice	20151110	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	man
Carlsson, Beatrice	20151119	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	kvinn
Carlsson, Beatrice	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	kvinn
Carlsson, Beatrice	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	kvinn
Carlsson, Beatrice	20151102	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	man
Carlsson, Beatrice	20151102	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Carlsson, Beatrice	20151109	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Carlsson, Beatrice	20151113	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	kvinn
Carlsson, Beatrice	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	man
Carlsson, Beatrice	20151113	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	man
Carlsson, Beatrice	20151112	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Carlsson, Beatrice	20151111	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	kvinn
Carlsson, Beatrice	20151120	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	kvinn
Carlsson, Beatrice	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	kvinn
Carlsson, Beatrice	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	kvinn
Carlsson, Beatrice	20151127	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	man
Carlsson, Beatrice	20151110	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	man
Carlsson, Beatrice	20151111	Bifall Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	1937	kvinn
Carlsson, Beatrice	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Carlsson, Beatrice	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Carlsson, Beatrice	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Carlsson, Beatrice	20151110	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1940	kvinn
Carlsson, Beatrice	20151102	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1942	man
Carlsson, Beatrice	20151114	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1942	man
Carlsson, Beatrice	20151119	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1943	man
Carlsson, Beatrice	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1943	man
Carlsson, Beatrice	20151103	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1943	kvinn
Carlsson, Beatrice	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1944	man
Carlsson, Beatrice	20151130	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	man
Carlsson, Beatrice	20151120	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1946	man
Carlsson, Beatrice	20151123	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1946	man
Carlsson, Beatrice	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1947	man
Carlsson, Beatrice	20151105	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1949	man
Carlsson, Beatrice	20151118	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1949	man
Folestad, Joel	20151117	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1949	kvinn

2015-10-02

Hoorfar, Gita	20151127	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1917	kvinn
Hoorfar, Gita	20151123	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1922	kvinn
Hoorfar, Gita	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1922	kvinn
Hoorfar, Gita	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1922	kvinn
Hoorfar, Gita	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1922	kvinn
Hoorfar, Gita	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1923	kvinn
Hoorfar, Gita	20151107	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1924	man
Hoorfar, Gita	20151121	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1924	kvinn
Hoorfar, Gita	20151121	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1924	kvinn
Hoorfar, Gita	20151113	Bifall Matdistribution enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	man
Hoorfar, Gita	20151108	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	man
Hoorfar, Gita	20151105	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	kvinn
Hoorfar, Gita	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	kvinn
Hoorfar, Gita	20151114	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	kvinn
Hoorfar, Gita	20151127	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	kvinn
Hoorfar, Gita	20151128	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	kvinn
Hoorfar, Gita	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	kvinn
Hoorfar, Gita	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	man
Hoorfar, Gita	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	man
Hoorfar, Gita	20151120	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Hoorfar, Gita	20151126	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Hoorfar, Gita	20151107	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	kvinn
Hoorfar, Gita	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	man
Hoorfar, Gita	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	man
Hoorfar, Gita	20151121	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	kvinn
Hoorfar, Gita	20151102	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	kvinn
Hoorfar, Gita	20151127	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	kvinn
Hoorfar, Gita	20151130	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	kvinn
Hoorfar, Gita	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1935	man
Hoorfar, Gita	20151110	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1935	man
Hoorfar, Gita	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	man
Hoorfar, Gita	20151117	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	kvinn
Hoorfar, Gita	20151114	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	kvinn
Hoorfar, Gita	20151121	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Hoorfar, Gita	20151121	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Hoorfar, Gita	20151103	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Hoorfar, Gita	20151114	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Hoorfar, Gita	20151121	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Hoorfar, Gita	20151112	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	man
Hoorfar, Gita	20151119	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	man
Hoorfar, Gita	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	kvinn
Hoorfar, Gita	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	kvinn

2015-10-02

Hoorfar, Gita	20151114	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1943	kvinn
Hoorfar, Gita	20151121	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1944	man
Hoorfar, Gita	20151120	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	kvinn
Hoorfar, Gita	20151119	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1946	kvinn
Hoorfar, Gita	20151105	Bifall Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	1947	kvinn
Hoorfar, Gita	20151114	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1948	kvinn
Hoorfar, Gita	20151114	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1948	kvinn
Hoorfar, Gita	20151110	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1949	kvinn
Hoorfar, Gita	20151120	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1950	kvinn
Ido, Kafa	20151110	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1920	kvinn
Ido, Kafa	20151110	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1921	kvinn
Ido, Kafa	20151103	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1923	kvinn
Ido, Kafa	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Ido, Kafa	20151113	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	kvinn
Ido, Kafa	20151116	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Ido, Kafa	20151116	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Ido, Kafa	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1931	man
Ido, Kafa	20151125	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1931	kvinn
Ido, Kafa	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	man
Ido, Kafa	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	man
Ido, Kafa	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	man
Ido, Kafa	20151127	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	kvinn
Ido, Kafa	20151119	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1935	man
Ido, Kafa	20151118	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Ido, Kafa	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1943	kvinn
Ido, Kafa	20151119	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1946	kvinn
Ido, Kafa	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1946	kvinn
Josefsson, Kristian	20151127	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1912	kvinn
Josefsson, Kristian	20151109	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1920	kvinn
Josefsson, Kristian	20151130	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1920	kvinn
Josefsson, Kristian	20151112	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1920	kvinn
Josefsson, Kristian	20151119	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1921	kvinn
Josefsson, Kristian	20151123	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1923	man
Josefsson, Kristian	20151125	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1924	kvinn
Josefsson, Kristian	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1924	kvinn
Josefsson, Kristian	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1924	kvinn
Josefsson, Kristian	20151106	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	man
Josefsson, Kristian	20151113	Bifall Matdistribution enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	man
Josefsson, Kristian	20151120	Avslag Servicelägenhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	kvinn
Josefsson, Kristian	20151110	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	kvinn
Josefsson, Kristian	20151111	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	kvinn
Josefsson, Kristian	20151113	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	man

2015-10-02

Josefsson, Kristian	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	man
Josefsson, Kristian	20151113	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	man
Josefsson, Kristian	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	man
Josefsson, Kristian	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	man
Josefsson, Kristian	20151112	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	kvinn
Josefsson, Kristian	20151112	Avslag Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	kvinn
Josefsson, Kristian	20151102	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	kvinn
Josefsson, Kristian	20151102	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	kvinn
Josefsson, Kristian	20151109	Avslag Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	kvinn
Josefsson, Kristian	20151119	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Josefsson, Kristian	20151119	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Josefsson, Kristian	20151113	Avslag Servicelägenhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Josefsson, Kristian	20151130	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Josefsson, Kristian	20151125	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	man
Josefsson, Kristian	20151126	Bifall Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	1928	man
Josefsson, Kristian	20151123	Bifall Matdistribution enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	kvinn
Josefsson, Kristian	20151124	Bifall Matdistribution enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	kvinn
Josefsson, Kristian	20151110	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	man
Josefsson, Kristian	20151110	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	man
Josefsson, Kristian	20151110	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Josefsson, Kristian	20151124	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Josefsson, Kristian	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Josefsson, Kristian	20151106	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Josefsson, Kristian	20151127	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1931	man
Josefsson, Kristian	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	man
Josefsson, Kristian	20151102	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	kvinn
Josefsson, Kristian	20151125	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	man
Josefsson, Kristian	20151106	Avslag Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	kvinn
Josefsson, Kristian	20151109	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	kvinn
Josefsson, Kristian	20151109	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	kvinn
Josefsson, Kristian	20151105	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	kvinn
Josefsson, Kristian	20151109	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	kvinn
Josefsson, Kristian	20151130	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	kvinn
Josefsson, Kristian	20151130	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	kvinn
Josefsson, Kristian	20151104	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	kvinn
Josefsson, Kristian	20151119	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	kvinn
Josefsson, Kristian	20151113	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	kvinn
Josefsson, Kristian	20151117	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1935	man
Josefsson, Kristian	20151124	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	man
Josefsson, Kristian	20151102	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	kvinn
Josefsson, Kristian	20151103	Avslag Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	kvinn
Josefsson, Kristian	20151110	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	man

2015-10-02

Josefsson, Kristian	20151124	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	man
Josefsson, Kristian	20151112	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	kvinn
Josefsson, Kristian	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	man
Josefsson, Kristian	20151124	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	man
Josefsson, Kristian	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Josefsson, Kristian	20151117	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Josefsson, Kristian	20151120	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Josefsson, Kristian	20151113	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	man
Josefsson, Kristian	20151105	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	kvinn
Josefsson, Kristian	20151126	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	kvinn
Josefsson, Kristian	20151127	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	kvinn
Josefsson, Kristian	20151109	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	kvinn
Josefsson, Kristian	20151109	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	kvinn
Josefsson, Kristian	20151123	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1940	man
Josefsson, Kristian	20151113	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1940	kvinn
Josefsson, Kristian	20151124	Avslag Servicelägenhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	man
Josefsson, Kristian	20151110	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1943	kvinn
Josefsson, Kristian	20151130	Avslag Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	kvinn
Josefsson, Kristian	20151111	Avslag Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	kvinn
Josefsson, Kristian	20151126	Avslag Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	kvinn
Josefsson, Kristian	20151116	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	kvinn
Josefsson, Kristian	20151105	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1946	man
Josefsson, Kristian	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1946	man
Josefsson, Kristian	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1947	kvinn
Josefsson, Kristian	20151123	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1948	man
Josefsson, Kristian	20151112	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1948	man
Josefsson, Kristian	20151117	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1948	man
Josefsson, Kristian	20151117	Bifall Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	1948	man
Kapil, Litizia	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1916	kvinn
Kapil, Litizia	20151117	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1924	kvinn
Kapil, Litizia	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1924	kvinn
Kapil, Litizia	20151117	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	kvinn
Kapil, Litizia	20151127	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	kvinn
Kapil, Litizia	20151103	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	man
Kapil, Litizia	20151110	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	man
Kapil, Litizia	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Kapil, Litizia	20151130	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	man
Kapil, Litizia	20151110	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	man
Kapil, Litizia	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	kvinn
Kapil, Litizia	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	man
Kapil, Litizia	20151123	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	man
Kapil, Litizia	20151123	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn

2015-10-02

Kapil, Litizia	20151125	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Kapil, Litizia	20151126	Bifall Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	1940	kvinn
Kapil, Litizia	20151123	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	man
Kapil, Litizia	20151126	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	kvinn
Kapil, Litizia	20151104	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1942	man
Kapil, Litizia	20151120	Avslag Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1942	kvinn
Kapil, Litizia	20151115	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1942	kvinn
Kapil, Litizia	20151102	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1943	man
Kapil, Litizia	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1946	kvinn
Lindberg, Leif	20151107	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1921	kvinn
Lindberg, Leif	20151107	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1921	kvinn
Lindberg, Leif	20151117	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1923	kvinn
Lindberg, Leif	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1923	kvinn
Lindberg, Leif	20151104	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1924	man
Lindberg, Leif	20151101	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	man
Lindberg, Leif	20151108	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Lindberg, Leif	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Lindberg, Leif	20151126	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Lindberg, Leif	20151108	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Lindberg, Leif	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	man
Lindberg, Leif	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	man
Lindberg, Leif	20151126	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	man
Lindberg, Leif	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	kvinn
Lindberg, Leif	20151120	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	kvinn
Lindberg, Leif	20151121	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	kvinn
Lindberg, Leif	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	kvinn
Lindberg, Leif	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Lindberg, Leif	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Lindberg, Leif	20151121	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Lindberg, Leif	20151126	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Lindberg, Leif	20151126	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1931	kvinn
Lindberg, Leif	20151127	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1931	kvinn
Lindberg, Leif	20151124	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	kvinn
Lindberg, Leif	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	kvinn
Lindberg, Leif	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	kvinn
Lindberg, Leif	20151125	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	kvinn
Lindberg, Leif	20151107	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	man
Lindberg, Leif	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	man
Lindberg, Leif	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	kvinn
Lindberg, Leif	20151120	Bifall Matdistribution enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	man
Lindberg, Leif	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	kvinn
Lindberg, Leif	20151116	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	kvinn

2015-10-02

Lindberg, Leif	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	kvinn
Lindberg, Leif	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	man
Lindberg, Leif	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Lindberg, Leif	20151116	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1942	kvinn
Lindberg, Leif	20151104	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1943	man
Lindberg, Leif	20151123	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1944	kvinn
Lindberg, Leif	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1944	kvinn
Lindberg, Leif	20151121	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	kvinn
Lundmark, Jessica	20151104	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1924	kvinn
Lundmark, Jessica	20151108	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	man
Lundmark, Jessica	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	kvinn
Lundmark, Jessica	20151121	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	kvinn
Lundmark, Jessica	20151121	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	kvinn
Lundmark, Jessica	20151116	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	man
Lundmark, Jessica	20151121	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1935	man
Lundmark, Jessica	20151121	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1935	kvinn
Lundmark, Jessica	20151123	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1935	kvinn
Lundmark, Jessica	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	man
Lundmark, Jessica	20151119	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	man
Lundmark, Jessica	20151123	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	kvinn
Lundmark, Jessica	20151110	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1943	kvinn
Lundmark, Jessica	20151123	Avslag Vård- och omsorgsboende enl 2 kap, 8 § SoL	1944	man
Lundmark, Jessica	20151123	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1944	man
Lundmark, Jessica	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1944	man
Lundmark, Jessica	20151107	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1944	kvinn
Lundmark, Jessica	20151107	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1944	kvinn
Lundmark, Jessica	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1946	man
Lundmark, Jessica	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1946	man
Lundmark, Jessica	20151119	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1949	kvinn
Luomala Tommi	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Luomala Tommi	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	man
Luomala Tommi	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	kvinn
Luomala Tommi	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	kvinn
Luomala Tommi	20151102	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	kvinn
Luomala Tommi	20151119	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	man
Luomala Tommi	20151109	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	kvinn
Luomala Tommi	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	kvinn
Luomala Tommi	20151102	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	kvinn
Luomala Tommi	20151109	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	kvinn
Luomala Tommi	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	kvinn
Luomala Tommi	20151106	Avslag Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	1940	kvinn
Luomala Tommi	20151120	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	man

2015-10-02

Luomala Tommi	20151120	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	man
Luomala Tommi	20151117	Avslag Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	1945	man
Luomala Tommi	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1949	kvinn
Mauroy, Emma	20151119	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1920	man
Mauroy, Emma	20151116	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1922	man
Mauroy, Emma	20151127	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1924	kvinn
Mauroy, Emma	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	man
Mauroy, Emma	20151119	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	kvinn
Mauroy, Emma	20151127	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	kvinn
Mauroy, Emma	20151102	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	man
Mauroy, Emma	20151120	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Mauroy, Emma	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1931	kvinn
Mauroy, Emma	20151117	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1931	kvinn
Mauroy, Emma	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	man
Mauroy, Emma	20151119	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	kvinn
Mauroy, Emma	20151102	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	kvinn
Mauroy, Emma	20151127	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	kvinn
Mauroy, Emma	20151102	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1935	kvinn
Mauroy, Emma	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1935	kvinn
Mauroy, Emma	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	man
Mauroy, Emma	20151126	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Mauroy, Emma	20151126	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Mauroy, Emma	20151126	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	kvinn
Mauroy, Emma	20151126	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	kvinn
Mauroy, Emma	20151102	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1940	kvinn
Mauroy, Emma	20151126	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	man
Mauroy, Emma	20151126	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	man
Mauroy, Emma	20151120	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	kvinn
Mauroy, Emma	20151102	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	kvinn
Mauroy, Emma	20151102	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1942	kvinn
Mauroy, Emma	20151102	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1942	kvinn
Mauroy, Emma	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1948	man
Mauroy, Emma	20151102	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1954	man
Mrdjen, Mladen	20151117	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Mrdjen, Mladen	20151101	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	kvinn
Mrdjen, Mladen	20151114	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	kvinn
Mrdjen, Mladen	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	kvinn
Mrdjen, Mladen	20151102	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1947	kvinn
Santander Jimenez, Nadja	20151116	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1922	kvinn
Santander Jimenez, Nadja	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1922	kvinn
Santander Jimenez, Nadja	20151103	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	kvinn

2015-10-02

Santander Jimenez, Nadja	20151110	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	man
Santander Jimenez, Nadja	20151120	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	kvinn
Santander Jimenez, Nadja	20151123	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	kvinn
Santander Jimenez, Nadja	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	man
Santander Jimenez, Nadja	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Santander Jimenez, Nadja	20151112	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	kvinn
Santander Jimenez, Nadja	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	kvinn
Santander Jimenez, Nadja	20151110	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	man
Santander Jimenez, Nadja	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	man
Santander Jimenez, Nadja	20151105	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	kvinn
Santander Jimenez, Nadja	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	kvinn
Santander Jimenez, Nadja	20151123	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	kvinn
Santander Jimenez, Nadja	20151127	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	kvinn
Santander Jimenez, Nadja	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	kvinn
Santander Jimenez, Nadja	20151114	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	kvinn
Santander Jimenez, Nadja	20151110	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Santander Jimenez, Nadja	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1943	kvinn
Santander Jimenez, Nadja	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1944	man
Santander Jimenez, Nadja	20151113	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1944	man
Santander Jimenez, Nadja	20151126	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1944	man
Santander Jimenez, Nadja	20151126	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1944	kvinn
Santander Jimenez, Nadja	20151109	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1946	man
Santander Jimenez, Nadja	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1946	man
Santander Jimenez, Nadja	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1946	man
Schön, Evelina	20151129	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1919	kvinn
Schön, Evelina	20151108	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1924	man
Schön, Evelina	20151103	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	kvinn
Schön, Evelina	20151104	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	kvinn
Schön, Evelina	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	man
Schön, Evelina	20151129	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	man

2015-10-02

Schön, Evelina	20151108	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	man
Schön, Evelina	20151104	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	kvinn
Schön, Evelina	20151104	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1935	kvinn
Schön, Evelina	20151106	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	man
Schön, Evelina	20151108	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	man
Schön, Evelina	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	kvinn
Schön, Evelina	20151108	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	kvinn
Schön, Evelina	20151108	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1944	man
Schön, Evelina	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1948	man
Schön, Evelina	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1949	kvinn
Schön, Evelina	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1950	kvinn
Siwertz, Jenny	20151129	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1917	kvinn
Siwertz, Jenny	20151105	Bifall Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	1919	kvinn
Siwertz, Jenny	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1920	man
Siwertz, Jenny	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1920	man
Siwertz, Jenny	20151120	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1920	man
Siwertz, Jenny	20151121	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1921	kvinn
Siwertz, Jenny	20151120	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1923	kvinn
Siwertz, Jenny	20151113	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	kvinn
Siwertz, Jenny	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	man
Siwertz, Jenny	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Siwertz, Jenny	20151103	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Siwertz, Jenny	20151113	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Siwertz, Jenny	20151121	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	kvinn
Siwertz, Jenny	20151121	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	kvinn
Siwertz, Jenny	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	kvinn
Siwertz, Jenny	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	kvinn
Siwertz, Jenny	20151113	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Siwertz, Jenny	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Siwertz, Jenny	20151121	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	kvinn
Siwertz, Jenny	20151121	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	kvinn
Siwertz, Jenny	20151121	Bifall Matdistribution enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	kvinn
Siwertz, Jenny	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	kvinn
Siwertz, Jenny	20151114	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	man
Siwertz, Jenny	20151114	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	man
Siwertz, Jenny	20151114	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	man
Siwertz, Jenny	20151114	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	kvinn
Siwertz, Jenny	20151114	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	kvinn
Siwertz, Jenny	20151105	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	kvinn
Siwertz, Jenny	20151105	Bifall Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	1937	kvinn
Siwertz, Jenny	20151113	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	kvinn
Siwertz, Jenny	20151109	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	kvinn

2015-10-02

Siwertz, Jenny	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Siwertz, Jenny	20151114	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	man
Siwertz, Jenny	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	kvinn
Siwertz, Jenny	20151120	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	kvinn
Siwertz, Jenny	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	kvinn
Siwertz, Jenny	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	kvinn
Siwertz, Jenny	20151129	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1940	man
Siwertz, Jenny	20151129	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1940	man
Siwertz, Jenny	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1940	kvinn
Siwertz, Jenny	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1940	kvinn
Siwertz, Jenny	20151124	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1940	kvinn
Siwertz, Jenny	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1940	kvinn
Siwertz, Jenny	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1940	kvinn
Siwertz, Jenny	20151120	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1940	kvinn
Siwertz, Jenny	20151114	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	man
Siwertz, Jenny	20151113	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	man
Siwertz, Jenny	20151121	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	kvinn
Siwertz, Jenny	20151105	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	kvinn
Siwertz, Jenny	20151114	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	kvinn
Siwertz, Jenny	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1942	man
Siwertz, Jenny	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1942	man
Siwertz, Jenny	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1942	kvinn
Siwertz, Jenny	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1942	kvinn
Siwertz, Jenny	20151129	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	man
Siwertz, Jenny	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	kvinn
Siwertz, Jenny	20151121	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1949	man
Siwertz, Jenny	20151103	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1949	kvinn
Stenberg, Berit	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1920	kvinn
Stenberg, Berit	20151119	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Stenberg, Berit	20151119	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	man
Stenram, Ragna	20151116	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	man
Söderberg, Inna	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1920	man
Söderberg, Inna	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1920	man
Söderberg, Inna	20151127	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1920	kvinn
Söderberg, Inna	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1920	kvinn
Söderberg, Inna	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1921	man
Söderberg, Inna	20151108	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1922	kvinn
Söderberg, Inna	20151108	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1922	kvinn
Söderberg, Inna	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1923	kvinn
Söderberg, Inna	20151120	Avslag Vård- och omsorgsboende enl 2 kap, 8 § SoL	1924	kvinn
Söderberg, Inna	20151104	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	man
Söderberg, Inna	20151111	Bifall Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	1926	man

2015-10-02

Söderberg, Inna	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	man
Söderberg, Inna	20151121	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	man
Söderberg, Inna	20151121	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	man
Söderberg, Inna	20151127	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	man
Söderberg, Inna	20151107	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Söderberg, Inna	20151108	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Söderberg, Inna	20151108	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Söderberg, Inna	20151121	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Söderberg, Inna	20151121	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	kvinn
Söderberg, Inna	20151108	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	kvinn
Söderberg, Inna	20151108	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	kvinn
Söderberg, Inna	20151114	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	kvinn
Söderberg, Inna	20151123	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	man
Söderberg, Inna	20151113	Avslag Vård- och omsorgsboende enl 2 kap, 8 § SoL	1930	kvinn
Söderberg, Inna	20151113	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Söderberg, Inna	20151106	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Söderberg, Inna	20151108	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1931	kvinn
Söderberg, Inna	20151108	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1931	kvinn
Söderberg, Inna	20151101	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1931	kvinn
Söderberg, Inna	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1931	kvinn
Söderberg, Inna	20151103	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	kvinn
Söderberg, Inna	20151108	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	kvinn
Söderberg, Inna	20151108	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	kvinn
Söderberg, Inna	20151121	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	kvinn
Söderberg, Inna	20151121	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	kvinn
Söderberg, Inna	20151108	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	kvinn
Söderberg, Inna	20151108	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	kvinn
Söderberg, Inna	20151108	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	kvinn
Söderberg, Inna	20151104	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1935	kvinn
Söderberg, Inna	20151105	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1935	kvinn
Söderberg, Inna	20151111	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	kvinn
Söderberg, Inna	20151112	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	kvinn
Söderberg, Inna	20151119	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Söderberg, Inna	20151102	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	man
Söderberg, Inna	20151110	Bifall Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	1939	man
Söderberg, Inna	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	kvinn
Söderberg, Inna	20151127	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1940	man
Söderberg, Inna	20151127	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1940	kvinn
Söderberg, Inna	20151126	Avslag Servicelägenhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1940	kvinn
Söderberg, Inna	20151122	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	man
Söderberg, Inna	20151122	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	man
Söderberg, Inna	20151122	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1942	man

2015-10-02

Söderberg, Inna	20151123	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1942	man
Söderberg, Inna	20151122	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1944	kvinn
Söderberg, Inna	20151122	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	man
Söderberg, Inna	20151122	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	man
Söderberg, Inna	20151122	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	kvinn
Söderberg, Inna	20151109	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1946	kvinn
Valentin, Alice	20151113	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	kvinn
Valentin, Alice	20151112	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1947	man
Valentin, Alice	20151118	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1924	man
Valentin, Alice	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1924	man
Valentin, Alice	20151106	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1925	man
Valentin, Alice	20151106	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	man
Valentin, Alice	20151105	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1926	kvinn
Valentin, Alice	20151113	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	man
Valentin, Alice	20151123	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	man
Valentin, Alice	20151109	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	man
Valentin, Alice	20151109	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	man
Valentin, Alice	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	kvinn
Valentin, Alice	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	kvinn
Valentin, Alice	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	man
Valentin, Alice	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	man
Valentin, Alice	20151109	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	kvinn
Valentin, Alice	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	kvinn
Valentin, Alice	20151106	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	kvinn
Valentin, Alice	20151124	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	kvinn
Valentin, Alice	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	kvinn
Valentin, Alice	20151122	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	man
Valentin, Alice	20151123	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	man
Valentin, Alice	20151115	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	man
Valentin, Alice	20151115	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	man
Valentin, Alice	20151116	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	man
Valentin, Alice	20151116	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	man
Valentin, Alice	20151110	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Valentin, Alice	20151116	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Valentin, Alice	20151116	Bifall Matdistribution enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Valentin, Alice	20151109	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Valentin, Alice	20151127	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Valentin, Alice	20151113	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Valentin, Alice	20151110	Bifall Matdistribution enligt 4 kap, 1§ SoL	1930	kvinn
Valentin, Alice	20151123	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1931	man
Valentin, Alice	20151109	Bifall Matdistribution enligt 4 kap, 1§ SoL	1931	kvinn
Valentin, Alice	20151110	Bifall Matdistribution enligt 4 kap, 1§ SoL	1931	kvinn

2015-10-02

Valentin, Alice	20151122	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1931	kvinn
Valentin, Alice	20151123	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1931	kvinn
Valentin, Alice	20151109	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1932	man
Valentin, Alice	20151116	Bifall Matdistribution enligt 4 kap, 1§ SoL	1934	kvinn
Valentin, Alice	20151109	Bifall Matdistribution enligt 4 kap, 1§ SoL	1935	kvinn
Valentin, Alice	20151110	Bifall Matdistribution enligt 4 kap, 1§ SoL	1935	kvinn
Valentin, Alice	20151116	Bifall Matdistribution enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	man
Valentin, Alice	20151109	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1936	man
Valentin, Alice	20151112	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	man
Valentin, Alice	20151116	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	kvinn
Valentin, Alice	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	kvinn
Valentin, Alice	20151116	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1938	kvinn
Valentin, Alice	20151123	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1940	kvinn
Valentin, Alice	20151126	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	man
Valentin, Alice	20151127	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	man
Valentin, Alice	20151125	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	kvinn
Valentin, Alice	20151129	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1942	kvinn
Valentin, Alice	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1942	kvinn
Valentin, Alice	20151117	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1943	kvinn
Valentin, Alice	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1944	man
Valentin, Alice	20151112	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1944	man
Valentin, Alice	20151112	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1944	man
Valentin, Alice	20151112	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	man
Valentin, Alice	20151109	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	kvinn
Valentin, Alice	20151118	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1946	kvinn
Valentin, Alice	20151119	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1946	kvinn
Valentin, Alice	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1947	man
Valentin, Alice	20151116	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1948	kvinn
Valentin, Alice	20151117	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1948	kvinn
Valentin, Alice	20151130	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	1949	man